

Asım Yıldırım _ Bir Yudum Hikaye
Bir Yudum Hikaye

Hazırlayan: ASIM YILDIRIM
Telefon : (0212) 513 84 15
Faks:(0212)512 4000

Bu kitap Emine Erođlu'nun editörlüğünde >- yayına hazırlandı. < timas@timas.com.tr
Kapak tasarımı Kenan Özcan tarafından yapıldı.
Baskı ve cilt işlemleri Sistem Matbaacılık 'ta gerçekleştirildi. <
6. baskı olarak 2004 Mart ayında yayımlandı.
Kitabın Uluslararası Seri Numarası TİMAŞ YAYINLARI/935
(ISBN) : 975-362-855-2 h- REFERANS KİTAPLAR/50
|Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Timaş Yayınlarına aittir.
izinsiz yayınlanamaz.Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

bir yudum hikâye
Hazırlayan: ASIM YILDIRIM
2004

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	9
BEŞ ÖNEMLİ DERS.....	13
Aykkabı.....	15
Bayan Danışma.....	19
Köpek ve Çocuk.....	24
Mucize.....	28
Beş Önemli Ders.....	30
İNANÇ ÖYKÜLERİ.....	35
Anzaklı Ömer.....	37
"Anne, Cennet Ne Kadar Güzel!".....	42
Lastik Parası.....	45
"Seni İçeri Bırakmayan!".....	48
"Yine mi Geç Kaldın?".....	50
AbdoUsta.....	54
GÜZEL BİR ŞEY YAP.....	57
Benden Hayırlısı Gelsin.....	59
Kaybetmeden Bir Kez Daha Düşünün.....	62
Dostluk Çeşitleri.....	65
Dost Biriktirmek.....	67
Güzel Bir Şey Yap.....	70
Kuyruk Acısı.....	74
SIFIR'IN DEĞERİ.....	77
Son Yaprak.....	79
Âmâ Bayan.....	85
İkizimiz.....	88
Siz Hangisisiniz.....	90
Sıfır'ın Değeri.....	93
Acı Çağrı.....	94
Babam Seyrediyor.....	97
TUZLU KAHVE.....	101
Sedef Çiçeği.....	103
Çiçekle Suyun Hikâyesi.....	106
Tuzlu Kahve.....	108
Seven Adamla Papatya.....	111
Bulutla Yıldız.....	113
KADER ÖYKÜLERİ.....	117
Kral ve Eşleri.....	119
Gurbet Çiçekleri.....	122
Ölümlerle Randevu.....	129
Bir Saatlik Dost.....	132
YENİDEN YAŞAYABİLSEM.....	135
Tüccar Hasan.....	137
Yeniden Yaşayabilsem.....	144
Yağmur Kaçamağı.....	146
Kırlangıç.....	151
Anası Kurtmuş.....	153
Gaza Gelmek.....	163

Adamı Gören Var mı?.....	165
AŞK HER ŞEYDİR.....	169
Aşka Dair.....	171
Aşk Her Şeydir.....	174
Çaresiz Sevda.....	176
Âşık Olacağım.....	178
Aşk Dedikleri.....	181
Matematik ve Aşk.....	183
Aşka ve Terke Dair.....	186
Aslında Aşk da Yoktur.....	189
Aslolan.....	192
Ayrılık.....	195
Ona Âşıkısın.....	198
ÖLÜRKEN DOĞMAK.....	201
Affet Babacığım.....	203
Ana Gibi Yâr Olmaz.....	206
Anne ve Çocuk.....	210
Aşçı Kadın.....	213
isimsiz Melek.....	215
Ölürken Doğmak.....	217
ÖNSÖZ	

Belki de her şey, Ankara Gazi İisesi'nin Edebiyat Bölümü'nden 1987 yılında mezun olmamla başladı. O yıllarda en büyük hevesim, birçok gencin olduğu gibi, avukat ya da gazeteci olabilmektir. Ancak sınav sisteminin azizliği beni yine çok sevdiğim bir başka alana itti. Kendimi birden bire Mersin'de Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu'nda buldum. Hazırlık sınıfındayken yaşadıklarım, yepyeni insanlarla, bambaşka simalarla tanışmam, görüşmem ufkumu ve hayatımı değiştirdi. Hem okuyor, hem de kültürel faaliyetlerde bulunuyordum. Ta ki, bir gece o sıralarda yeni yeni açılmaya başlayan özel radyolardan birinin sahiplerini, elektrik trafolarından birine, radyolarının ilanını yapıştırırken görünceye kadar, işte öyle başladı medya dünyasındaki hayatım. Mersin Radyo Met-ropol'de başlayan yayıncılık tecrübem, 1993'ün 1 Kasım'ından itibaren de Samanyolu Televizyonu'na kaydı.

Bu noktaya gelmemde en büyük emek sahibi, hiç kuşku yok ki, 1993'ün yaz mevsiminde 3 aylık bir dönemde bana, diksiyon ve sunuculuk dersleri veren, Yusuf Ziya Özkan Beydir.

10

Jr Yudum Hikâye

Onun teşvik, destek ve moral motivasyonu, şu ana kadarki hayat dilimimde çok şeyi başarmak nasip oldu diyebilirim. Arada kesintiye uğrayan üç sene üç aylık zaman dilimini saymazsak, o zamandan beri STV'de çalışıyorum. Aynı kaldığım bu süre zarfında Kanal D'nin radyo kanallarından olan Radyo Foreks'de, İstanbul Tv'de, Show Radyo'da ve Cine 5'de haber okudum.

Şimdi biraz daha geriye gidip, 1996 yılında Adem Kalaç Beyin bir gün, "Merhaba Yenigün'ü sunar mısın?" dediği günle başlayan sürece gelmek istiyorum. Çünkü hikâyelerin geçmişi oraya dayanıyor. Teklifi kabul ettikten sonra, Mazhar Arslanoğ-lu Beyle birlikte, "Programda neler yaparsak tutar?" şeklinde fikir jimnastiği yaptık. İlk önceleri, "Haber programında fıkra mı olurmuş, hikâye mi olurmuş?" türü sözler ve eleştirilerle karşılaşsak bile, biz fıkra anlatmaya, hikâye okumaya devam ettik. Aslında amaç ne fıkra anlatmak, ne de hikâye okumaktı. Amaç izleyicilere biraz tebessüm ettirmek, biraz da onları düşündürmekti. Bizden sonra çok kişi, radyolarda, televizyonlarda hikâyeleri değerlendirmeye başladı. Böylece seyirci ve dinleyiciler ders çıkarmaya, yaşanmış diğer hayatlardan ibret almayı öğrenmeye başladı.

İlk başlarda okuduğum hikâyeler Cüneyd Suavi'ye aitti. Ama daha sonra, çok farklı kanallardan kısa hikâyeler gelmeye başladı elimize. 2001'de STV'ye dönüşümle birlikte başladığımız "Hafta Sonu Merhaba Yenigün programında hikâye okumaya devam edelim!" dedik. Sadece pazar günleri hikâyeleri okumaya başladık. Ve sabahın çok erken vaktinde yayınlanıyor olmasına rağmen, seyircinin müthiş ilgisi ile karşılaştık. Gelen talepler bu hikâyelerin kitaplaştırılması ve yayılması yönündeydi. Biz de karar verdik ve programda okuduğumuz yazı ya da hikâyeleri derledik. Programda okuduğumuz hikâyelerden bazılarının yazarı belli olduğu için, bu kitapta da hikâyenin

Önsöz

11

sonunda yazarın ismini bulabileceksiniz. Ancak, hikâyelerden birçoğunun kaynağı belli olmadığı için yazarlarının da kim olduğunu bulmak mümkün olmadı.

Hikâyeleri okumaya, kısmetse, devam edeceğiz. Her anlatılan kısya misâli hikâyeden alınacak çok hisse olduğunu biliyor ve buna göre hareket ediyoruz. Okuduklarımız önce kendimize, sonra da dinleyenlere tesir edebilir ve bir şeyleri düzeltirli-ne ne mutlu bizlere.

Okuyacağınız hikâyeler, Samanyolu Televizyonu'nda cumartesi pazar günleri sabah saatlerinde yayınlanan Hafta Sonu Merhaba Yenigün programında "Bir Yudum Hikâye" başlığıyla çeşitli tarihlerde okunmuştur. Hikâyeleri bize ulaştıran seyircilerimize sonsuz teşekkürlerimi sunuyor, kitabın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Asım YILDIRIM Haziran 2003

O

Beş önemli Ders

15

Ayakkabı

Adam, dalgın ve yorgun bir halde evine doğru yürüyordu. Bazen kendi kendine konuştuğu oluyordu:

"Rica etsem ev sahibi bu ay dursa, gelecek ay..." Sonra kendisine kızarak "Sanki gelecek ay gökten para yağacak. Hem ev sahibim de zengin biri sayılmaz ki!.. Kimseden borç istemeye de yüzüm kalmadı. 20 milyon da kiraya verince elde 10 kalacak, bakkal artık beklemez, 5 de ona. Kalan 5 de bir hafta yeter, ya sonra?"

Adam evine geldiğini fark etti. İçeri girdi, sıkıntılarını olabildiğince ailesine yansıtmayan biriydi. Yüzündeki sıkıntılı ifadeyi zorla da olsa değiştirdi, güler yüzle içeri seslendi:

"Alo!.. Kimse yok mu? Bu yorgun ve yaşlı adamı karşılayacak kimse yok mu?"

Hanımı koşarak geldi, ceketini aldı:

"Kusura bakma bey, geldiğini duymadım!"

"Eh elimiz boş olunca yüzümüze bakılmıyor, ne yapalım!"

"öyle deme bey!"

"Şaka yaptım canım şaka yaptım, hemen darılma... Elim dolu olsa da yüzüme bakılmıyor, diyecektim!.."

16 Bir Yudum Hikâye

Onun şakalarına alışmış olan karısı bu kez ses çıkarmadı, sadece gülümsedi.

"Yorgun görünüyorsun."

"Biraz yorgunum hanım."

"Acıkmışsındır, hemen yemeğini getireyim!"

"Hanım acıktım acıkmasına da, zahmet olmazsa başka bir şey rica edeceğim."

"Estağfurullah bey, buyur!"

"Ya sen de yorgunsundur ama ayaklarım çok ağrıyım, bir leğene az bir su koysan, sana zahmet."

"Tabii hemen getiriyorum!"

Adam eşofmanını giyip oturmuştu ki, hanımı bir leğen suyla girdi. Adam yorgun ayaklarını suya daldırmadan merakla sordu:

"Benim tatlı kızım nerede bakayım, saklandı mı yaramaz?"

Anne başını önüne eğdi:

"Ne oldu, bir şey mi var?... Söylesene canım!"

"İçerde... Ağlıyor!"

"Ağlıyor mu?!.. Niye?"

"Ayakkabı istiyor."

"Daha önce konuşmuştuk, alamayacağımı söylemiştim. Hem ayakkabısı eski değil ki!"

"Eskidiği için değil, arkadaşlarında gördüğü, yeni çıkan bir ayakkabıdan istiyor."

"Hanım biliyorsun para durumunu..." "Ben biliyorum da..."

"Bir daha konuşayım bakalım, benim kızım anlayışlıdır. Çağır gelsin!"

Beş Önemli Ders

17

Kadın kızını çağırdı, kalkmak istemeyen kızını, zor da olsa ikna etti, babasının yanına getirdi. Babası yanına oturttu. Olabildiğince kırmamaya çalışarak konuştu:

"Kızım, seninle daha geçen akşam konuşmuştum. Ayakkabı alacak kadar paramız yok, hem ayağındakiler de eski değil."

"Başkası nasıl alıyor?"

"Yavrurum onların durumu daha iyiyse alabilirler. Bizim şimdi iyi değil. Bekle, belki birkaç ay sonra alabiliriz."

"Bana ne arkadaşlarım aldı, ben de alacağım!" Yine ağlamaya başlamıştı. "Ne kadarmış o ayakkabı, fiyatını biliyor musun?" "4 milyon."

"Kızım sana o ayakkabıyı alırsak elimizde para kalmıyor... Getir bakayım sen şimdi giydiğin ayakkabılarını."

Kız ayakkabıları hissimle getirdi, yere attı. Adam çocuğun saygısızlığını görmemezlikten geldi. Küçük çocuklar için böyle heveslerin ne derede önemli olduğunu biliyordu. "Hele arkadaşlarından biri onu kıskandırdıysa, o küçük dünyasında tüm hayali o ayakkabı olmuştur, başka bir şey düşünemez bile!" diye aklından geçirdi. Fakat adamın da yapacak bir şeyi yoktu. Çok uzun bir sessizlik oldu, adam kızını kırmadan nasıl çözüm bulacağını düşünüyordu. Hanımı ise kocasının, ayakkabıların yere atılışına sinirlendiğini düşünüp endişe ile bekliyordu. Adam umutsuzca kızına bir daha sordu:

"Kızım, bu ayakkabılar hiç de eski görünmüyor, birkaç ay daha giysen."

"Eski işte eski, giymem! Bunlar eski!.."

Adamın içi içini yiyordu. Bir medet arar gibi hanımına baktı. Yıllardır sıkıntı içinde yaşayan ama eve her gelişinde güler yüzünü eksiltmeyen vefakâr karısı, yapacak bir şeyi olmadığını

I [

18

y Yudum Hikâye

göstermek için, ellerini iki yana açtı. Adam birden ayağa kalktı, giyinmeye başladı.

"Kızım madem benim, 'Ayakkabın eski değil!' sözüme bakmıyorsun, giy ayakkabılarını! Dışarda az önce gördüğüm bir çocuğa soracağız, sen soracaksın. Eğer sorduğun çocuk, bu ayakkabılar için eski derse veya beğenmezse söz, istediğin o ayakkabıları alacağım."

Ayakkabı alınmasından tamamen ümitsiz olan kız bunu duyunca heyecanlandı. Hemen hazırlandı. Baba kız el ele sokağa çıktılar. Hiç konuşmadan birkaç sokak geçmişlerdi ki, babası az ilerdeki köşeyi gösterdi:

"Bak şu köşede oturan bir çocuk var, hemen hemen senin yaşlarında. Sor bakalım ayakkabıların güzel mi değil mi?!.."

Kız hevesle çocuğun yanına koştu ama durdu kaldı. Çocuğun şaşkın bakışları arasında birkaç saniye orada kaldıktan sonra ağlayarak babasına doğru koştu. Soramamıştı.

Babası ağlayan kızını bırakıp, köşedeki çocuğun yanına gitti. Cebindeki bozuk paraları, çocuğun önündeki mendile bırakıp döndü. Çocuk hâlâ, ağlayarak uzaklaşan kıza bakıyordu duvara yasladığı koltuk değneklerinin arasından.

Ahmet Ünal Çam

Beş Önemli Ders

19

Bayan Danışma

Ben henüz çok küçükken eve bir telefon almıştık. Telefonun bağlı olduğu cilalı çerçeveyi ve parlak ahizeyi asla unutmam. Saatlerce onun karşısına geçer ve seyredirdim. Hatta o derece ki, sayımız olan 105'i bir an bile aklımdan çıkaramıyordum. Telefonla konuşacak yaşta değildim, zaten boyum da telefonun bulunduğu yere yetişemezdi. Fakat annem konuştuğu zaman, onun karşısına geçip hayranlıkla ona bakardım. Bir keresinde beni kucağına alıp ahizenin yanına kaldırdı ve babamla konuştu. Bu, bence unutulması çok güç bir olaydı. Sevinçten ve mutluluktan uçuyordum. Zamanla, bu telefonun içinde canlı bir yaratık bulunduğunu, "Lütfen Danışma" olduğunu ve bu bayanın ne sorulursa hemen cevap verdiğini öğrendim. Annem ona defalarca başkalarının telefon numaralarını sormuştu; bir iki kere de saatimiz durunca gene ondan sorup doğru saati öğrenmişti.

Telefondaki bu cinle konuşma fırsatını ilk olarak annemin yakın komşumuzu görmeye gittiği ve benim de evde yalnız bulunduğum bir gün elde ettim. Bahçede oynarken, kaza ile elimdeki çekici parmağıma indirmiştim. Sancıdan kıvranırdım, ansızın aklıma "Bayan Danışma" geldi. Koşa koşa içeri girdim ve

20

Bir Yudum Hikâye

ufak iskemlenin üzerine çıkarak telefonun alıcısını kaldırdım. Alıcıdan acayip gürültüler geliyordu. Ağlar gibi bir sesle: "Danışma lütfen!" dedim.

Karşımda gayet tatlı bir bayan vardı. Ben tekrar ağlayarak: "Parmağımı acıttım. Ne yapacağımı söyleyebilir misiniz?" diye sorunca, makinenin içindeki bayan bana: "Annen evde yok mu?" dedi. "Hayır, evde hiç kimse yok." "Parmağın kanyor mu?"

"Hayır, çekiçle vurdum, şimdi acıdan kıvranıyorum." "Buz dolabını açabilir misin?"

"Evet!" diye cevap verince, Bayan Danışma sözlerine şöyle devam etti:

"Peki, dolabı aç ve buzluktan ufak bir parça buz çıkararak acıyan yerin üzerine bastır. Dikkat et, yerleri kirletip buzlan dökmeyesin. Biraz sonra sancın denecek. Artık ağlama ve bir dahaki sefere daha dikkatli davran."

O günden sonra da en ufak bir bilgi için Bayan Danışmayı rahatsız ediyordum. O ise, en ufak bir hoşnutsuzluk göstermeksizin hemen bana yardım ediyordu. Coğrafya derslerinde, aritmetik problemlerinde, hatta ve hatta parkta bulduğum sincabın beslenmesi için bana yardımcı olmuştu.

Bir gün çok sevdiğim kanaryamız Peter, kafesinde ölü bulundu. Ağlayarak hemen telefona sarıldım ve Bayan Danışmaya büyük acımı bildirdim. O da, diğerleri gibi, basit sözlerle beni yatıştırmaya çalışıyordu. Halbuki ben ondan daha fazla anlayış bekliyordum. Peter gibi güzel öten bir kuşun ölümünün olmayacak bir şey olduğunu ona anlatmak istiyordum.

Sonsuz

Önemli Ders

21

acımı anlayan ve onu paylaşmaya çalışan Bayan Danışma bana şu öğütte bulundu:

"Beni dinle Paul, haklısın böyle güzel öten bir kuş ölmemeliydi, fakat unutma ki, çok daha güzel bir dünyaya gidiyor ve orada da ötmesine devam edecek. Onun için artık üzülmen yersiz!"

Başka bir gün de, telefondaki cinden bir kelimenin anlamını soracaktım. Tam alıcıyı kaldırıp, Bayan Danışmayı istemişim ki, yavaşça odaya giren kız kardeşim, beni korkutmak için ansızın bağırdı. Birden yerimden sıçradım. Sıçramamla birlikte duvara çakılı telefon alıcısı da benimle yere düştü. Telefonda teller fırladı. Bayan Danışmanın sesi hiç duyulmuyordu. Yarım saat sonra kapımız çalındı ve telefon tamircisi olduğunu söyleyen bir adam gelerek telefonumuzu hemen tamir etti. Bizdeki bu bozukluğu kendisine yine Bayan Danışmanın bildirdiğini de sözlerine ekledi.

Dokuz yaşına bastığım yıl, evimizi değiştirdik. Evle birlikte, o eski telefon alıcısını da değiştirip, daha modern bir alıcı satın aldık. Bu alıcıyı hiç sevmemiş ve Bayan Danışmanın ancak o eski alıcıda bulunduğu nedense inanmışım.

Yıllar geçip de delikanlılık çağına girince, bazen eski günleri düşünür ve telefondaki o bayanın saatlerce ufak bir çocukla uğraşmasını ve onun saçma isteklerini ve sorularını eksiksiz yerine getirmesini takdir ederdim.

Yıllar geçmiş, ben büyümüş ve kolej öğrenimini tamamlamışım. Bir gün iş için uçakla seyahat ederken, küçüklüğümün geçtiği bu kasabaya yakın bir merkezde uçak değiştirmek zorunda kaldım. Alanda beklerken, kız kardeşime telefon edip konuştuk. Sonra nasıl oldu bilmem, birden aklıma çocukluk yıllarımda Bayan Danışması geldi. Hemen alıcıyı kaldırıp, aynı

22

Bir Yudum Hikâye

kasabanın danışmasını istedim. Hayret, karşıma çıkan, daha doğrusu alıcının içinden gelen o tatlı ve yumuşak sesi hemen tanımışım. Birden hiç düşünmeden:

"Benim çok güzel bir kanaryam vardı. Öldü. Ne yapayım, bu acıya nasıl dayanayım?" diye sordum. Öbür taraftaki ses bir iki saniye sustuktan sonra:

"Herhalde parmağın iyileşmiştir artık." dedi.

Gülerek: "Demek hâlâ siz burada çalışıyorsunuz. Yıllar öncesine gidecek olursak, o çocukluk yıllarımda sizin bana neler verdiğinizi, bende ne gibi anlaşılması güç duygular uyandırdığınızı bir bilseniz!" dedim.

'Aynı durum benim için de oldu. Siz de akıllı ve tatlı bir çocuk olmak sıfatıyla bana çok şeyler veriyordunuz. Benim kendi çocuğum olmadığı için, sizinle konuşmak, sizin o çocuksu ve saf acılarınızı paylaşmak, size bazı alanlarda yardımcı olabilmek de benim için sonsuz bir zevkti."

"Yeniden buralara gelecek olursam sizi arayabilir miyim?" diye sordum. O ise gülerek:

"Tabii, Bayan Sally'yi istiyorum dersin, hemen beni bağlarlar." dedi.

Bayan Sally!

Nedense bu isim bana acayip geliyordu. Bayan Danışmanın bir ikinci ismi daha olamazdı. O, Bayan Danışma ve hep de öyle kalacaktı.

Bu olaydan üç ay sonra, yine o bölgeye işim düşmüştü. Hemen en yakın telefon kulübesine koşarak, danışmayı istedim ve oradan da Bayan Sally ile görüşmek istediğimi söyledim. Bu seferki Bayan Danışma daha genç birine benziyordu. Biraz çekingen bir eda ile:

"Siz Bayan Sally'nin erkadaşı mısınız?" diye sordu.

Beş Önemli Ders

23

"Evet, çok yakın arkadaşı idim!" deyince, üzgün bir sesle: "Maalesef, Bayan Sally beş hafta önce öldü. Uzun süreden beri hastaydı. Bir dakika, acaba isminiz Paul mu? Tamam size son bir haber bıraktı; eğer bir gün onu telefonla arayacak olursanız, size, 'Başka bir dünya daha vardır ve orada da şarkı söylenebilir.' dememizi istedi."

Teşekkür ederek telefonu kaparken, Sally'nin ne demek istediğini çok iyi anlamıştım.

Yanağımdan aşağı süzülen gözyaşlarını silerken, Bayan Danışmanın ruhuna Tanrı'dan rahmet diledim.

24

?İrIUdu

Köpek ve Çocuk

Bir dükkan sahibi, dükkanının vitrinine üzerinde "Satılık Köpek Yavruları" yazan bir tabela asarken, yanında küçük bir erkek çocuğu belirdi.

"Köpek yavrularını kaçta satıyorsunuz?" diye sordu. Adam çocuğa yavruların en az 50 dolar ettiğini söyledi. Çocuk elini cebine attı, biraz bozuk para çıkardı, dükkan sahibine bakıp:

"İki dolar otuz beş sentim var. Onlara bakabilir miyim?" dedi. Dükkan sahibi çocuğa gülümsedi ve bir ıslık çaldı. Lady adlı bir köpek dükkanın içindeki kulübesinden çıkıp onlara doğru koşmaya başladı. Arkasında beş tane küçük yün yumağı vardı. Yavrulardan biri, diğerlerinin gerisinden topallayarak geliyordu. Bu, küçük çocuğun hemen dikkatini çekti. "Bu yavrunun nesi var?" diye sordu.

Dükkan sahibi: "Veterinerin dediğine göre, kalçasında bir kemik eksikmiş!" diye cevap verdi. "Hep böyle topallayacakmış."

Küçük çocuk hemen: "Onu almak istiyorum!" dedi. Dükkan sahibi: "Sahi mi? O yavruyu gerçekten istiyorsan sana bedava

Beş Önemli Ders

25

verebilirim." diye cevap verdi. Çocuk dükkan sahibine yaklaştı ve öfkeyle:

"Onu bana bedava vermenizi istemiyorum. Bu yavru da diğer yavrular kadar değerli. Fiyatı neyse size ödeyeceğim. Şimdi size iki dolar otuz beş sent vereceğim, kalan parayı da ayda 50 sent, 50 sent ödeyeceğim!" dedi.

Dükkan sahibi: "O sakat yavruyu ne yapacaksınız? O hiçbir zaman diğer köpekler gibi koşup oynayamayacak!" dedi.

Küçük çocuk bu sözler üzerine, pantolonunun paçasını yukarı kaldırdı ve iki çelik bağla desteklenmiş eğri sol bacağını gösterdi. "Ben de pek koşmıyorum!" dedi. "Bu yavrunun da, kendini anlayacak birine ihtiyacı var!"

Son dört aydır bacağına çelik bağ takan küçük çocuk, evinin ön kapısından içeri, kucağında yeni aldığı köpek yavrusuyla girdi. Köpeğin kalçasında bir kemik eksikti ve yavru yere bırakıldığında ciddi biçimde topallıyordu. Çocuk kendi durumundan ümitsizdi. Ama yanında yeni arkadaşıyla umutları canlanmış ve yepyeni bir coşkuyla dolmuştu.

Ertesi gün çocuk ve annesi küçük köpeğe nasıl yardım edebileceklerini öğrenmek için bir veteriner gittiler. Veteriner, çocuğa eğer her sabah yavru köpeğin bacağına masaj yapar, sonra da onu en az 2 kilometre yürütürse, o zaman kalçasındaki kasların güçleneceğini, yavrunun artık acı çekmeyeceğini ve daha az topallayacağını anlattı.

Yavru köpeğin yürürken rahatsızlığını inleyerek ve havlayarak belli etmesine ve çocuğun da kendi bacak bağından acı ve zorluk çekmesine karşın, programı iki ay sabırla sürdürdüler. Üçüncü ay, artık her sabah okuldan önce beş kilometre

26

-.-İLjUdum Hikâye

yürüyorlardı ve artık ikisi de yürürken acı duymuyordu... Bir cumartesi sabahı çalışmadan dönerken çallıların arasından önlerine bir kedi çıktı ve köpeği korkuttu. Tasmadan kurtulan köpek caddeye seğirtti. Hızla gelen bir kamyon köpeğe yaklaşırken çocuk da caddeye fırladı, köpeğini yakalamak istedi ama yolun kenarına yuvarlandı. Geç kalmıştı. Kamyon köpeğe çarpmıştı; köpeğin ağızından kan geliyordu. Çocuk köpeğine sarılmış ağlarken, kendi bacağındaki bağın çıkmış olduğunu gördü. Kendisi için üzülecek zamanı yoktu. Hemen ayağa kalktı, köpeğini kucağına aldı ve eve doğru yola koyuldu. Köpek yavaş yavaş havlayarak çocuğa umut veriyor ve onun heyecan içinde elinden geldiğince hızlı koşmasına neden oluyordu. Annesi onu ve acı çeken köpeğini hemen hayvan hastanesine götürdü.

Anne-oğul merak içinde köpeğin ameliyatı atlatıp atlatmadığını öğrenmek için beklerken, çocuk hem de çelik bağları gevşemişken şimdi nasıl olup da hızlı hızlı yürüyebildiğini ve koşabildiğini sordu. Annesi şöyle dedi: "Sende osteomyelit vardı. Bu bir kemik hastalığıdır. Bu hastalık bacağını zayıflattı ve sakat bıraktı, bu nedenle de topallıyor ve acı çekiyordun. Bacağındaki çelik bağ destek içindi. Eğer acıya ve saatlerce sürecek tedavilere dayanmaya razı olsaydın, bu geçecekti, ilaçlara iyi cevap verdin ama fizik tedaviye her zaman karşı koydun. Baban ve ben ne yapacağımızı bilemiyorduk.

Doktorlar bize bacağını yitirmek üzere olduğunu söylediler. Sonra eve köpek yavrusunu getirdin. Sanki onun ihtiyaçlarını anlıyor gibiydin; sen ona yardım ederken aslında büyümek ve güçlenmek için kendine de yardım ediyordun."

Beş Önemli Ders

27

Tam bu sırada ameliyathanenin kapısı ağır ağır açıldı. Veteriner, yüzünde bir gülümsemeyle dışarı çıktı. "Köpeğiniz iyileşecek!" dedi.

Çocuk, insanın verirken, aslında aldığını öğrendi. Çünkü vermek, almaktan daha kutsal ve değerliydi.

er a. o o

03 03 K

N3

03

3

03 0Q

4 2 ,

SL 3 er tj

- O: fD -T1

D. CD

rt re

re 3

re

re^ 3

m

a-

C/3

re

d "İ£.

i -

3 03

fi o

I

en

O

3

O.

e

01 O

re

M

30

Bir Yudum Hikâye

Beş Önemli Ders

Birinci ve de en önemli ders... Okuldaki ikinci ayımda, hocamız test sorularını dağıttı. Ben okulun eri iyi öğrencilerinden biriydim. Son soruya kadar soluk almadan geldim ve orada çakıldım kaldım. Son soru şöyleydi: "Her gün okulu temizleyen hademe kadının ilk adı nedir?.."

Bu herhalde bir çeşit şaka olmalıydı. Kadın yerleri silerken hemen her gün görüyordum. Uzun boylu, siyah saçlı bir kadındı. 50'lerinde falan olmalıydı. Ama adını nereden bilecektim ki!..

Son soruyu yanıtızsız bırakıp kâğıdı teslim ettim. Süre biterken bir öğrenci, son sorunun test sonuçlarına dahil olup olmadığını sordu. "Tabii dahil!" dedi hocamız., "iş hayatınız boyunca insanlarla karşılaşacaksınız. Hepsi birbirinden farklı insanlar. Ama hepsi sizin ilginiz ve dikkatinizi hak eden insanlar bunlar. Onlara sadece gülümsememiz ve 'Merhaba!' demeniz gerekse bile.."

Bu dersi hayatım boyunca unutmadım. O hademenin adını da... Dorothyidi.

Önemli Ders

31

İkinci önemli ders... Yağmurda otostop!...

Bir gece, vakit gece yarısına doğru Alabama otoyolunun kenarında duran bir zenci kadın gördüm. Bardaktan boşanırcasına yağan yağmura rağmen, bozulan arabasının dışında duruyor ve dikkat çekmeye çalışıyordu. Geçen her arabaya el sallıyordu.

Yanında durdum. 60'lı yıllarda bir beyazın bir zenciye, hem de Alabama'da yardıma kalkışması pek olağan şeylerden değildi. Onu şehre kadar götürdüm. Bir taksi durağına bıraktım. Ayrılırken ille de adresimi istedi, verdim.

Bir hafta sonra kapım çalındı. Muazzam bir konsol televizyon indiriyordu adamlar. Bir de not ekliydi armağanda...

"Geçen gece otoyolda bana ettiğiniz yardım için teşekkür ederim. O korkunç yağmur sadece elbiselerimi değil, ruhumu da sırlıslam etmişti. Kendime güvenimi yitirmek üzereydim, siz çıka geldiniz. Sizin sayenizde ölmekte olan kocamın yatağının baş ucuna zamanında ulaşmayı başardım. Biraz sonra son nefesini verdi. Tanrı bana yardım eden sizi ve başkalarına karşılık beklemeksizin yardım eden herkesi kutsasın!... En iyi dileklerle... Bayan Nat King Cole."

Üçüncü önemli ders... Size hizmet edenleri hep hatırlayın...

Bir pastanın üç otuz paraya satıldığı günlerde 10 yaşında bir çocuk pastaneye girdi. Garson kız hemen koştu...

Çocuk sordu:

"Çikolatalı pasta kaç para?..."

"50 cent!..."

Çocuk cebinden çıkardığı bozukları saydı. Bir daha sordu:

32

Bir Yudum Hikâye

33

"Peki dondurma ne kadar..." "35 sent!" dedi garson kız sabırsızlıkla... Dükkanında yığınla müşteri vardı ve kız hepsine tek başına koşturuyordu. Bu çocukla daha ne kadar vakit geçirebilirdi ki?

Çocuk parasını bir daha saydı ve "Bir dondurma alabilir miyim lütfen!" dedi.

Kız dondurmayı getirdi. Fişi tabağın kenarına koydu ve öteki masaya koştu. Çocuk dondurmasını bitirdi. Kasaya gidip fişi ödedi ve dükkandan ayrıldı...

Garson kız masayı temizlemek üzere geldiğinde, gözleri doldu birden. Masayı sanki akan yaşlar temizleyecekti. Boş dondurma tabağının yanında çocuğun bıraktığı 15 centlik bahşiş duruyordu...

Dördüncü önemli ders... Yolumuzdaki engeller...

Eski zamanlarda bir kral, saraya gelen yolun üzerine kocaman bir kaya koydurmuş, kendisi de pencereye oturup olacak bitecekler için hazırlık yapmış... Yola bakarak beklemeye başlamış penceresinde...

Ülkenin en zengin tüccarları, en güçlü kervancıları, saray görevlileri birer birer gelmişler, sabahtan öğlene kadar. Hepsi kayanın etrafından dolaşıp saraya girmişler. Pek çoğu kralı yüksek sesle eleştirmiş: "Halkından bu kadar vergi alıyor ama yolları temiz tutamıyor..." diye.

Sonunda bir köylü çıkagelmiş. Saraya meyve ve sebze getiri-yormuş. Sırtındaki küfeyi yere indirmiş, iki eli ile kayaya sarılıp ıkına sıkına itmeye başlamış. Sonunda kan ter içinde kalmış ama, kayayı da yolun kenarına çekmeyi başarmış.

Tam küfesini yeniden sırtına almak üzereymiş ki, kayanın eski yerinde bir kesenin durduğunu görmüş. Almış keseyi eline, açmış içine bakmış... Kесе altın doluymuş. Bir de kralın notu varmış içinde...

"Bu altınlar kayayı yoldan çeken kişiye aittir!" diyormuş kral. Köylü, bugün dahi pek çoğumuzun farkında olmadığı bir ders almış.

"Her engel, hayat koşullarınızı daha iyileştirecek bir fırsattır.."

Beşinci önemli ders... Önemli olan vermektir...

Yıllar önce hastanede çalışırken, ağır hasta bir kız getirdiler. Tek yaşam şansı beş yaşındaki kardeşinden acil kan nakli idi. Küçük oğlan aynı hastalıktan mucizevi şekilde kurtulmuş ve kanında o hastalığın mikroplarını yok eden bağışıklık oluşmuştu.

Doktor durumu beş yaşındaki oğlana anlatmış ve ablasına kan verip vermeyeceğini sormuştu. Küçük çocuk bir an duraksadı. Sonra derin bir nefes aldı ve "Eğer kurtulacaksa, veririm kanımı!" dedi. Kan nakli ilerken, ablasının gözlerinin içine bakıyor ve gülümsüyordu. Kızın yanaklarına yeniden renk gelmeye başlamıştı, ama küçük çocuğun yüzü de giderek soluyordu. Gülümsemesi de yok olmuştu. Titreyen bir sesle doktora sordu:

"Hemen mi öleceğim?.."

Küçük, doktoru yanlış anlamış, ablasına vücudundaki bütün kanı verip, öleceğini sanmıştı.

Prof. Dr. Nevzat Doğan

I

O

O:

İnanç Öyküleri

37

I II I

Anzaklı Ömer

Olay, İstanbul Tıp Fakültesi'nden 1957 yılında mezun olup ihtisas yapmak üzere ABD'ye giden Doktor Ömer Musluoğlu'nun başından geçmiş. Doktor Musluoğlu'nun ağızından aktarıyorum:

Amerika'ya gittiğim ilk yıllar... New York'da Medical Center Hospital'da görev almıştım. Fakat vazifem kan almak, kan vermek, serum takmak, elektrokardiografi çekmek gibi işler... Hastaya o kadar önem veriyorlar ki yeni doktorlar hemen direkt olarak hasta muayenesine, tedavisine verilmiyor. Diğer zamanlarda da laboratuarda çalışıyorum. Bir hastaya gittim.

Yaşlıca bir adam. Tahminen 75 yaşlarında.

"Kan vereceğim kolunuzu açar mısınız?" dedim. Adamcağız kanserdi ve aynı zamanda kansızdı. Kolunu açtım, baktım pazusunda bir Türk bayrağı dövmesi var. Çok ilgimi çekti, kendisine sormadan edemedim:

"Siz Türk müsünüz?"

Kaşlarını yukarıya kaldırarak "hayır" manasına bir işaret yaptı. Ama ben hâlâ merak ediyordum.

"Peki bu kolunuzdaki Türk bayrağı nedir?" "Aldırma... Öylesine bir şey işte!" dedi.

38

Bir Yudum Hikâye

ii I I

Ben yine ısrarla:

"Fakat benim için bu çok önemli, çünkü bu benim milletimin bayrağı, benim bayrağım..." dedim.

Bu söz üzerine gözlerini açtı. Derin derin yüzüme baktı ve mırıltı halinde sordu:

"Siz Türk müsünüz?"

"Evet Türk'üm!.." diye cevapladım.

ihthiyar gözlerime, tanıdık bir göz arıyor gibi baktı ve anlatmaya başladı:

"Yıl 1915. Çanakkale diye bir yer var Türkiye'de... Orada savaşmak üzere bütün Hıristiyan devletlerden asker topluyorlardı. Ben, Avustralya Anzaklarındandım... İngilizler bizi toplayıp dediler ki:

'Barbar Türkler Hıristiyan dünyasını yakıp yıkacaklar. Bütün dünya o barbarlara karşı cephe açmış durumda. Birlik olup üzerine gideceğiz. Bu savaş çok önemlidir.'

Biz de inandık sözlerine ve savaşmak isteyenler arasına katıldık. Beynimizi yıkayan İngilizler Türklere karşı topladıkları askerlerin tamamını Çanakkale'ye sevk ediyormuş. Bizi gemilere doldurup Mısır'a getirdiler. Orada birkaç ay talim gördük, sonra da bizi alıp Çanakkale'ye getirdiler. Savaşın şiddetini ben ilk orada gördüm. Öyle ki denize düşen güller suları metrelerce yukarı fırlatıyor, gökyüzünde havai fişekler geceyi gündüze çeviriyordu.

Her taarruzda bizden de, Türklere de yüzlerce insan hayatının baharında can veriyordu. Fakat biz hepimiz Türklere ki gayret ve cesareti gördükçe şaşırıyorduk. Teknolojik yönden çok çok üstün olduğumuz gibi sayı bakımından da fazlaydık. Peki onlara bu cesaret ve kuvveti veren şey neydi? İlk başlarda zannediyordum ki İngilizlerin bize anlattığı gibi Türklere

; fananç Öyküleri

39

barbarlıktan böyle saldırıyorlar. Meğer bu barbarlıktan değil, kalplerindeki vatan sevgisinden kaynaklanıyormuş...

Biz karaya çıktık. Taarruz edeceğiz, bizi püskürtüyorlar... Tekrar taarruz ediyoruz, bizi gene püskürtüyorlar... Tekrar taarruz ediyoruz.. Derken böyle bir taarruzda başımdan yediğim bir dipçik darbesiyle kendimden geçmişim. Gözlerimi açtığımda kendimi yabancı insanların arasında buldum. Nasıl korktuğumu anlatamam... İngilizler bize Türkleri barbar, vahşi kimseler olarak tanıttı ya... Ama dikkat ettim, bana hiç de öfkeli bakmıyorlardı, yaralarını sarmışlardı, iyice kendime gelince bu defa çantalarında bulunan yiyeceklerden ikram ettiler bana, iyi biliyorum ki onların yiyecekleri çok çok azdı. Bu haldeyken bile kendileri yemeyip bana ikram ediyorlardı. Şoke olmuştum doğrusu... Dedim ki kendi kendime:

'Bu adamlar isteseler şu anda beni öldürürler ama öldürmüyorlar... Veyahut isteseler önceden öldürebilirlerdi.. Halbuki beni cephenin gerisine götürdüler..'

Biz esirlere misafir gibi davranıyorlardı. Bu duygularla 'Yazıklar olsun bana!' dedim. 'Böyle asil insanlarla ben niye savaşıyorum, niye savaşmaya gelmişim?

Bu İngiliz milleti ne yalancıymış, ne kadar Türk düşmanıymış!' diyerek pişman oldum. Ama bu pişmanlığım fayda etmiyor ki... Bu iyiliğe karşı ne yapsam diye düşündüm durdum günlerce...

Nihayet bizi serbest bıraktılar. Memleketime döndüm, işte memlekette Türk milletini ömür boyu unutmamak için koluma bu Türk bayrağı dövmesini yaptırdım. Bayrağın esrari bu işte..."

Ben, gözlerim dolu dolu ihtiyara bakarken o devam etti:

"Talihin cilvesine bakın ki, o zaman ölmek üzere iken yaralarımı iyileştirerek, sıhate kavuşmama çaba sarf eden Türklere

40

idi. Şimdi de Amerika gibi bir yerde yıllar sonra yine iyileştirmeye çaba sarf eden bir Türk... Ne garip değil mi? Avustralya'dan Amerika'ya gelirken bir Türkle karşılaşacağımı hiç tahmin etmezdim. Siz Türklere gerçekten çok merhametli insanlarsınız. Bizi hep kandırışlar, buna bütün kalbimle inanıyorum..."

Peşinden nemli gözlerle: "Bana adınızı söyler misiniz?" dedi. "Ömer." cevabını verdim. Merakla tekrar sordu: "Peki niçin Ömer ismini vermişler sana?"

"Babam Müslümanların ikinci halifesinin isminden ilham alarak bana Ömer adını vermiş." dedim...

"Senin adın Müslüman adı mı?" diye sordu. Ben "Evet, Müslüman adı!" deyince yüzüme baktı, doğrulmak istedi. Onun yataкта oturmasına yardım ettim. Gözleri dolu doluydu. Yüzüme bakarak dedi ki:

"Senin adın güzeldi! Benim adım şimdiye kadar Josef Miller idi, şimdiden sonra Anzaklı Ömer' olsun." "Olsun!" dedim.

"Peki doktor, beni Müslüman eder misin? Müslüman olmak zor mu?" diye sorunca ben şaşırıverdim. Nasıl da birdenbire Müslüman olmaya karar vermişti?

Meğer o bunu hep düşünüyormuş da kimseye sormadığı için gerçekleştirememiş.

"Tabii!" dedim. "Müslüman olmak çok kolay!" Sonra kendisine imanının ve İslam'ın şartlarını anlattım, kabul etti. Hem kelime-i şahadet getiriyor, hem de ağılıyordu... Mırıldandı:

"Siz Müslümanlar teşbih çekersiniz, bana da bir teşbih bulsan da ben de yattığım yerden teşbih çekerek Allah'ımı ansam olur mu?"

İçtanç Öyküleri

41

Bu sözden de anladım ki dedelerimiz savaş esnasında Hakk'ı zikretmeyi ihmal etmiyormuş... Hemen bir teşbih bulup kendisine getirdim. Hasta yatağında teşbih çekiyor, biz de tedavisiyle ilgileniyorduk.

Bir gün yanına gittiğimde samimi bir şekilde rica etti. "Beni yalnız bırakma olur mu?" "Ne gibi Ömer Amca?" dedim...

"Ara sıra gel de bana İslamiyet'i anlat!.. Sen çok güzel şeylerden bahsediyorsun. O sözleri duydukça kalbim ferahlıyor." dedi.

O günden sonra her gün yanına gittim, bildiğim kadarıyla dinimizi anlattım. Fakat o, günden güne eriyip tükeniyordu.

Kaç gün geçti tam hatırlamıyorum, hastanenin genel hoparlöründen bir anons duydum. "Doktor Ömer, lütfen 217 numaralı odaya gelin!"

Hemen yukarı çıktım. Ömer Amcanın odasına vardığımda gördüğüm manzara aynen şöyleydi: Sağ elinde teşbih, açık duran sol kolunun pazusunda dövme Türk bayrağı, göğsünde imanı ile koskoca Anzaklı Ömer son anlarını yaşıyordu. Hemen baş ucuna oturdum, kendisine kelime-i şahadet söylettirdim, o şekilde kucağımda teslim-i ruh etti...

42

-----Zî.i.Zu_dum Hikâye

. İnanç Öyküleri

43

'Anne, Cennet Ne Kadar Gı

Genç kızlarımıza sohbetleriyle rehberlik yapan, çoğunun elinden tutan bir okuyucumuzun bir hatırasını aktarmak istiyorum:

Stuttgart VVaiblingen bölgesinde iki yılı aşkın haftalık çevre sohbetlerinden tanıdığım bir hanım, telefonda şöyle ağlıyordu: "Hoca hanım! Bizim burada bir komşu, kızını kaybetti. 18 yaşındaydı. Ani bir ölümle bu dünyadan göçtü. Annesi adeta çılgına döndü. Sürekli isyanda, 'Keşke kızım şöyle şöyle olsa idi de ölmese idi.' diye feryat figan ağlıyor. Ne olur bir gelseniz, onunla siz konuşsanız. Sizi az çok tanıyor. Size saygısı var, belki sizi dinler. Biz ne yapacağımızı şaşırдық..."

Ertesi gün gittim ve beni ölen genç kızın evine götürdüler. Evde matem, yas... Anne bir köşede hiç durmadan ağlıyor. Bana annesi şunları anlattı:

"Kızım, ben ve babası her sene olduğu gibi geçen sene de memleketimiz izmir'e tatile gittik. Evimizin karşısındaki apartmanda bir genç adam oturuyor. Terbiyesi, asaleti, giyimi ve duruşu ile kızımın dikkatini çekmiş. Bana, Anne bak! Evlenebileceğim genç.' dedi. Biz de 'tanışalım' diye bir tanıdığı ile haber gönderdik ve tanıştık. Maksudımızı arz ettik. Genç adam üniversite okuyan

dindar ve kültürlü biri idi. Kızıma: Aramızda kültür farkı var, siz açık gezen bir hanımsınız, bense eşimin tesettürlü ve mazbut bir insan olmasını isterim.' deyince kızım 'En kısa zamanda dinimi öğrenecek ve tatbik edeceğim, bana zaman verin.' dedi. Ertesi yaz buluşmak üzere anlaştılar. Kızım ilk iş olarak kendisine dinimizi anlatacak, öğretecek bir yer aradı ve buldu. Çok gayretli bir şekilde dini bilgiler öğreniyor, namazlarını kılıyordu. Böylece izin bitti ve Stuttgart'a döndük. Burada bir göz doktorunun yanında sağlık teknisyeni olarak çalışıyor, iş zamanından arta kalan vakitte de Kur'ân-ı Kerim'i öğrenmek için çok gayret sarf ediyordu. Gelirken getirdiği mantoyu ve eşarby evde giyip Anne yakışıyor mu?' diyordu. Bütün samimiyetiyle islâm'ı öğreniyordu. Sivaslı bir komşumuz onu oğluna istemiş, o ise "ret" cevabı vermişti. Fakat o, bunu gurur meselesi yapmayarak Kur'ân-ı Kerim'i öğrenmek için onlardan yardım istemişti.

Bir gün 'Başım ağrıyor.' diye doktora gitti. 'Bir şeyin yok!' demişler. Ama baş ağrısı devam ediyordu. Göz, kulak ve diş tahlillerinin sonucunda da bir şey bulamamışlardı. Ama başının ağrısı da bir türlü geçmek bilmiyordu. Bana anlattığına göre, bir gün, evde kimse olmadığı halde, evimize bir genç delikanlı gelip ona kırmızı bir gül getirmiş.

'Ben ahiretten geliyorum, Allahu Teala Hazretleri seni benim kısmetim yazdı, cennette sen benimsin. Burada evlenmeyeceksin.' demiş.

Baş ağrısı durumu 15 gün sürdü. Son çare olarak Şule'yi hastaneye tahlil için aldılar. Araştırmalar neticesinde hiçbir şey bulamadılar. Bir gün hastaneye gittiğimde yattığı odanın penceresinden bakıp bana şöyle dedi:

Anne! Cennet ne kadar güzel! Döndüm ve baktığı tarafa baktım, gördüğüm sadece park etmiş arabalardı. Ama o büyülenmiş gibi mutlu bir şekilde pencereden bakıyordu.

44

Bir Yudum Hikâye

Bana dedi ki: 'Anneciğim, beni yarın saat 8.00'de götürcekler.' dedi.

Çılgına döndüm. Babasına koştum, 'Kızımız ölüyor, yetiş!' dedim.

Babası da çaresiz yüzüme baktı. Söylediklerine inanmıyorduk; ama yine de endişe ve telâşımız hâd safhadaydı. 'Ya doğruysa...' diyordum.

O gece hiç uyuyamadım. Ertesi gün sabah 7.00'de hastaha-nedeydim. Babası koridorda, içeri girmeye dayanamamış, çaresiz ağlıyordu. İçeriye girdim. Kızım bana şöyle vasiyette bulundu:

Anneciğim, ben ölünce sakın ağlama! izmir'deki o gence de benden selam söyle, Cenab-ı Hak ona mutluluklar versin. Ona minnettarım, dinimi öğrenmemde bana sebep oldu. Anne, bu fakir gence maddi yardımda bulun ve onu istediği bir kızla evlendir. Hesabımda onun evlenmesi için yeterli miktarda para var.'

Bu arada sık sık saate bakıyordu. Sonra büyülenmişçesine 'Geldiler!' dedi. Yüzüme baktı, korku ifadesi vardı. Anne, Azrail'in ayaklan ne kadar büyük!' dedi. '...odanın uzunluğu kadar. Babama selam söyle!' Başını yastığa koydu, kelime-i şahadet getirdi ve kızım öldü!

Adeta çıldırıştım. Odadan kendimi dışarı attım, 'Bey!' dedim. 'Kızımız öldü!' ikimiz tekrar odaya daldık, kızımız vefat etmişti. Bizden istediklerini yerine getirdim. Şimdi ben bu acıya nasıl dayanırım?"

S. Yerlikaya

Bu ibret dolu olay, dinimizi öğrenme, marifetullah konusunda derinleşmemiz hususunda iyi bir ders olur inşaallah.

Abdullah Aymaz'dan Zaman Gazetesi-11 Şubat 2002

İnanç Öyküleri

45

Lastik Parası

Sokaklarda sefalet kol geziyordu. Kim kime yardım edecek, destek olacaktı? işsizlik yaygındı. Çevresi de perişandı. Bir yanı yıkılmaya yüz tutmuş evceğizinin camından yola doğru ümitsizce bakarken bir taksinin durduğunu, içinden de bir yolcunun indiğini gördü. Demek ki taksi şoföründe az çok para olacaktı. Çünkü müşteri indirmişti.

Bütün cesaretini ve ümidini toplayarak evden çıkıp yola koştu. Yaklaşıp direksiyon başında arabasını hareket ettirmek üzere olan şoföre seslendi:

- Sakın beni dilenci falan zannetmeyin. Üç çocuğumla üç gündür aç beklemekteyim. Bu gidişle namusumun lekelenmesinden korkmaya başladım. Allah rızası için yardımda bulunun. Ben açlıktan ölmeye razıyım. Fakat çocuklarımla çölgümlerime tahammül edemiyorum!

Beklenmedik bir anda gelen bu "Allah rızası için yardım" talebi zaten kıt kanaat geçinen şoförü şaşırtmıştı. Düşünmeye başladı... Cebinde bir miktar parası vardı varolmasına; ancak bu parayı aylardır biriktiriyordu. Çünkü taksinin dört lastiği de kabaklaşmıştı. Onları değiştirmek için çırpınıyordu. Zaten akşamları eve gelince hanım da ikaz etmekten geri kalmıyordu...

46

Hikâye

- Ne zaman değiştireceksin bu lastikleri? Birazcık geç kalsan aklıma kötü şeyler geliyor. 'Acaba bir kaza mı yaptı kabak lastiklerle?' diye korku içinde bekliyorum, diyordu.

O an için nefsi ve şeytan birlik olup vesvese vermeye başladılar:

- Sen zaten zor geçinen kimsesin. Yardım edecek durumda değilsin. Bas gaza, git yoluna!

Fakat imanı ve vicdanı da sesleniyorlardı: - Para dediğin şey böyle gün için lazım olur. Belli olmaz Allah'ın rızasının nerede olduğu. Biriktirdiğin parayı bu muhtaç hanıma vermelisin. Tam yeridir. Çocukları var! Namusu var!

Nihayet nefsini ve şeytanını yenmişti, cebindeki lastik parasını tümüyle uzatarak:

-Al bacım, sen namusunla yaşa. Bu para bir müddet idare eder, dedi. "Sonrasına da Allah başka sebepler halk eder!" deyip, minnet etmemek için de hemen gaza basıp oradan uzaklaşırken kadının:

- Sen benim ihtiyacımı karşıladın, Allah da senin ihtiyacını karşılasın, duasını duymuş, gün boyunca kulaklarında çınlayan bu duaya hep "Amin!" deyip durmuştu.

Akşam eve gelince beklediği soruyla yine muhatap oldu.

- Hâlâ değiştirmemişsin lastiklerini...

- Bir lastikçiyle anlaştım. Yeni lastikler gelince hemen değiştirecek, diyerek geçiştirdi.

Bu geçiştirme işi birkaç gün devam etti.

Bir akşam yine eve gelirken iyice sıkılmış, "Bu defa ne diyeceğim?" diye düşünürken beklenmedik bir durumla karşılaşmıştı. Hanım kendisine adres yazılı bir kâğıt uzatmış, sonra da şöyle demişti:

İnanç Öyküleri

47

- Bugün lastikçi geldi, şu adresi verdi. "Yarın bana gelsin lastiklerini değiştireceğim." deyip gitti. Al şu adresi.

Belli etmemişse de bunun izahını yapamamıştı. Çünkü böyle bir lastikçi ile konuşmamıştı.

Merakla sabahı bekledi. İlk işi kâğıttaki adrese gitmek oldu. Garipliğe bakın ki tamirciyi hiç görmemiş, buraya hiç gelmemişti. Elindeki kâğıdı uzatınca bir şaşkınlık iki tarafta da yaşandı. Adam:

- Sen o musun, deyip boynuna sarıldı, başladı hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya. Sonra da şöyle devam etti:

- Tam üç gündür Resulullah Aleyhisselam rüyama giriyor ve bana, "Şu adresteki şoförün lastiklerini değiştir, ücret olarak da benim şefaataime nail ol!" buyuruyor. Allah için söyle! Sen ne türlü bir iyilik ettin, nasıl bir hayır dua aldın ki Resulullah Aleyhisselam üç gündür beni ikaz ediyor, senin lastiğini değiştirmem için beni vazifelendiriyor?

48

Hikâye

İnanç Öyküleri

49

"Sen/ İçeri Bırakma

yan!"

Cami kapısında

- işte, der. Beni de bıraktı içeriye! Yaşlı gözlerle bakan şoför söylenir:

- Elbette bırakır, der. Deminden beri boşuna mı gözyaşlarıyla dua ediyorum sanıyorsun. Senin dışarıda kalmana gönlüm bir türlü razı olmadı, ellerimi açıp içeriye alınman için dua ettim. Şükürler olsun ki, Rabbim kabul etti duamı da içeriye aldı, dışarıda bırakmadı.

halde raminin

ki, şoför c™ tiklatanüç Ses]enir.

pa,ron,

abanarak devam ediyor

- Bırakmıyor!

-Km bırakmıyor?

-Seni içeriye bırakmayan!..

B^düşüncediral,r

orada ses]enir:

Patronn «q •

L

-miye girer ve

~.İL.IU_İum Hikâye

Y/ne mi Geç Kaldın?»

^ ^n annesinin yaşı yetmişe

ykbirh<z^

sıçrar'yaş

si ise, nefsinin bîfâ'î aJır_ve namazını kılarıdı.
son dakikalara J^r bu TT ediyordu. Bunu ^' b«ebepJe namazını alelaci

. öy,e bir namaz
| Hjcabın*n renkten renge
ki, onu hep W
| İnanç Öyküleri
51

durdu. Namazdan sonra bir süre bu şekil tefekkür etmeyi severdi. Gözleri kapanır gibi oldu. "Ne kadar da yorulmuşum!" dedi. Daldı gitti öylece...

Kıyamet kopmuştu. Mahşeri bir kalabalık! Her yön insanlarla doluydu. Kimi dona kalmış, hareketsiz bir şekilde etrafı izliyor; kimi sağa sola koşturuyor, kimisi de diz çökmüş, başı ellerinin arasında bekliyordu. Yüreği yerinden fırlayacak gibi atıyor, adeta kafesinden kurtulmaya çalışıyor, soğuk soğuk terler döküyordu. Hayattayken kıyamet, sorgu sual ve mizan hakkında çok şey duymuş ve ahiret hayatı adına bu kavramlar kendisi için köşe taşı olmuşlardı. Ama mahşer meydanındaki "rperti, korku ve bekleyişin bu denli dehşet vereceğini düşünmemişti.

Hesap ve sorgu devam ediyordu. Bu arada onun ismini de okudular. Hayretle bir sağa, bir sola baktı. "Benim ismimi mi okudunuz?" dedi dudakları titreyerek...

Kalabalık birden yarılmış, bir yol olmuştu önünde. İki kişi kollarına girdi. Mahşer meydanının vazifelileri oldukları belliydi. Kalabalık arasından şaşkın bakışlarla yürüdü. Merkezi bir yere gelmişlerdi. Melekler her iki yanından uzaklaştılar. Başı önündeydi. Bütün hayatı, bir film şeridi gibi geçiyordu gözlerinin önünden... "Şükürler olsun!" dedi kendi kendine ve devam etti:

"Gözlerimi dünyaya açtım, hep hizmet eden insanları gördüm. Babam sohbetlerden sohbetlere koşuyor, malını islâm yolunda harcıyordu. Annem eve gelen misafirleri ağırlıyor, yemek sofralarının biri kalkıp, bir yenisı kuruluyordu. Ben ise, hep bu yolda oldum. İnsanlara hizmete çalıştım. Onlara Allah'ı anlattım. Namazımı kıldım. Orucumu tuttum. Farz olan ne varsa yerine getirdim. Haramlardan kaçındım." Kirpiklerinden aşağı gözyaşları dökülürken, "Rabbimi seviyorum, en azından sevdiğimi zannediyorum." diyordu. Ama bir yandan da "O'nun

52

Bir Yudum Hikâye

için ne yapsam az, cenneti kazanmama yetmez." diye düşünüyordu. Tek sığınağı Allah'ın rahmetiydi.

Hesap sürdükçe sürdü. Boncuk boncuk terliyordu. Sırılsıklam olmuş, zangır zangır titriyordu. Gözleri terazinin ibresin-deki neticeyi bekliyordu. Sonunda hüküm verilecekti. Vazifeli melekler ellerinde bir kâğıt, mahşer meydanındaki kalabalığa döndüler. Önce ismi okundu. Artık ayaklan tutmaz olmuştu. Neredeyse yığılıp kalacaktı. Heyecandan gözlerini kapamış, okunacak hükme kulak kesilmişti.

Mahşeri kalabalıktan bir uğultu yükseldi. Kulakları yanlışı mı duyuyordu?" ismi cehennemlikler listesindeydi. Dizlerinin üstüne yığıldı. Hayretten dona kalmıştı. Gözleri sağanak olmuş, titrek vücudunu ıslatıyordu. Vazifeli iki melek kollarından tuttu. Ayaklarını sürüyerek ve kalabalığı yararak alevleri göklere yükselen cehenneme doğru yürümeye başladılar. Çırpınıyordu. Medet yok muydu? Bir yardım eden çıkmayacak mıydı?...

Dudaklarından kelimeler kırık dökük, yalvarmayla karışık döküldü... "Hizmetlerim... Oruçlarım... Okuduğum Kur'ânlar... Namazım... Hiçbiri beni kurtarmayacak mı?" diyordu. Bağıra bağıra yalvarıyordu. Cehennem melekleri onu sürüklemeye devam ettiler. Alevlere çok yaklaşmışlardı. Başını geriye çevirdi. Son çırpınışlarıydı.

Resulullah, "Evinin önünde akan bir ırmak içinde günde beş defa yıkanan bir insanı o ırmak nasıl temizler, günde beş vakit namaz da insanı günahlardan öyle temizler." buyuruyor-du. "Oysa ki benim namazlarım da mı beni kurtarmayacak?" diye düşünüyordu.

"Namazlarım... Namazlarım... Namazlarım!" diye diye hiç-kırdı. Vazifeli melekler hiç durmadılar. Yürümeye devam ettiler; cehennem çukurunun başına geldiler. Alevlerin harareti

inanç Öyküleri

53

yüzünü yakıyordu. Son bir defa dönüp geriye baktı. Artık gözleri de kurumuştu. Ümitleri sönmüştü. Başını öne eğdi. İki büklüm oldu.

Kollarını sıkıyan parmaklar çözüldü. Cehennem meleklerinden birisi onu itiverdi. Vücudunu birden bire havada buldu. Alevlere doğru düşüyordu. Tam bir iki metre düşmüştü ki, bir el kolundan tuttu. Başını kaldırdı. Yukarıya baktı. Uzun beyaz sakallı bir ihtiyar onu düşmekten kurtarmıştı. Kendisini yukarıya çekti. Üstündeki başındaki tozu silkerek ihtiyarın yüzüne baktı.

"Siz de kimsiniz?" dedi. ihtiyar gülümsedi:

"Ben senin namazlarımı."

"Neden bu kadar geç kaldınız? Son anda yetiştiniz! Neredeyse düşüyordum!" dedi. ihtiyar yüzünü gererek tekrar güldü, başını salladı:

"Sen beni hep son anda yetiştirirdin... Hatırladın mı?" Secdeye kapandığı yerden başını kaldırdı. Kan ter içinde kalmıştı. Dışarıdan gelen sese kulak kabarttı. Yatsı ezanı okunuyordu. Bir ok gibi yerinden fırladı. Abdest almaya gidiyordu...

n

s

sr

~ a 3 _ | < c 5 w

S 2 £ 3

£ ^ « 3
OQ 3"
-t. re re „ n 2 3 C
iSff.io,5f
! ^ 3 c- er <& 2. o
*a *n £3' c re >-• o>

03
C: o
3
03 03 fl> r+

Ti Tt >-< 03

to ia.

i B

i 3

!S:

re

î

en a O: ö

Û. 3

Sr 03

re &j

» ><

&î &-

fe e

v«" P 03

0) «<

g B.

•• 3

a* re

re

3 5'

en

03

3

03

3

03

cn

en

a-

o

re

03

T3

P>

0 a

<C: ^<

N 3 re 3

il

03 03

2- o

3 ^ P Ch

I-:

il

ss il

a* 3

E- B-

1 g3

3 o

" re

03 0>

3. <

g S 5 3

8*8-
3 §
S a-
re ?r 3 re
re o-Br m
CTQc 3
s; 3.
en |£'
3
03
&
03
5
İ 3. cg. «<: 03 §•
-§^
g §: I
§: 8: 2-§ ^£
?=
& s: ^
r» ri- S
P 03 3
Sr Er 5
03>
ÎT-
re 3 O-
§ ^ 3
o S o-
0 » »
S ^ 3
p er 3
3 re re
3 i i
:*
^
Uı
o
-o

Güzel Bir Şey Yap
59

Benden Hayırlısı Gelsin

Yatsı ezanına birkaç dakika vardı. Camiye gitmek üzere son hazırlıklarımı yapıyordum. O sırada kapının zili çaldı. Kapıyı açtım. Karşımda uzun zamandır görmediğim bir dostum. Beni ziyarete gelmişti. Selamlaşıp, kucaklaştık. Buyur ettim. Çay eşliğinde uzun bir sohbet için salona geçtik.

Muhabbet gerçekten koyu idi. Nasıl geçtiğini anlayamadığımız üç koca saatin ardından misafirim; "Geç oldu, bana müsaade!" diyerek noktayı koydu ve kalktı. Sokağın başına kadar eşlik etme teklifime, "Memnun olurum!" karşılığını verdi.

Birlikte çıktık. Sokağın başına vardığımızda, "Şimdi ayrılık vakti. Ben gidiyorum, ta ki benden hayırlısı gelsin inşallah!" diyerek elini uzattı. Kucaklaşırken, dostumun ettiği duaya alışkanlıkla amin dedim. Ve arkadaşım sokağın köşesini döndü, gitti...

Eve dönerken, arkadaşımın veda sözleri takıldı aklıma. "Ben gidiyorum, ta ki benden hayırlısı gelsin!" Düşündüm, düşündükçe ürperdim. Bu, bir dua idi. İlk kez duyduğum yaman bir dua. Gayri ihtiyari birkaç kez tekrarladım. Sıcakık duygularla doldum. Bir şey tarafından kuşatılmışım. Bütün benliğimi dolduran güzel bir şey...

60

~il.JL"dum mkâye

Güzel Bir Şey Yap

61

^ ^ ^ °Idu' ^ NİNÖİERİMİZ' *** *""*** ^ ^ J" ^ ^ fı

i anlay h ^ S°rdUm' BU ÖZİÜ duada" çok effakarga, hayır isen öt, şer isen git!" derler, karganın ağzından Um' "HZ-İsa Aleyhİsselamm Pew hayrı çağırırlardı. Dedelerimiz, ters giden, sarpa sarmış işleni

nekadaraz-.Dahahayır-

ri t ,h- Aşionuniçinmigelmıyorne?-.

_ _ _ .^^ uz, uaşKalan da tutsun! diye cevap11 verdi ve bana bir hayır kapısı aralayarak telefonu kapattı. "Ben gidiyorum, ta ki benden hayırlısı gelsin inşallah!" Tutmuştum bu duayı. Bırakmaya da niyetim yoktu, işte giden gitmişti. Hayırlı bir insandı giden. Fakat, gelmesi için dua edilen 'daha hayırlı' kimdi ya da neydi? Bir insan? Bir haber? Yoksa yeni

bir gün, yeni bir gece mi? Bir insan ise ya da bir haber, beklemeye değer. Gündüz ya da geceyse hayırlı olan, geri bırakmamaya, ihya etmeye değerdi. Tutmuştum bu duayı.

Günler günleri kovaladı, hayırlar hayırları... Dua halen zihnimi meşgul ediyor, ben de dostumun tavsiyesine uyarak, işitmeyenlere bu duayı duyurmakla vazifeli olduğumu hissederek, fırsat doğdukça vazifemi ifa ediyordum.

Kim bilir, daha ne kadar böyle duyulmamış sözler, dualar vardır. Ve kim bilir ne kadar yitip giden...

Unutulmuş sözler, dualar gibi yitip gitmemek için, giderken kendisinden daha hayırlısı için dua eden dostlara kulak vermekten başka çare var mı? Ve hayır dileyen bütün sözlere.

Her sabah "Namaz uykudan hayırlıdır!" diye seslenen müezzin hayra çağırır. Yanlış bir adımda kalbin derin bir yerinde uç veren sızı hayra çağırır. Hayır her adımdadır. Can kulağını , açık tutana.

Sadık Şanlı Semerkand Dergisi-Temmuz 2002

62

___fj[Yudum Hikâ

ye

Güzel Bir Şey Yap

63

Kaybetmeden Bı> Kez Daha Düşünöt

Terentius, "Onunla her şeyi paylaşmak zevkinden mahrum kalınca, hiçbir zevki tatmamaya karar verdim." demiş, yitirdiği bir dostunun ardından.

Nasıl bir insandan bahseder Terentius? Karşısında zavallı gibi görünmekten korkmadığımız, bizi değiştirmeye değil zenginleştirmeye çalışan, yargılayan değil, kendimizi sorgulamamıza yardımcı olan biri midir yitirilen?

Sabahın 3'ünde çaldığımız kapısını açtığında, tek kelime etmeden kollarına atılıp ağlayabileceğimiz bir insan mıdır Terentius'un acısını bu şekilde dillendiren?

Nedenlerini merak etse de, gözyaşlarımızın dinmesini bekleyecek kadar anlayışlı, titrek sesimiz ve telaşlı cümlelerimizi sükunetle dinleyecek kadar sabırlı, acımızın bir kısmını kendine yük edinecek kadar cömert ve yürekli insanlar mıdır dost diye seçtiklerimiz?

Sadece sohbeti değil, sessizliği de sıkıcı olmayan; yalnızlığımızı unutmak için varlığı, eksikliğini hissetmemiz için yokluğu kâfi gelen insanlara mı dostum deriz?

Başımıza gelen güzel bir şeyin coşkusu yüreğimize sığmadığında, saate aldırmaıyıp telefona sarıldığımız ve karşımızdaki uykulu sese "Kulaklarına inanamayacaksınız!" diye bağırdığımızda, "Sabahı bekleyemez miydin?" demeyen biri midir gerçek bir dost?

Güzel bir film seyrettiğimizde, "Keşke o da olsaydı!" dediğimiz, okuduğumuz bir kitaptan bahsedebildiğimiz ve en mahrem sırlarımızı anlattıktan sonra rahatça uykuya dalabildiğimiz bir sırdaş mıdır yoksa?

Konuşurken gözlerimizi kaçırmadığımız, kendimizi saklamadığımız ve yüzümüze en acı gerçekleri haykırırken bile darılmadığımız yalnızlığımız mıdır dost dediğimiz insanlar?

Ne bileyim, aynı fikirde olmasak da uzlaşabildiğimiz, köprüleri atmadan da tartışabildiğimiz, her savaştan birlikte ve biraz daha güçlenmiş bağlarla çıktığımız insanlar mıdır dost payesi verdiklerimiz?

Tanıdığımızı sanırken, daha keşfedilmeyi bekleyen nice el değmemiş duygular ve düşünceler taşıdığını gördüğümüz; sürekli bizi şaşırtan kendimiz midir onlarda sevdiğimiz?

Aristo haklı mıdır, "Dostluk, bir ruhun iki ayrı bedende yaşamasıdır." derken? Ve Terentius, başka bir bedende toprağa verdiği ruhunun yasını mı tutmaktadır? Paylaştığı her şeye ölüm de mi dahildir? Acaba, neyi kaybedeceğini, dostu ölmeden önce fark etmiş midir?

Ya biz; her şeyi paylaşmanın, iddialı ve gerçek dışı geldiği günümüzde, sahip miyiz gerçek bir dostu?

Ya da adımızın önüne dost sıfatı koyan insanlar var mıdır hayatımızda? Yoksa kendimizi sevmeyi başaramadığımızdan, şaşıyor muyuz bizi sevdiğini söyleyen birinin varlığına... inanamıyor

64

-----?ir_Jujtum Hikâye

Güzel Bir Şey Yap

65

muyuz yanımızda kalmasına ve uzaklaştırıyor muyuz içten içe bizi sevmesini istediğimiz insanı kendimizden?

Ve bir gün, bir el daha kayıp gittiğinde avuçlarımızdan, kendi mezarımızın başında ağlayacağımızı biliyor muyuz?

iş işten geçmeden önce teşekkür edebiliyor muyuz sevdiğimizize, hiç değilse bizi sevdiği için.

Dostluk Çeşitleri

Yüz yüze dostluklar vardır; güneşle ayçiçeğinin dostluğu, böyle bir dostluktur mesela. Ayçiçeği sabahtan akşama kadar hiç ayıramaz yüzünü güneşten...

Uzak dostluklar vardır; denizlerin ortasındaki bir adayla, dağların arasındaki bir göl, birbirlerinin uzak dostlarıdır. Dostluklarını gündüz kuşlarla, gece yıldızlarla iletirler birbirlerine...

Sessiz dostluklar vardır; dilsiz bir adamla, duymayan bir başka adamın elleri arasında sessiz bir dostluk oluşur. Her şeyden konuşur sessizce bu eller...

Zorunlu dostluklar vardır; pazar ile pazartesinin dostluğu gibi. Pazar ağır bir gündür, pazartesi hızlı bir gün... Ayak uyduramazlar birbirlerine. Ama dost olmak, yan yana durmak zorundadırlar...

Uzun dostluklar vardır; ikindi güneşinin altında uzayan gölgeler birbirlerine kavuşurlar ve uzun boylu bir dostluk oluşur aralarında...

Günün birinde ölen dostluklar vardır; bir bahçe içindeki ahşap ev ile yanı başında duran ceviz ağacının dostluğu gibi... Bir gün kocaman elli adamlar ve kocaman gövdeli makineler ~

I

66

Hikâye
Güzel Bir Şey Yap
67
Dost Biriktirmek

Dostluk nedir?
Herhalde bir gösteriş, birine, aynı cinse, kadınsan erkeğe, erkeksen kadına karşı kendini beğendirme çabası, bir moda, bir gelgeç ruh hali değil...
Sempati..
İlgi... Bağlılık... Yüceltme... Taçlandırma... Sorumluluk duyma... Yürekten algılama... Bakışlarla anlaşma... Ses tonuyla destek verme... Kesintisiz ilişki... Kayıp olmaz, yitmez. Yoktan varolmaz bir duygu.
Bunların hepsi bir araya gelip, zaman içinde gıdım gıdım birikerek dostluğun çimentosunu oluşturuyor.
68

Bir Yudum Hikâye
Gazetelerde okuy<__~. revizyonlarda seyrediyoruz. Sağda solda konuşmalarda adı geçiyor:
Güzel yemek yeme dostu... Edebiyat dostu... Türk Sanat Müziği dostu... Çocukların dostu... Halkın dostu... Dostluklar nasıl oluşuyor? Unuttuk...
Bu hızlı kent hayatı... Dostluk duygusunu...
. Yüreğimizden çaldı.
Güzel B^r Şey Yap
69

~ -----"«<* cemaate namaz
gelmiş. -- °kunsu" «>y* bekliyor. Bir ^
•' demiş.
nuşmamış, dostuyla seîz dışı halde sıkılmadan vür-f nun kızma kem gözle dhk bir
içip saatlerce ko-çıkıp hiç konuşma-şünü tamamlamamış ve komşu-
sıralarda saf
- H°Ca yeğini yitiren adama
"Çocukluğumdan beri arzuladığım bir şey vardır. Kimi insan atları olsun ister, kimi insan köpekleri... Kimisi altını, kimisi de şanı şerefi; bense bir dostum olsun isterim..."
insan, biriktiren yaratık.
Şan şöhret biriktiriyor.
İl Süper zenginse Boğaz'da villa biriktiriyor. Tablo biriktiriyor. Repoda para, kasalarda naftalin kokulu döviz, antika biriktiriyor.
Gençse plak, kaset, cd biriktiriyor.
Yorgun bir ihtiyarsa namaz niyaz biriktiriyor.
Bazıları da Kuledibi'nde Çukurcuma'ya, Üsküdar'da Eskiçiler Çarşısı'na, Unkapanı'nda Horhor'a gidip; antika lambalar, cam şişeler, eski koltuklar, teşbihler, tombaklar biriktiriyor.
Âlimse kitap biriktiriyor...
Cahilse kin biriktiriyor...
Dost biriktirmeyi içimizde kaç kişi deniyor?
Evet kabul ediyorum, insan birçok kişiyle beraber mükemmel dost olamaz, tıpkı aynı zamanda birçok kişiye âşık olamayacağı gibi... Fakat cinnete düştük. Dost biriktirmeyi unuttuk.
İyi halt ettik!
Dostun yoksa.. Eşekten fartanne? Olums^ düş(İnür Sotates,e agrencier.
Dostluk nedir?" Sokrates de onlara şu cevabı vermiş:

IIP1

70

-----fJ.I./"dum Hikâye

iMi

Güzel Bir Şey Yap
Güzel bir şey yap kardeşim. Dünyaya kırk kere gelinmez.. Madem yaşıyorsun, sıhhatli nefesler alıyorsun... Bir şey yap!
Bir şey yap... Güzel olsun. Çok mu zor?
O vakit güzel bir şey söyle. Dilin mi dönmüyor? Güzel bir şey gör. Veya:

Güzel bir şey yaz. Beceremez misin? Öyleyse, Güzel bir şeye başla...

Herkesin üstesinden geleceği bir şey mutlaka olmalı. O gayretten uzak duramayız. Vakit geçiyor. Vaktin geçişi ömrün beşinci vitese takılı olduğunu gösterir, unutma.

Zafer Dergisi'nde beynimi sarsan bir cümle okudum. Üç

Bit Şey Yap

71

gün mü, beş gün mü önceydi kestiremem. Ama okudum. Ama şaşırdım, cümleyi bir türlü unutamadım. Şöyle diyordu:

"HER İNSAN ÖLECEK YAŞTADIR..."

Buyurun, biraz da sizler sarsılın.

Bu müthiş; dağ duruşlu, dev dürtüslü cümlenin deyicisi Cü-neyd Suavi... Ahh Cüneyd, şimdi yerlerdeyim. Yıkılmaz sandığım sabrımı, dirayetimi, zihnimi yerlerde arıyorum... Döküldüm...

Demek öyle ha?

Her insan ölecek yaşta...

Bir de kalkar savaşırız. Kavgalaşır, kuyular kazarız. Az sonra ölecek olan bizler... Ne kadar da cahiliz!

Bu cümleyi gördükten sonra içimde "Büyük Patlama"yı duydum. Edecek iki çift sözüm olmalıydı. İnsanlara, insanlığa bir şeyler demeliydim. Sonunda ard arda ve şimşek hızıyla bağırdım. Beynimden yüreğime doğru bir haykırıştı bu. Yüreğimden dalga dalga cevaplar yetiştirdi:

Bir şey yap.

Zor ise:

Bir şey söyle.

Beceremiyorsan:

72

İLJLUdu

Bir şeyler gör.

Bir şeyler yaz.

O da mı güç?

Bir şeylere başla.

Ama hep güzel şeyler olsun.

Çünkü:

"HER İNSAN ÖLECEK YAŞTA...» Geç kalmayasın!

Koca Mimar Sinan... Yapmış da gitmiş. Yunus Emre'm... Söylemiş de gitmiş. Şeyh Edebalı... Görmüş de gitmiş.

Fuzulî, Nedim, Şeyh Galip... Yazmış da gitmiş. Nene Hatun, Sütçü imam, Antepli Şahin... Başlamış da gitmiş.

Bir Şey Yap

73

Güzel bir şey söyle! Güzel bir şey gör! Güzel bir şey yaz veya Güzel bir şeye başla!

Geç kalıyorsun, geç! Cüneyd durmadan sesleniyor baksa-

nıza:

"Her insan ölecek yaşta!"

Kimse kimseden eksikli değil. Büyük değil, küçük değil, farklı hiç değil.

Düşünebilen kişinin, üstesinden

vardır.

Tekrarlıyorum: Güzel bir şey yap!

geleceği görevler mutlaka

74

Bir Şey Yap

75

Kuyruk Acısı

!Zamanın birinde bir ^

ittiği

"Git kör kuyunun başına ve oğlum olduğunu söyle, yılan sana altın verecek." demiş. Oğlu inanmamış ama yine de gitmiş.

Kuyunun başına varıp seslenmiş. Yılan, çocuktan önce saklanmış, sonra ortaya çıkmış. Onun oduncunun oğlu olduğuna iyice kanaat getirince de kuyuya inip bir altın getirmiş. Oğlan önce inanmadığı hikâyenin gerçek olduğunu görünce hırsla kapılmış, "Kim bilir daha ne kadar altın var kuyuda!" demiş...

Hırsıyla yılanı öldürmek için bir hamle yapmış ama ıskalalmış. İskalamasına rağmen, yılanın kuyruğunu da koparıvermiş. Yılan da can havliyle dönüp oğlanı sokmuş ve öldürmüştü.

Akşam yaklaşmış da oğlu gelmeyince oduncu iyice endişelenmiş. Hasta yatağından sürünerek bile olsa kalkmış, kuyunun başına gitmiş. Bakmış ki oğlu cansız yatıyor. Bu arada yılan da ortaya çıkmış. Oduncu bakmış, yılanın da kuyruğu yok ve kanlar içinde...

Oduncu durumu anlamış ve çok üzülmüş. Canının parçası oğlu yerde cansız, yıllardır velinimeti olan yılan da yaralı bir durumda yerde yatıyorlarmış...

"Hatalı olan oğlum olmalı!" demiş ve yilandan özür dilemiş. "Tekrar dost olalım!" demiş...

Yılan ise acı acı gülümsemiş:

"Çok isterdim ama... Sende bu evlat acısı, bende de bu kuyruk acısı varken biz artık dost olamayız."

CD

Sıfırın Değeri

79

Son Yaprak

New York'un düşük kiralanan yüzünden, sanatçılarla dolu olan Greenvich Village'de üç katlı bir binanın en üst katındaydı Sue ve Johnsy'nin stüdyoları. Amerika'nın iki ayrı ucundan gelen kızlar bir lokantada tanışmış ve ortak sanat zevkleri olduğunu anlayınca ortak bir ev tutmaya karar vermişlerdi. Bu olay Mayıs ayında idi.

Kasım ayında ise bölgeye, doktorların zatürree adını verdiği soğuk bir yabancı gelip buz gibi parmaklarıyla orayı burayı yoklamaya başlamıştı. Bay Zatürree, erkek adam diye nitelendirilen kişilerden değildi. Kaliforniya rüzgârlarıyla kanı sulanmış ufak tefek, ince yapılı bir kızcağız olan Johnsy'yi de yatağa sermişti. Zavallı kızcağız demir karyolasına yatmış, yandaki evin tuğla duvarlarını seyrederek kıpırdamadan yatıyordu doktor geldiğinde. Doktor, kır kaşlarını sağa sola oynatarak Sue'yu koridora çağırıldı.

"Kurtulması için onda bir ihtimal var!" dedi. "O da içinde yaşama isteği varsa. Doğrusunu istersen, mezarcının tarafını tutan insanlar tıbbi komik duruma düşürüyor. Sizin arkadaşınız da kendini, iyileşmeyeceğine inandırmış. Aklına takılan bir şey mi var acaba?"

80

Bir Yudum Hikâye

"NapoJi körfezinin resmini yapmak isterdi." dedi Sue. "Ben bir erkeği kastetmiştim." dedi doktor. "Erkek mi? Yo hayır doktor, erkek falan yok." "O halde zayıf düştü demek. BiJimin bana verebileceği her şeyi yapacağım. Ama hastalarım cenazelerine gelecek arabaları saymaya başladı mı umudumu yüzde elli keserim. Eğer ona kış modası konusunda bir soru sordurtabilirseniz şansını yüzde yirmiyeye yükseltiriz."

Sue eve dönünce bir süre doya doya ağladıktan sonra resim tahtasını kolunun altına yerleştirdi ve ısıklık çalarak Johnsy'nin odasına girdi. Johnsy yüzünü pencereye çevirmiş, hiç kımlıdamadan yatıyordu. Sue, arkadaşının uyuduğunu sanarak ısıklık kesti. Sonra bir dergide yayınlanacak hikâyeye için resim yapmaya başladı. Biraz sonra duyduğu bir mırıldanma ile yatağın başına koştu. Johnsy'nin gözleri pencereden dışarı bakıyor ve geriye doğru sayıyordu.

"On iki." dedi... Biraz sonra; "On bir!" Sonra sıra ile "Dokuz, sekiz, yedi..." Sue meraklanarak dışarı baktı. Ortada sayılacak ne vardı ki? Çıplak ve iç karartıcı bir avlu ve beş metre ilerdeki evin dümdüz tuğla duvarı. Kökleri çürümüş yaşlı bir sarmaşık, duvarın yarısına kadar ancak tırmanabilmişti. Sonbaharın soğuk soluğu ile yaprakları dökülen bitki, yıkılmak üzere olan duvara iskeletiyle tutunuyordu sanki. "Ne var canım?"

'Altı.' diye fısıldadı Johnsy. "Şimdi daha hızlı dökülüyorlar artık. Üç gün önce yüz taneydiler. Sayarken başım dönüyordu. Ama şimdi iş kolaylaştı, işte bir tane daha gitti. Beş tane kaldı." "Beş tane kalan ne Johnsy?"

"Yaprak... Sarmaşığın yaprakları. Sonuncu da düşünce i
ben öleceğim. Üç gündür biliyorum bunu. Doktor sana söy- j
lemedi mi?"

Sıfırın Değeri

81

"Hayatımda böyle saçma şey duymadım! Sarmaşık yaprak-larıyla iyileşmenin ne ilgisi var? Aptallaşma lütfen! Sen eskiden o sarmaşığı ne çok severdin unuttun mu? Doktor bu sabah iyileşmen için tam onda bir ihtimal olduğunu söyledi. New York'ta yürürken bile bu kadar şansımız yoktur... Şimdi sen çorbanı iç. Ben de resmimi bitireyim. Resmi satınca sana en sevdiğinden bir kazak, kendime ise pirzola alacağım." Johnsy gözlerini pencereden ayırmadan: "Kazak almaya gerek yok... İşte bak bir tane daha düştü. Hayır çorba da istemem... Dört tane kaldı şimdi. Karanlık basmadan sonuncusunun da düşüşünü görmek istiyorum. O zaman ölebilirim artık..." dedi. Sue hastanın üzerine eğildi:

"Johnsy, ben şu işimi bitirinceye kadar gözünü kapatıp dışarı bakmayacağına söz verir misin? Yarın bu resimleri teslim etmek zorundayım. Işığa ihtiyacım olmasaydı perdeyi çoktan indirirdim."

"Öteki odada çizemez misin?" diye soğukça sordu Johnsy. "Senin yanında oturmak istiyorum. Ayrıca o yapraklara da bakmanı istemiyorum!"

Johnsy gözlerini kapatarak yıkılmış bir heykel gibi bembeyaz ve kıpırtısız yattı.

"Bitirir bitirmez haber ver ama... Sonuncu yaprağın düştüğünü görmek istiyorum. Beklemekten bıktım artık. Düşünmekten de. Her şeyden kurtulup o zavallı yapraklar gibi döne döne boşluğa uçmak istiyorum." "Uyumaya çalış. Ben yaşlı Behrman'ı modellik yapması için çağırma gidiyorum. Hemen gelirim. Ben dönene kadar sakın kıpırdama yerinden."

En alt katta oturan Behrman altmışını aşmış, kırk yıldır resim yapmasına rağmen başarısının eteğine dahi ulaşamamıştı.

82

Bir Yudum Hikâye

Sıfırın Değeri

83

Her zaman bir baş yapıta başlayacağını söylese de, henüz ortalarda böyle bir şey yoktu. Reklam ve afişlerle geçinmekteydi. Profesyonel model tutmaya paralan yetmeyen genç ressamlar için modellik yapardı.

Sue adamı loş stüdyosunda buldu. Adama Johnsy'yi, gerçekten bir yaprak kadar zayıf ve güçsüz olan kızı dünyaya bağlayan bağların gittikçe incelendiğini anlatırken, yaşlı adam gözünden yaşlar boşanarak:

"Hâlâ böyle budalalar varmış bu dünyada!" diye söylenmeye başladı. Yukarı çıktıklarında Johnsy uyuyordu. Sue perdeyi indirip Behrman'ayan odaya geçmesini işaret etti. Oradan korku ile sarmaşığa baktılar. Karla karışık soğuğa bir de yağmur eklenmişti.

Sue ertesi sabah bir saatlik bir uykudan uyanınca Johnsy'nin kapalı yeşil perdeye bakmakta olduğunu gördü.

"Aç, görmek istiyorum!" dedi Johnsy. Sue bitkin bir halde arkadaşının emrine uydu. Hayret, bütün gece yağın yağmura rağmen sarmaşığın üzerinde bir tek yaprak kalmıştı. Kenarları çürümüş, sararmış yaprak hâlâ yeşil olan sapiyla yerden beş altı metre yüksekte bir dalın ucunda sallanıyordu.

"Sonuncu!" dedi Johnsy. "Dün gece nasıl olsa düşer demiştim. Rüzgâr çok şiddetli esiyordu. Ama bugün düşecek, ben de aynı anda öleceğim."

Sue kızın yanığını kendininkine yapıştirarak: "Kendini düşünmüyorsan beni düşün, ben sensiz ne yaparım?" dedi. Johnsy cevap vermedi. Dünyanın en kimsesiz şeyi esrarlı yolculuğa hazırlık yapan ruhtur. Kendisini dünyaya ve arkadaşlığa bağlayan bağlar birer birer gevşeyip koptukça, kızın hayal gücü daha da kuvvetleniyordu.

Gün sonu yaklaşmıştı. Alaca karanlıkta bile o tek sarmaşık yaprağının dalma sınımsı yapışık olduğunu görüyorlardı. Geceyle birlikte kuzey rüzgârı ve yağmur yeniden başladı.

Sabahın ilk ışıklarıyla Johnsy acımasızca perdenin açılmasını istedi yine. Sarmaşık yaprağı hâlâ oradaydı. Johnsy uzun uzun baktı yaprağa. Sonra gaz ocağının üzerinde çorba kaynatan Sue'ya seslendi.

"Ben çok kötü bir kızım Sue! Benim ne kadar kötü olduğumu göstermek için bir güç o son yaprağı orada bıraktı. Ölümü istemek günahtr! Bana biraz çorba ile süt ve meyve suyu getirebilirsin şimdi. Ama hayır, hayır... Önce bir ayna getir, arkama da birkaç yastık yerleştir de benim yemek hazırlamam seyredelim." Bir saat sonra ise "Sue, bir gün gidip Napoli körfezinin resmini yapacağım!" dedi.

Doktor öğleden sonraki muayenesini bitirip çıkarken Sue da bir bahane uydurup ardından yürüdü. Doktor Sue'nun titreyen elini sıktı.

"Yüzde elli olasılık var! İyi bakarsanız siz kazanırsınız. Şimdi aşağıda yeni bir hastayı görmeye gidiyorum. Behrman diye biri. Ressam sanırım. O da zatürreeye tutulmuş. Zayıf ve yaşlı bir adam, hastalığı da çok şiddetli. Hiç umut yok ama biraz rahat etmesi için hastaneye kaldıracağız."

Doktor ertesi gün, "Artık tehlike kalmadı, siz kazandınız!" dedi. "Şimdi beslenme ve dinlenme gerek.... Hepsi o kadar."

Sue öğleden sonra yatakta mavi yünden gereksiz bir şal ören Johnsy'nin yanına oturdu. "Beyaz farem benim, sana bir şey söylemek istiyorum. Bay Behrman bugün zatürreeden öldü! Hastalığı yalnızca iki gün sürdü. Kapıcı ilk günün sabahı onu sancıdan kıvrandırken bulmuş. Üstü başı ve ayakkabıları şırl şıklamış. Öylesine korkunç bir fırtınada nereye çıkmış

84

Bir Yudum Hikâye

olabileceğine akıl erdirememişler. Sonra henüz yanan bir fener, yerinden çıkarılmış bir merdiven, birkaç fırça ve üzerinde yeşil ve sarı boyalar olan bir palet bulmuşlar. Pencereden bak şekerim, son sarmaşık yaprağını görüyor musun? Rüzgâr estiği zaman neden sallanmadığını merak etmedin mi hiç? Bu Behrman'ın bahsettiği şaheseri işte! Son yaprağın düştüğü gece yapmış!"

Sıfırın Değeri

85

Âmâ Bayan

Otobüs yolcuları, elinde beyaz bir baston taşıyan genç ve güzel kadının otobüse binişini içten gelen bir sempati ile izlediler. Basamakları geçti, boş olduğu söylenen koltuğu el yordamı ile buldu ve oturdu. Çantasını kucağına aldı. Bastonunu koltuğa yasladı...

34 yaşındaki Susan, bir yıldır görmüyordu. Bir yanlış teşhis sonucu göremez olmuş, birden karanlık bir dünyanın içine düşmüştü. Öfke... Kızgınlık... Kendine acıma...

Hayatta tek dayanağı artık kocası Mark'tı... Mark, hava kuvvetlerinde subaydı. Susan'ı bütün kalbiyle seviyordu. Susan gözlerini kaybedince, Mark karısının içine düştüğü umutsuzluğu hemen fark etmişti. Yeniden güç kazanması, kaybettiği özgüvene yeniden sahip olması için, Susan yine kendi kendine yeterli olduğuna inanmalı, kimseye bağlı olmadan yaşayabil-meliydi. Sonunda Susan'ı işine dönmeye ikna etti. Peki ama evden işe nasıl gidecekti?

Mark her sabah onu arabası ile işe bırakmayı önerdi. Hem de kendi işi tam aksi yönde olduğu halde... ilk günler Susan kendini rahat hissetti. Mark da, "Görmüyorum, artık hiçbir işe yaramam!" diyen karısını çalışmaya başlattığı için mutluordu.

86

Bir Yudum Hikâye

Ama bir süre sonra Mark işlerin iyi gitmediğini fark etti. Başkasına bağımlı yaşamın Susan'ı mutlu etmesi mümkün değildi, işe, eskiden olduğu gibi, kendi başına otobüsle gitmeliydi. Otobüs lâfi ağzından çıkar çıkmaz, Susan öfkeyle haykırdı: "Nasıl yaparım? Görmüyor musun ben körüm! Nerede olduğumu nereden bilirim, nereye gittiğimi nasıl anlarım?"

Duydukları Mark'ın kalbini fena halde kırdı. Ama ne yapacağını biliyordu. "Her sabah ve akşam otobüsünü arabamla takip edeceğim. Sen bu yolculuğu tek başına yapmaya hazır olana dek sürecek bu..." dedi.

Tam iki hafta Mark, Susan'ın otobüsünün arkasından gitti, iki hafta boyunca, karısına görme dışındaki duyularını nasıl kullanacağını anlattı. Özellikle duymanın birçok sorunu çözeceğini izah etti. Otobüs şoförü ile ahbap olursa, her şey kolaylaşır, şoför her gün ona önde bir yer bile ayırırdı. Nihayet Susan, yolculuğu tek başına yapmaya hazır olduğunu hissetti. Pazartesi sabahı geldi... Ayrılırken, otobüsün geçici eskortu kocasına, hayattaki en büyük dostuna sarıldı. Gözleri yaşla doluydu Susan'ın. Kocasına öyle minnettardı ki! Onun sabrı, sadakati, desteği ve sevgisiyle umutsuzluk uçurumundan nasıl çıkmış, nasıl da yeniden hayata dönmüştü. "Allah'a ismarladık!" dedi kocasına ve uzun zamandan beri ilk defa ters yönde yola çıktılar. Pazartesi... Salı... Çarşamba... Her gün mükemmel geçti Susan için. Kendini hiç bu kadar iyi hissetmemişti. Tek başına ba-şarıyordu.

Aradan iki yıl geçmişti. Yine bir cuma sabahı, Susan her günkü gibi otobüse bindi. Ofisinin karşısındaki durakta inerken bilet parasını uzattı şoföre. "Sizi kiskanıyorum bayan!" dedi şoför. "Sizin kadar sevilme, sizin kadar şefkat ve sevgiyle korunmak hoş bir duygu olmalı!" "Nasıl yani?" dedi Susan...

Sıfırın Değeri

87

"İki yıldan aşkın bir zamandır, her sabah yakışıklı bir subay köşede duruyor ve siz otobüsten inene kadar sizi izliyor. Yolu kazasız geçmenize bakıyor, ofisinize gidene kadar oradan ayrılmıyor. Sonra size bir öpücük yolluyor, elini sallıyor ve yürüyüp gidiyor." diye cevap verdi şoför.

88

Bir Yudum Hikâye

Sıfırın Değeri

89

İkizimiz

Hikâyemize çok güzel ve çok anlamlı bir sözle başlayalım. Sözün kime ait olduğu ise bilinmiyor.

"Bazen evrende kendimizi en yalnız hissettiğimizde, sıkıntımızı atlatmak ve farklılığımızı ve yalnızlığımızı hafifletmek için Allah bize, aynadaki aksimiz gibi bir ikiz gönderir."

Hikâyenin yazarı Charlotte Wechler...

O yıl New York'ta kış, Nisan'ın sonuna kadar uzamıştı. Kör olduğum ve yalnız yaşadığım için çoğunlukla evde kalmayı yeğledim.

Sonunda bir gün soğuk hava gitti; bahar kendini gösterdi. Hava coşkulu bir kokuyla dolmuştu. Arka bahçeye bakan pencerenin önünde küçük, neşeli bir kuş devamlı civıltıyor, sanki beni dışarıya çağırıyordu.

Nisan ayının değişken havasını bildiğimden kışlık mantoma sarıldım. Fakat havanın ılıkliğini içimde hissedince, yün kaşkolümü, şapka ve eldivenlerimi bıraktım. Üç çatalı bastonumu alıp neşeyle sundurmaya çıktım ve kaldırımın yolunu tuttum.

Yüzümü güneşe doğru kaldırıp, onu selamlayan bir gülümseme sundum.

Sessiz çıkmaz sokağımızda yürürken kapı komşum "Merhaba!" diyerek seslendi ve gideceğim yere götürmeyi teklif etti:

"Hayır, teşekkür ederim. Şu bacaklar bütün kış dinlendi. Eklemlerimin harekete ihtiyacı var. Bu yüzden yürüyeceğim!" diye cevap verdim.

Köşeye vardığımda alışkanlıkla durdum. Birinin gelip yeşil ışık yandığında beni karşıya geçirmesini bekledim. Nedense bu sefer, öncekilere göre daha uzun süre beklemiştim ve hâlâ hiç kimse teklifte bulunmamıştı.

Sabırla beklerken, eskiden hatırladığım bir melodiyi mırıldandım; çocukken öğrendiğim "Hoş geldin bahar..." sarkışıydı.

Birden güçlü bir erkek sesi konuştu: "Sesinizden çok neşeli bir insan olduğunuzu hissettim. Sizinle caddeyi birlikte geçme şerefini başışlar mısınız bana?"

Kibarlıkla iltifat görünce gülerek başımı salladım ve duyulabilir bir sesle:

"Evet!" dedim. Kibarca koluma girdi ve birlikte kaldırımdan yola indik. Yavaşça yolun karşısına geçerken, konuşulabilecek en iyi konudan, havadan konuştuk.

Adımlarımızı birlikte atarken hangimiz rehber, hangimiz yardım alıyor, belli olmuyordu. Yolun karşısına varmamıza az kala ışığın değiştiğini anlatırcasına kornalar sabırsızca çalınmaya başladı. Kaldırıma çıkmak için birkaç çabuk adım daha attık.

Ona dönüp, bana eşlik ettiği için teşekkür etmek üzere ağızımı açmışım ki, ben daha bir şey söylemeden o konuştu: "Bilmem farkında mısınız? Sizin gibi neşeli bir insanla karşıya geçmek benim gibi bir kör için ne kadar muhteşem bir şey..."

O bahar gününü hiç unutmuyacağım.

90

Bir Yudum Hikâye

Siz Hangisisiniz?

Bir baba ile kızı dertleşiyorlarmış. Kızı hayatında çok sıkıntı yaşadığından ve bunlarla nasıl baş edeceğini bilemediğinden bahsetmiş babasına. Hatta sorunlar ardi arkasına devam ediyormuş hayatında.

Babası kızını dinlemiş, dinlemiş ve "Gel, sana bir şey göstereceğim!" diye kızını mutfağa götürmüş.

Baba ünlü bir aşçı imiş.

Ocağın üstüne üç tane eşit büyüklükte kap yerleştirmiş. Üçüne de eşit su koymuş ve üçünün de altını aynı miktarda yakmış.

Birinci kaba bir havuç, diğerine bir adet yumurta, öbürüne de bir avuç çekilmemiş kahve çekirdeği koymuş. Her üçünü de tam yirmi dakika pişirmiş.

Daha sonra ateşi kesmiş. Masaya iki adet tabak ve bir adet de boş bardak koymuş, ilk önce haşlanmış havucu alıp bir tabağa koymuş... Daha sonra artık epey pişmiş olan yumurtayı alıp diğer tabağa koymuş... En sonunda da artık suya iyice sinmiş ve tam kıvamında kahve görüntüsü olan kahveyi de alıp bir bardağa boşaltmış.

Kızına sormuş:

Sıfırın Değeri

91

"Kızım ne görüyorsun?"

Kızı: "Havuç, yumurta ve kahve görüyorum." demiş. Kızını elinden tutup masaya yaklaştırmış ve daha yakından bakıp, hissetmesini istemiş.

Kızı babasının dediklerini yaptıktan sonra demiş ki: "Ne görüyorum... Haşlanmış yumuşak bir havuç (Bunu yaparken çatalı havuca batırmış ve yumuşaklığını hissetmiş); sonra, artık pişmekten içi katılmış bir yumurta (yumurtayı da eline

almış, hatta bir tarafından masaya vurup çatlatmış ve içini görmüş) ve bir bardak da kahve." (Kahveyi de biraz içtikten sonra...) "Hatta tadı oldukça iyi..." demiş. Ardından da:

"Baba, bunu niçin bana gösteriyorsun?" diye sormuş. "Bak!" demiş babası. "Hepsi aynı şekil kapta, aynı sıcaklıkta, aynı süre boyunca pişti. Fakat hepsi bu etkiye farklı tepki verdiler... Havuç ilk başta sertti, güçlü idi. Ama kaynatılınca yumuşadı, hatta güçsüzleşti... Yumurta çok kırılıyordu, hafifçe dokun-san çatlayabilirdi, ama kaynatılınca içi sertleşti, hatta katılaştı... Bir avuç çekilmemiş kahve ise yine sertti. Hepsi birbirine benziyordu ama ısıtılınca ne oldu, bu kahve çekirdekleri ısındılar, gevşediler ve içinde oldukları suya yayıldılar. Yayıldıkça suya koku, tat verdiler ve suyu eşsiz tatta bir kahveye çevirdiler... Şimdi söyle bakalım, sen bunların hangisinin? Zorluklarla karşılaştığın zaman nasıl tepki gösteriyorsun?"

Sen havuç musun, yumurta mısın, yoksa kahve misin?"

Peki siz hangisisiniz?

Havuç gibi sert bir kişi misiniz, sorunlar yaşayınca yumuşayan ve güçsüzleşen?

92

Bir Yudum Hikâ

ye

Yoksa yumurta gibi, içi yumuşak, her an kırılabilir bir kişi misiniz? Ölüm, ayrılık, yaşanan maddi manevi krizler gibi sorunlar karşısında güçleniyor ve sertleşiyor musunuz?

Yoksa bir kahve çekirdeği gibi misiniz? Kahve sıcak suyu değiştirir, hatta suyun sıcaklığı en üst dereceye çıktığında, en lezzetli kahve ortamı hazır olur. Lezzet en üst düzeye ulaşır. Eğer siz, ben, biz bu kahve çekirdeği gibi olabilirsek, çevremizde ne kadar sorun olursa olsun, bunları olumluya çevirebiliriz. Çevremize güzel tatlar, duygular katarız, işte o zaman dünya daha yaşanabilir, yaşadığımız hayat da daha lezzetli olmaz mı?

Şimdi düşünün bakalım, siz hangisisiniz? Havuç mu, yumurta mı, yoksa kahve mi?

Sıfırın Değeri

93

Sıfırın Değeri

1982 yılı... Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Oku-lu'nda 2. sınıf öğrencileri Türkiye Ekonomisi dersinin hocasını bekliyor.

Sınıf, öğrencilerin gürültü patırtısıyla sallanırken sert görünümlü hoca kapıda beliriyor, içeriye kızgın bir bakış atıp kürsüye geçiyor. Tebeşirle tahtaya kocaman bir (1) rakamı çiziyor.

"Bakın!" diyor.

"Bu, kişiliktir. Hayatta sahip olabileceğiniz en değerli şey..."

Sonra (1)'in yanına bir (0) koyuyor:

"Bu, başarıdır. Başarılı bir kişilik (1)'i (10) yapar."

Bir (0) daha...

"Bu, tecrübedir. (10) iken (100) olursunuz."

Sıfırlar böyle uzayıp gidiyor: Yetenek... Disiplin... Sevgi...

Eklenen her yeni (0)'in kişiliği 10 kat zenginleştirdiğini anlatıyor hoca...

Sonra eline silgiyi alıp en baştaki (1)'i siliyor. Geriye bir sürü sıfır kalıyor. Ve hoca yorumu patlatıyor: "Kişiliğiniz yoksa, öbürleri hiçtir!" Sınıf, mesajı alıp sessizliğe gömülüyor.

! m\

94

Bir Yudum Hikâye

Acı Çağrı

Orta yaşlı ve düzgün giyimli bir adam sessizce kafeye girerek köşedeki masaya oturur. Garsona sipariş vermek için beklerken, yan masadaki gençlerin kendisine bakarak güldüklerini fark eder. Belli ki yakasına taktığı küçük pembe kurdele şeklindeki rozetine gülmektedirler. Bu alaylı bakışları görmezden gelen adam yan masadakilerin bu ısrarlı sırtmalarına dayanamayarak elini lacivert ceketinin yakasındaki rozete götürerek: "Bu mu?" diye bakışlarıyla sorar. Bunun üzerine yan masadaki-ler yüksek sesle gülerek:

"Küçük güzel pembe kurdeleniz lacivert ceketinize pek de yakışmış!" diyerek sırtmaya devam ederler.

Orta yaşlı adam yan masadan bu sözü söyleyen delikanlıya dönerek:

"Lütfen masama buyurun, bunu tartışalım!" der.

Biraz önce bütün sevimliliğiyle sırttan delikanlı, sebebini anlayamadığı bir utanma ve sıkıntı hissine kapılsa da gelip masaya oturur. Orta yaşlı adam, anlayışlı ve yumuşak bir sesle:

"Bu rozet bütün dünyada, içinde olduğumuz Ekim ayında, kadınların göğüs kanseri bilincini yaygınlaştırmayı ifade

Sıfırın Değeri

95

diyor. Ben bu rozeti annemin adına takıyorum." der. Bu açıklama karşısında şaşkınlanan delikanlı: "Çok üzüldüm, anneniz göğüs kanserinden mi öldü?" diye sorar.

"Hayır!" diye cevaplar orta yaşlı adam. "Annem sağ ama beni bebekliğimde göğsüyle besledi. Bu yüzden annemin göğsü için ve sağlığı için Allah'a şükrediyorum." diye devam eder.

"Hımm!" diye kekeler delikanlı.

"Peki... Bu rozeti karım için takıyorum!" diye devam eder orta yaşlı adam.

"Karınız da herhalde iyi?" diye sorar delikanlı. "Evet evet!" diye cevaplar orta yaşlı adam. "Karımın göğsü her ikimiz için aşk ve sevgi kaynağı olmuştur her zaman, ayrıca 23 yıl önce sevgili kızımızı beslemiştir göğsüyle. Karımın göğsü ve sağlığı için de Allah'a şükrediyorum." diye devam eder.

"Sanırım kızınızın sağlığı için de takıyorsunuz?" diye sorar delikanlı.

"Hayır!" diye cevaplar orta yaşlı adam üzüntüyle. "Kızımı bir ay önce göğüs kanseri nedeniyle kaybettim. Yaşının çok genç olduğunu düşünerek ihmal etmiş göğsünde fark ettiği kitleyi, bu nedenle geç kaldık."

Genç delikanlı, yüzünde utangaç ve üzüntülü bir ifadeyle: "Çok üzgünüm bayım, özür dilerim!" der. "Kızımın anısına, övünerek takıyorum bu küçük pembe kurdeleyi. Bu sayede çevremdekileri de aydınlatabiliyorum... Şimdi evine git ve karınla, kızınla, annenle konuş!"

96

-----Şir Yudum Hikâye

Yardım edebilir misiniz?" diye mahcup mahcup Sorar.

Sıfırın Değeri

97

Babam Seyrediyor

Ortaokulda okuyan ve kısa bir süre önce annesini kaybeden genç, babasıyla birlikte yaşıyordu. Babasıyla aralarında çok güzel bir dostluk vardı. Genç, okulun futbol takımındaydı. Takımdaydı ama, ufak tefek yapısı ve tecrübesizliği sebebiyle hoca ona bir türlü maçlarda görev vermiyordu. Bu yüzden her zaman yedek kulübesinde otururdu. Buna rağmen babası hiçbir maçını kaçırmaz ve her zaman ayağa kalkar, tezahürat yapardı.

Liseye başladığında yine sınıfın en sıska öğrencisiydi. Fakat babası onu hep futbol oynamaya teşvik etti; bununla birlikte, eğer istemezse oynamayabileceğini de belirtti. Delikanlı futbolu seviyordu ve takımda kalmaya karar verdi. Her idmanda elinden geleni yapıyor, takımın as oyuncusu olmaya gayret ediyordu. Ama sürekli yedek kulübesinde oturmaktan kurtulamadı, inançlı babası tribünde her zamanki yerini alıp oğlunu desteklemek için tezahürat yapmaya devam ediyordu. Genç, üniversiteye başladığında futbol onun için önemini kaybetmeye yüz tuttu, ama yine de elinden geleni yaptı. Herkes onun okul takımına giremeyeceğinden emin olsa da o bunu başardı. Takımın antrenörü onu listeye dahil ettiğini, çünkü her idmana yüreğini koyduğunu ve takımın diğer üyelerini de

98

Bir Yudum Hikâye

şevke getirdiğini itiraf etti. Takıma girebildiği haberi onu o kadar heyecanlandırdı ve sevindirdi ki, soluğu en yakın telefon kulübesinde aldı ve babasına müjdeyi verdi. Onun bu başarısına sevinen baba mutluluğunu paylaştı ve kendine maçların sezonluk biletlerini göndermesini istedi.

Üniversitede dört yıl boyunca hiçbir idmanı kaçırmayan genç, ne yazık ki hiçbir maçta oynamadı. Futbol sezonunun sonlarına doğru, büyük bir eleme maçının idmanı için sahaya çıkmaya hazırlanan gencin yanına, elinde telgrafla antrenörü geldi. Delikanlı telgrafi okuyunca ölüm sessizliğine büründü. Güçlkle yutkunarak hocasına şunları söyledi:

"Bu sabah babam ölmüş! İzninizle bugün idmana gelme-sem?"

Hocası onun şefkatle boynuna sarıldı ve: "Bu hafta dinlen evlat!" dedi. "Ve cumartesi günkü maça da gelmeyi aklından geçirme."

Cumartesi geldi çattı, ama okul takımının durumu hiç de iyi değildi. Maçın sonlarına doğru sessizce bir kişi soyunma odasına girdi, formasını ve futbol ayakkabısını giyip sahanın kenarına çıktı.

Babası ölen ufaklıktı bu!

Antrenör ve oyuncular bu azimli arkadaşlarını bu kadar kısa sürede tekrar aralarında görmekten son derece şaşkındılar.

Hocasının yanına giden genç: "Lütfen izin verin oynayayım!" dedi. "Bugün oynamak zorundayım."

Hocası önce onu duymamış gibi davrandı. Böylesine zor bir eleme maçında takımının en kötü oyuncusunu sahaya çıkarmasına imkan olmadığını düşünüyordu. Ama genç o kadar ısrar etti ki, sonunda ona acıyan hocası razı oldu. Gencin oyuna

Sıfırın Değeri

99

girmesinin üstünden çok geçmemişti ki, hem hoca, hem oyuncular, hem de arkadaşları gördüklerine inanamadılar. Daha önce hiç oynamamış bu meçhul ufaklığın her hareketi harika, attığı her pas isabetliydi. Karşı takımın oyuncuları onu durdura-mıyordu. Koşuyor, pas veriyor, savunmaya geçiyor ve maçın yıldızı gibi parlıyordu. Sonunda gencin takımı aradaki farkı kapattı, nihayet atılan gollerle de beraberliği yakaladı. Ve son saniyelerde ufaklık topu tek başına sürükleyip herkesi geçti, galibiyet golünü attı. Maç bitmişti, okulun taraftarları sevinç çığlıkları atıyor, arkadaşları ufaklığı omuzlarında taşıyordu. Seyirciler stadyumu terk ettikten, oyuncular duşlarını alıp soyunma odasını boşalttıktan sonra, takımın hocası ufaklığın bir köşede tek başına sessizce oturduğunu fark etti. Yanına gidip:

"Evlat, inanmıyorum! Bugün bir harikaydın!" dedi. "Sana ne oldu, bunu nasıl yaptın? Anlat bana!"

Hocasına bakan genç, gözleri dolu dolu şunları anlattı:

"Babamın öldüğünü biliyorsunuz. Peki onun gözlerinin görmediğini de biliyor muydunuz?" Delikanlı güçlkle yutkundu, gülümsemeye çalıştı.

"Babam bütün maçlara geldi. Çünkü görmediği halde beni desteklemek istiyordu. Ve ilk defa bugün beni görebilirdi. Ben bu fırsatı kullanmak ve oynayabildiğimi ona göstermek istedim!"

<

Tuzlu Kahve

103

Sedef Çiçeği

Mahkeme salonunda, seksenlerindeki yaşlı çiftin durumu içler açıştıydı.

Adam inatçı bakışlarla suskun, ninenin ağlamaktan iyice çukurlaşmış gözleri ve keskin çizgileriyle bıkkın bakışları süzüyordu etrafını... Ve hakim tokmak sesiyle sustu uğultu. Tok sesiyle, sözü yaşlı kadına verdi hakim...

"Anlat teyze, neden boşanmak istiyorsun?" Yaşlı kadın derin bir nefes çektikten sonra baş örtüsüyle ağzını aralayıp, kısılmış sesiyle konuşmaya başladı...

"Bu herif yetti gari, 50 yıldır bezdirdi hayattan!.."

Sonra uzunca bir sessizlik hakim oldu mahkeme salonunda... Sessizlik bu tür haberleri her gün manşet yapan gazetecilerden birinin flaşıyla bozuldu. Kim bilir nasıl bir manşet atacaktı, yaşanmış 50 yılın ardından...

Çok sayıda gazeteci izliyordu davayı, kadın neler diyecekti. Herkes onu dinliyordu.. Yaşlı kadının gözleri doldu... Ve devam etti...

"Bizim bir sedef çiçeği vardı, çok sevdiğim... O bilmez... 50 yıl önceydi.."

104

Bir Yudum Hikâye

O çiçeği bana verdiği çiçeklerin arasından kopardığım bir yaprağa tohumlamıştım, öyle büyüttüm. Yavrumuz olmadı, onları yavrum bildim... Bir süre sonra çiçek kurumaya başladı. O zaman adak adadım... Her gece güneş açmadan önce bir tas suyla sulayacağım onu diye... iyi gelirmiş dedilerdi... 50 yıl oldu, bu herif bir gece kalkıp bir kere de bu çiçeği ben sulayayım demedi... Ta ki geçen geceye kadar... O gece takatim kesilmiş. Uyuyakalmışım... Ben böyle bir adamla 50 yıl geçirdim... Hayatımı, umudumu, her şeyimi verdim... Ondan hiçbir şey göremedim. Bir kerecik olsun, benim bildiğim görevlerden birisini yapmasını bekledim.... Onsun daha iyiyim, yemin ederim!"

Hakim, yaşlı adama dönerek:

"Diyeceğin bir şey var mı baba?" diye sordu.

Yaşlı adam bastonla zor yürüdüğü kürsüye, o ana kadar suçlanmış olmanın utangaçlığını hissettiren yüz ifadesiyle hakime yöneldi.

"Askerliğimi, reisicumhur köşkünde bahçıvan olarak yaptım, o bahçenin görkemli görünümüyle büyümesi için emeklerimi verdim... Fadime'mi de orada tanıdım. Sedefleri de... Ona en güzel çiçeklerden buketler verdim... O çiçeklerle doludur bahçesi... Kokusuna hayran olduğum, perişan eder yüreğimi... ilk evlendiğimiz günlerin birinde boyun ağrısından onu hekime götürdüm... Hekim 'Çok uzun süre uyanmadan yatarsa boynundaki kireç sertleşir, kötüleşir' dedi. 'Her gece uykusunu bölüp, uyanırsın, gezinsin!' dedi... Hekimi pek dinlemedi bizim hatun. Lafım geçmedi... O günlerde tesadüf bu çiçek kurudu... Ben ona 'Gece sularsan yeşerir!' dedim. Adak dilettilim. Her gece onu uyandırdım. Ve onu seyrettim... O sevdiğim kadını, yavrusu bildiği çiçekleri sularken seyrettim... Her gece o çiçek ben oldum sanki... Ona sırf bu yüzden hayranlığım bir kat daha arttı..." dedi adam o yaştaki bir adamdan beklenmeyecek ifadelerle...

Tuzlu Kahve

105

"Her gece o yattıktan sonra uyandım... Saksıdaki suyu boşalttım..."

Sedef gece sulanmayı sevmez, hakim bey. Geçen gece de... Yaşlılık! Ben de uyanamadım. Uyandıramadım... Çiçek susuz kalırdı ama, kadınının boynu yine azabilirdi... Suçlandım. Sesimi çıkartamadım..."

O an mahkeme salonunda her şey sustu...

Ertesi sabah gazeteler "Sedef susuz kaldı!" diye yine yalnızca neticeyi haber yaptılar.

i

106

Bir Yudum Hikâye

Çiçekle Suyun Hikâyesi

Günün birinde bir çiçekle su karşılaşır ve arkadaş olurlar, ilk önceleri güzel bir arkadaşlık olarak devam eder birliktelikleri, tabii zaman lâzımdır birbirlerini tanımak için.

Gel zaman, git zaman çiçek o kadar mutlu olur ki, mutluluktan içi içine sığmaz artık ve anlar ki, suya âşık olmuştur, ilk kez âşık olan çiçek, etrafa kokular saçar, "Sırf senin hatırın için ey su!" diye...

Öyle zaman gelir ki, artık su da içinde çiçeğe karşı bir şeyler hissetmeye başlamıştır. Zanneder ki, çiçeğe âşıktır ama su da ilk defa âşık oluyordur.

Günler ve aylar birbirini kovalar ve çiçek "Acaba su beni seviyor mu?" diye düşünmeye başlar. Çünkü su, pek ilgilenmez çiçekle... Halbuki çiçek, alışkın değildir böyle bir sevgiye ve dayanamaz.

Çiçek, suya "Seni seviyorum!" der. Su, "Ben de seni seviyorum!" der. Aradan zaman geçer ve çiçek yine "Seni seviyorum!" der. Su, yine "Ben de!" der.

Çiçek, sabırlıdır. Bekler, bekler, bekler...

Artık öyle bir duruma gelir ki, çiçek koku saçamaz etrafa ve son kez suya "Seni seviyorum." der.

Tuzlu Kahve

107

Su da ona "Söyledim ya ben de seni seviyorum." der ve gün gelir çiçek yataklara düşer. Hastalanmıştır çiçek artık. Rengi solmuş, çehresi sararmıştır çiçeğin. Yataklardadır artık. Su da başında bekler çiçeğin, yardımcı olmak için sevdiğine...

Bellidir ki artık çiçek ölecektir ve son kez zorlukla başını döndürerek çiçek, suya der ki: "Seni ben, gerçekten seviyorum." Çok hüznlenir su bu durum karşısında ve son çare olarak bir doktor çağırır "Nedir sorun?" diye...

Doktor gelir ve muayene eder çiçeği. Sonra şöyle der

doktor:

"Hastanın durumu ümitsiz, artık elimizden bir şey gelmez." Su, merak eder, sevgilisinin ölümüne sebep olan hastalık nedir diye ve sorar doktora. Doktor, şöyle bir bakar suya ve der ki:

"Çiçeğin bir hastalığı yok dostum... Bu çiçek sadece susuz kalmış, ölümü onun için!"

Ve anlamıştır artık su, sevgiliye sadece "Seni seviyorum!" demek yetmemektedir...

108

Bir Yudum Hikaye

il

Tuzlu Kahve

Kıza bir davette rastlamıştı... Çok hoş biriydi. O gün peşinde o kadar delikanlı vardı ki kızın!.. Davetin sonunda kızı kahve içmeye davet etti.

Kız davet boyu dikkatini çekmeyen oğlanın davetine şaşırды ama tam bir kibarlık gösterisi yaparak kabul de etti. Hemen köşedeki şirin kafeye oturdular. Delikanlı öyle heyecanlıydı ki, kalbinin çarpmasından konuşamıyordu bile. Onun bu hali kızın da huzurunu kaçırdı... "Ben artık gideyim!" demeye hazırlanırken, delikanlı birden garsonu çağırdı:

"Bana biraz tuz getirir misiniz!" dedi. "Kahveme koymak için..."

Yan masalardan bile şaşkın yüzler delikanlıya baktı... Kahveye tuz!..

Delikanlı kıpkırmızı oldu utançtan ama tuzu kahvesine döktü ve içmeye başladı. Kız merakla: "Garip bir ağız tadınız var." dedi.

Delikanlı anlattı:

"Çocukken deniz kenarında yaşadık. Hep deniz kenarında ve denizde oynardım. Denizin tuzlu suyunun tadı ağızımdan hiç eksilmedi. Bu tatla büyüdüm ben. Bu tadı çok sevdim..."

Tuzlu Kahve

109

Kahveme tuz koymam bundan. Ne zaman o tuzlu tadı dilimde hissetsem, çocukluğumu, deniz kenarındaki evimizi ve mutlu ailemi hatırlıyorum... Annemle babam hâlâ o deniz kenarında oturuyorlar. Onları ve evimi özlüyorum ki!.."

Bunları söylerken gözleri nemlenmişti delikanlının. Kız dinlediklerinden çok duygulanmıştı, içini bu kadar samimi döken, evini, ailesini bu kadar özleyen bir adam, evi, aileyi seven biri olmalıydı. Evini düşünen, evini arayan, evini sakınan biri. Yuva ve aile sevgisi olan biri...

Kız da konuşmaya başladı... Onun da evi uzaklardaydı. Çocukluğu gibi... O da ailesini anlattı...

Çok hoş bir sohbet olmuştu. Tatlı ve sıcak. Ve de bu sohbet, kışımızın harikulade güzel başlangıcı olmuştu tabii...

Buluşmaya devam ettiler ve her güzel öyküde olduğu gibi, prenses, prensle evlendi. Ve de sonuna kadar çok mutlu yaşadılar. Prens ne zaman kahve yapsa prensine, içine bir kaşık tuz koydu, hayat boyu. Onun böyle sevdiğini biliyordu çünkü... 40 yıl sonra, adam dünyaya veda etti. "ölümünden sonra aç!" diye bir mektup bırakmıştı sevgili karısına... Şöyle diyordu satırlarında:

"Sevgilim, bir tanem..."

Lütfen beni affet! Bütün hayatımızı bir yalan üzerine kurduğum için beni affet! Sana hayatımda yalnız bir kez yalan söyledim... Tuzlu kahvede... ilk bulduğumuz günü hatırlıyor musun? Öyle heyecanlı ve gergindim ki, şeker diyecekken "Tuz" çıktı ağızımdan... Sen ve herkes bana bakarken, değiştirmeye o kadar utandım ki, yalanla devam ettim. Bu yalanın bizim ilişkimizin temeli olacağı hiç aklıma gelmemişti. Sana gerçeği anlatmayı defalarca düşündüm. Ama her defasında korkudan vazgeçtim.

Şimdi ölüyorum ve artık korkmam için hiçbir sebep yok. işte gerçek: Ben tuzlu kahve kesinlikle sevmem. O garip ve rezil

110

Bir Yudum Hikâye

bir tat. Ama seni tanıdığım andan itibaren bu rezil kahveyi içtim. Hem de zerre pişmanlık duymadan. Seninle olmak hayatımın en büyük mutluluğu idi ve ben bu mutluluğu tuzlu kahveye borçluydum. Dünyaya bir daha gelsem, her şeyi yeniden yaşamak, seni yeniden tanımak ve bütün hayatımı yeniden seninle geçirmek isterim, ikinci bir hayat boyu daha tuzlu kahve içmek zorunda kalsam da..."

Yaşlı kadının gözyaşları mektubu sırsıklam ıslattı.

Lafı açıldığında bir gün biri kadına: "Tuzlu kahve nasıl bir şey?" diye soracak oldu...

Gözleri nemlendi kadının. "Çok tatlı!..." diyebildi sadece.

Tuzlu Kahve

111

t

Seven Adamla Papatya

Sevgisiz insan, bir gün şans eseri bir çiçek bahçesinde bulmuş kendini, bahçedeki çiçekleri hiç düşünmeden ilerlemiş bir süre. Bir düzlüğün ortasında mola vermiş bir ara. Etrafına bakmış bir süre, hiçbir çiçek bir şey ifade etmemiş ona. Sonradan yıkılan bir ağaç görmüş ve onun yanında bir papatya.

Papatya kendinden emin, o köşede yıkılan ağacın yanında çıkan rüzgâra göğüs geriyormuş. Papatya o kadar güzelmış ki!.. Sevgisiz insan sevgiyi tanımış. Buna şaşırmış. Alışamamış, ne yapması gerektiğini bilememiş. Pek tabii bildiğini sanmış... Papatyayı sevmiş, okşamış, rüzgâr ona zarar vermesin diye araya girmiş oturmuş... Papatya bir süre tekrar dikleşmiş. Papatyanın zarar görmesinden öylesine korkuyormuş ki, böylesi bir güzelliğin sonsuza dek sürmesini o kadar çok istiyormuş ki!..

Papatyanın, ellerine dokunduğu her an, onu hissettiği her an kendini dünyanın en mutlu insanı hissediyormuş... Sevgiyi öğrenen adam, gerek papatyayı korumak için, gerekse ona olan duyumsuzluğundan dolayı papatyayı koparmayı ve yanına almayı istemiş. Onu bu bahçeden koparmak ona çok doğru gelmiş çünkü. Onu yanında hep koruyabilecek, sevebilecekti.

Papatyayı hiç düşünmeden çekmiş, koparmaya çalışmış, papatya buna direnmiş, direnmiş. Seven adam anlayamamış bu

112

Bir Yudum Hikâye

direnci, daha da güçle yüklenmiş papatyaya.

Aklı o zaman neredeymiş, kim bilir... Papatya gün geçtikçe solmuş, solmuş...

Adamın gölgesi onu öyle bir kapıyormuş ki, soluk almasını engelliyormuş. İşin garibi adam bunu görse de anlayamıyormuş, papatya soldukça üzerine daha çok titriyor, iyice kapıyormuş güneşini. Sevmeyi yanlış öğrenen adam, en sonunda dayanamamış ve papatyayı tüm gücüyle kendine çekmiş.

Tüm dünyaya ne mutlu.. Ve o aptal adama ne mutlu ki, papatya her şeye rağmen direnebilmiş gücü kalmasa da! Ama bu direniş o kadar büyük bir güç gerektirmiş ki, o her şeyden çok sevdiği papatya boynu bükük kalmış...

Seven adam işte o noktada her şeyi görmüş ve anlamış. Yaptığının acısı ona öyle bir koymuş ki, sendeleyip yere düşmüş. Hayatında tanımadığı acıyı çekmiş adam. Hayatta kendini ilk defa haksız, ilk defa bencil, ilk defa küçük hissetmiş. Ağlamak para etmezmiş, üzülmek de. Güneş de hemen fayda et-mezmiş papatyaya.

Sevmiş adam, bir çiçeğe nasıl davranması gerektiğini görmüş gözündeki perdeler kalkınca... Ağlayarak çiçeğin yanında durmuş, rüzgâra karşı kendini siper etmiş yine ama çiçeği ne koparmaya çalışmış bir daha, ne de üzerinde gölge etmeye... Papatya, tekrar mutlu bir şekilde bütün asilliğiyle ve gücüyle dimdik ayakta durana kadar bekleyecekmiş öylece. Yakınında olacakmış çünkü, çiçeğin ona ihtiyacı olacağı bir zaman olursa o da o anda çiçeğinin, papatyasının yanında olacakmış. Seven adam, papatya onu bir daha hiç sevmese bile, onu sonsuza dek sevecekmiş, çiçek isterse uzakta, çiçek isterse yakında... Çünkü seven adam için değerli olan tek şey varmış, o da çayırdaki tek başına ayakta durmaya çalışan eşi benzeri olmayan güzellikteki o tek papatya.

"Tavuk suyuna çorba"dan

Tuzlu Kahve

113

Bulutla Yıldız

Bir zamanlar gökyüzünde birbirlerini gerçekten çok seven bir bulutla, bir yıldız varmış. Bulut gökyüzünün en şeker, en pembe bulutu; yıldız ise, en parlak, umudu en çok yansıtan yü-dızıymış...

Gökyüzündeki her varlık onların sevgisini kıskanmış... Ama biri varmış ki; bulut ve yıldızın ayrılımlarını yürekten istiyormuş. Hem de yıldızın en yakın arkadaşı olmasına rağmen...

Bulut biraz safmış, kimseyi kıramazmış. Yıldızsa bulut için elinden gelen her şeyi yapabilir, herkese meydan okuyabilirmiş. Zaten onun için bir bulut, bir de çok sevdiği dostu peri varmış. Bir derdi olduğunda gider, periye anlatırmış. Ama nereden bilebilirmiş ki perinin bir gün bunların hepsini yıldızla bulutun ayrılımları için koz olarak kullanacağını?

Bir gün nazar değmiş bulutla yıldızla. Hiç yoktan bir sebepten tartışmışlar. Bulut çekip gitmiş hatalı olmasına rağmen. Yıldızsa "Nasılca bulutum beni sever. Dönecektir!" diye düşünüp hiçbir şey yapmamış. "Döner geri!" diye düşünmüş...

Fakat hiçbir şey beklendiği gibi gitmemiş. Bulut dönmemiş. Kim bilir, belki de cesaret edememiş dönmeye. "Her şeyin bitmesini göze alamam!" diye düşünmüş.

114

Bir Yudum Hikâye

Ancak ortada tek bir gerçek varmış ki, o da ikisinin de çok üzgün olduklarıymış. Gökyüzündeki melekler bile ağlamışlar onların durumlarına ama ne fayda?

Ertesi gün yıldız, olanları en yakın dostu periye anlatmış. Periye göstermelik bir hüzne bürünmüş. Çünkü eline büyük bir fırsat geçmiş. Artık hayatı boyunca kıskandığı kişiye karşı kozları varmış elinde. O kişi en yakın dostu yıldız olmasına rağmen kullanacakmış kozlarını. Hem de büyük bir zevkle...

Bulutun yanına gitmiş ve yıldızın artık onu sevmediğini söylemiş. Bulutsa üzülmüş, boynunu bükmüş ama elinden hiçbir şey gelmeyeceğini düşünmüş. Çünkü yıldız inatçıymış. Bir kere olmaz dediyse bir daha, "Olur!" demezmiş. Peri de bulutun bu üzgün durumundan yararlanıp ona olan sevgisini itiraf etmiş. Bulut da kimseyi kıramadığı için perinin, yıldızının yerine geçmesine izin vermiş...

Yıldız günlerce beklemiş bulutunun gelmesini, ondan af dilemesini ama... Bulut gelmemiş.

Bir gün yıldız bulutun yanına gidip, konuşmaya karar vermiş. Gece yola çıkmış. Ama yolun sonunda bulutu, en iyi dostu sandığı periyle birlikte ayda el ele görmüş. Melekler dayanamayıp bütün olan biteni anlatmışlar yıldızla.

Çok üzülmüş yıldız ve dönmüş arkasını çaresiz, gitmiş. Bu acıyla, yavaş yavaş sönmeye de başlamış. Günler geçmiş ve o kara günden sonra yıldız sönmüş, ışık veremez olmuş.

Bulutsa artık ne eskisi kadar pembe, ne de o kadar kadifeymiş. Yıldız ilk zamanlar her şeyden vazgeçmiş, hayata küsmüş. Ama kolay pes etmezmiş. Kısa bir süre sonra hayatıyla ilgili o önemli kararı vermiş. O güne kadar hiç görmediği güneşin yanına gidecekti ve biraz daha ışık isteyecekti ondan.

Tuzlu Kahve^

""m""

115

Cok seçmeden daha önce hiç görmediği güneşin yanına gitmt Ondan yandaş, için biraz daha „* istemi, Güneş ışık yerine sevgisini vermiş yıldızla.

kopan fırtınaları.

I

Kader Öyküleri

Kader Öyküleri

119

Kral ve Eşleri

r

Bir zamanlar, büyük ve güçlü bir ülkeyi yöneten bir kralın dört de eşi varmış. Kral en çok dördüncü eşini severmiş, bir dediğini iki etmez, her şeyin en güzelini, en iyisini ona verirmiş. Kral üçüncü eşini de çok severmiş. Bu güzelliğin bir gün kendisini terk edebileceğinden korktuğu için, onu çok kıskanır, üzerine titirmiş. İkinci eşini de severmiş kral. Kendisine karşı her zaman iyi ve sabırlı davranan eşi, kralın ne zaman bir derdi olsa daima onun yanında bulunur, sorunun çözümünde ona destek verirmiş.

Kraliçe olan birinci eşiymiş kralın. Onu karşılık beklemeden en çok seven, sağlığına ve hükümranlılığına en büyük katkıyı sağlayan bu eşi olmasına rağmen, kral birinci eşini sevmezmiş ve onunla hiç ilgilenmezmiş.

Bir gün kral ölümcül bir hastalığa yakalanmış. Yakında öleceğini anladığı ve öldükten sonra yapayalnız kalmaktan çok korktuğu için eşlerinden hangisinin ölüm yalnızlığını kendisi ile paylaşmak isteyebileceğini öğrenmek istemiş.

En çok sevdiği dördüncü eşine ölüm yolculuğunda kendisine eşlik edip edemeyeceğini sorduğunda aldığı yanıt "Mümkün değil!" olmuş...

120

Bir Yudum Hikâye

"Hayatım boyunca seni sevdim. Sen benimle birlikte ölmeyi kabul eder misin?" sorusuna üçüncü eşi de, "Hayır, hayat çok güzel! Sen ölünce ben yeniden evleneceğim..." diye yanıt vermiş. Kral bir kez daha yıkılmış.

Bu defa da:

"Her sorunumda, her zaman yanımda olan, bana yardım eden sendin, bu sorunumda da bana yardımcı olur musun?" teklifine karşı ikinci eşinden:

"Bu sorunun için hiçbir şey yapamam. Olsa olsa sana mezara kadar eşlik eder, güzel bir cenaze töreni yaptırır ve yasını tutarım." karşılığını almış.

Büyük bir hayal kırıklığı yaşamakta olan kral birinci eşinin sesiyle irkilmiş:

"Nereye gidersen git benimle olurum, seni takip ederim..." "Ah..." diye inlemiş kral. "Keşke bir şansım daha olsaydı!"

Hikâyemiz böyle.

Hayatta hepimiz 4 eşliyiz aslında.

Dördüncü eşimiz vücudumuzdur... Onun güzel görünmesi için ne kadar zaman, kaynak ve çaba harcarsak harcayalım öldüğümüzde bizi terk edecektir...

Üçüncü eşimiz; sahip olduğumuz servetimiz ve statümüzdür. Ölür ölmez başkalarına yâr olacaktır.

İkinci eşimiz ise; ailemiz ve dostlarımızdır. Tüm sorunlarımızı paylaştığımız bu kişilerin en son yapabilecekleri şey, bu dünyadan gözleri yaşlı uğurlamak olacaktır.

Birinci eş ise ruhumuzdur. O her zaman bizimledir ve biz nereye gidersek gidelim bizimle gelir.

Kader Öyküleri

121

Unutmayın!

Yediklerimiz değil, hazmettiklerimiz bizi güçlü yapar. Kazandıklarımız değil, biriktirdiklerimiz bizi zengin eder. Okuduklarımız değil, hatırladıklarımız bizi bilgili yapar. Başkalarına verdiğimiz öğütler değil, bizzat uyguladıklarımız bizi insan yapar.

122

Bir Yudum Hikâye

Gurbet Çiçekleri

Ayşe ortaokul ikinci sınıfa kadar başarılı bir şekilde okudu. Gelirlerinin az olması sebebiyle babası onu okula daha fazla gönderemedi, iki yıl sonra, komşularının Fransa'da çalışan küçük oğlu Recep Efendinin, kızlarıyla evlenme isteğini de bir şans kapısı diyerek geri çevirmediler. Sade bir düğün yapıldı. Ve Sirkeci'den kalkan bir trenle 1980 yılının Aralık ayında Ayşe gurbet yollarına düştü.

Recep Efendiyle karısı arasında on yaş fark vardı. Önceleri çok güçlük çekmesine rağmen gurbetin acımasızlığı ile, kocasının anlayışsızlığı Ayşe'ye epey tecrübeler kazandırdı. Akıllı ve anlayışıyla bütün zorluklara karşı dirençli olabileceğini her haliyle gösteriyordu.

Evliliklerinin beşinci yılında bir erkek çocukları dünyaya geldi. Ayşe hamile kalıncaya kadar da kocasının suçlamalarıyla karşı karşıya kaldı... "Hatta sen kısırsın, seni boşayacağım!" tehditleriyle Ayşe'ye söylemediği söz kalmadı. Ama sonraları doktorlar, tedavi gören her ikisinden kusuru, Ayşe'de değil onda bulmuşlardı.

Patronundan gördüğü baskılarla beraber ağır işlerde çalıştırılması Recep Efendinin sinirlerini iyice gerginleştirmişti.

Kader Öyküleri

123

Baskılar sadece iş yerlerinde kalmıyor, evlere ve aile hayatına kadar yansıyor... Kocasının stresten uyuyamadığı gecelerde, Ayşe de uykusuz kalıyordu...

Yabancı olmak ve bu şekilde para kazanmak gurbette kolay değildi... Dışarıdan hoş görünen birçok şey gibi gurbet hayatı "Alamanalar" süslemesi içinde gerçeği yansıtmıyordu? Ayşe bunları düşünürken yarınlara taşınacak acı hatıraları da kalbinden asla çıkarmıyordu.

Dört yaşındaki çocuklarının koltuğun üzerinde uyuduğu bir sırada, havanın soğuk olmasını da düşünen Recep Efendi:

"Hanım, çocuk uyurken mağazaya gidip gelelim!" dedi. Ayşe bir an için tereddüt ederek kendi kendine mırıldandı: "Hadi çocuğa bir şey olursa? Durup dururken gene kocamı kızdırmayayım. Gurbet hayatı zaten sabrını tüketti. Herhalde çabuk gider geliriz... Dışarıda hava da çok soğuk zaten..."

Recep Efendi karısının kendi kendine söylendiğini fark edince:

"Bir şey mi dedin?" dedi.

"Yooo... Kendi kendime mırıldandım... Hava da çok soğuk! Hiç olmazsa çocuğumuz üşümez!" diye cevapladı kocasını Ayşe Kadın.

Bunun üzerine Recep Efendi de: "Ben de aynı şeyleri düşünmüştüm..." dedi.

Evleri Paris bölgesinde bulunan Argenteuil'de idi. Çok konforlu da sayılmazdı. Gidecekleri mağaza ise arabayla on dakikalık mesafedeydi. Aceleyle evlerinden çıktılar.

A alışveriş süresi yaklaşık iki saat sürdü. Yol bir trafik kazasıyla iyice kapanmıştı. Ayşe'nin içinde bir sıkıntı vardı. Zaman zaman bu boğazında adeta düğümliyor, nefesi kesiliyordu...

124

Bir Yudum Hikâye

Kocasını da endişelendirmemek için oradan buradan konuşarak zaman kazanmaya çalışıyordu. Biraz ilerideki kaza yerine giden ambulans sirenleri, polis araçları da onlar üzerinde iyi etki bırakmıyordu.

Nihayet yol açıldı ve her ikisi de derin nefes aldılar. Kısa bir süre sonra kazasız belasız evlerinin önüne geldiler. Arabalarından inerken Recep Efendi karısına: "Sen hemen yukarı koş... Belki çocuk uyanmıştır!" dedi. Ayşe Kadın hemen koştu ama evin anahtarlarını kocasından almayı unuttuğunu fark edince geri döndü.

"Hay aksilik... Anahtarları almayı unuttum..." diyerek kendisine doğru gelmekte olan kocasından onları aldı ve tekrar üçüncü kata çıktı... Kapıyı açtığı zaman Küçük Ali'nin elinde büyük bir bıçak vardı. Salonda bulunan yeni alınmış deri koltukları bu bıçakla kullanılamayacak hale getirmişti çocuk...

Recep Efendi içeriye girdiğinde çılgına döndü, iri elleriyle Küçük Ali'yi dövmeye başladı. Çocuğu dövmekle de kalmadı, onun ellerini sert biriple bağlayarak banyo küvetinin içine attı, dışından da kapıyı kilitledi:

"Şimdi koltukları parçala bakayım gücün yeterse..." diye bağırıldı.

Sert ve kendi kendini kontrolden çıkmış kocasının bağırtısı karşısında Ayşe için için ağlayarak titriyordu.

"Koltuğu her zaman alabiliriz ama çocuğuma, biricik evlâdıma bir şey olursa, ben ne yaparım o zaman?" diyordu içinden ağlarken...

Babasının iri elleri altında ve gürlmeleri karşısında yardım bekleyen, annesine "Beni kurtar!" dercesine bakan Küçük Ali'nin gözlerindeki dehşet ve imdat, unutulacak gibi değildi... Ayşe Kadın, bütün hayatını etkileyecek bu anı asla unutamayacaktı...

Kader Öyküleri

125

Aradan üç saat geçmişti. Kapılarının önünden sesler geliyordu. Sonra kapılarının zili çalındı. Komşuları Dursun Bey ve Hilal Hanım küçük çocukları Ferhat ile ziyaretlerine gelmişlerdi. "Recep Efendi misafir kabul eder misiniz?" Ayşe çok sevindi. Zihninden "Çocuğum şimdi kurtulacak!" diyordu. Ve yürekten:

"Buyurun!...Buyurun!" dedi.

Komşularının altı yaşlarındaki çocukları Ferhat annesine sessizce:

"Anne... Ben Ali ile oynamak istiyorum!" deyince, "Sahi Ali nerede? Bizim çocuk, onunla oynamak istiyor!" dedi Hilal Hanım.

Recep Efendi ve Ayşe önce birbirlerine bakiştılar... Sonra Ayşe dayanamadı:

"Biz çocuğumuzu uyurken evde bırakarak mağazaya gitmiştik... Orada iken uyanmış. Bizi bulamayınca mutfaktan büyük bir bıçak alarak rastgele üzerinde oturduğunuz yeni deri koltukları parçalamış... Kocam her gördüğünde sinirlenmesin diye ben biraz evvel, üzerlerine battaniye örttüm." Hilal Hanım: "Sonra ne oldu?" diye merakla sordu. "Beyim çok sinirlendi..." diye devam etti Ayşe Kadın, gözyaşlarını tutamayarak...

"önce iyice dövdü. Sonra... Sonra ellerini bağlayarak banyo küvetinin içine attı."

Bunun üzerine Dursun Bey:

"Ne zaman oldu?" diye sordu telaşla.

Recep Efendi:

"İki-üç saat oldu..." diye cevapladı komşusunu.

Hilal Hanım:

126

Bir Yudum Hikâye

"Yani üç saattir Küçük Ali, banyoda demek... Sizde hiç insaf yok mu?" şeklinde tepki gösterdi ve karı ile koca yerlerinden fırlayarak banyoya koşular.

Hilal Hanım:

"Bir de üstelik küçük, minicik yavrunun üzerine kapıyı kilit-lemişsiniz... Bu olacak iş değil! Yazıklar olsun size!..."

Hilal Hanım, Recep Efendiye dönerek:

"Hanımına baskı yapı yapı bu duruma düşürdün. Çocuğunun bu hali karşısında korkudan hissiz kalacak kadar. Sen ne biçim adamsın be!" şeklinde çıkışmaya başladı.

Dursun Bey hanımına eliyle dokunarak sessizce:

"Fazla ileri gittin... Ağır konuşma... Zaten adamların başı dertte..." dedi usulca.

Banyo kapısı açıldığında Küçük Recep banyo küveti içerisinde uyuyordu. Ayşe fırladı ve çocuğunu bağrına bastı. Elleri mosmor olmuştu. Uyanan Ali'nin ellerini misafirleriyle çözdüler. Ama morluk dakikalar geçmesine rağmen kaybolmamıştı.

Dursun Bey:

"Çocuğu acele hastaneye götürmemiz lazım. Kangren olabilir!" dedi.

Ayşe Kadın ve Recep Efendi komşularının bu sözleri karşısında donup kalmışlardı. Hepsi iki araçla hastaneye gittiler. Acil serviste bütün müdahalelere rağmen, Küçük Ali'nin iki eli birden kesilmişti. Hastane çalışanları dahi olay karşısında gözyaşlarını tutamamışlardı.

Küçük Ali, bundan sonra oyuncaklarını iki eliyle tutarak oynayamayacaktı... Annesinin ve babasının ellerinden tutamayacaktı... Çok sevdiği Afyon'daki dedesine resim yapıp göndereme-yecekti... Asker dahi olamayacak... Mektup bile yazamayacaktı... Ve en önemlisi koltukları bir daha parçalayamayacaktı...

Kader Öyküleri

127

Ya annesi ve babası Küçük Ali'nin yeni dünyasında eskisi gibi olabilecekler miydi? Babası bir daha bağlayacak bir el bulamayacak... Onun elleriyle verilecek bir bardak sudan dahi her ikisi mahrum kalacaklardı...

Aradan üç gün geçmişti. Küçük Ali, akşam üstü yavaş yavaş babasına yaklaştı. Babası başını kaldırarak, oğlunun, hüzünlü haliyle bir şeyler söylemek istediğini fark etti.

"Babacığım bundan sonra yaramazlık yapmayacağım! Size söz veriyorum. Bir daha bıçaklara da dokunmayacağım. Uyuduğum zaman, siz evde olmazsanız bile yatağımdan aşağıya inmeyeceğim... Ne olur babacığım doktor amcalara şöyle de benim ellerimi geri taksınlar!... Ne olur babacığım bana ellerimi geri versinler!..."

Recep Efendi, bu sözler karşısında dayanamadı. Çocuğuna iyice sarıldı. Kokladı...

"Bu son olacak!" diyordu. Bir naylon torba içerisine bir şeyler koydu. Hanımına baktı. Küçük Ali babasının arkasında idi. Bir ara göz göze geldiler. Sonra kapıyı dışarıdan kapayarak aşağıya indi. Arabasıyla evin önünden uzaklaştı. Ayşe Kadın ve Küçük Ali, pencereden onun gidişini gözlediler. Evlerinin önündeki ışsız caddede gözden kayboluncaya kadar... Hanımına "Allah'a ismarladık!" bile dememişti.

Uzun süre kocasından haber alamayan Ayşe Kadın, gece yarısı polise gitti. Evden çıktıktan sonra bir daha eve dönmediğini bildirerek, kocasının bulunmasını istedi. Eve geldikleri zaman Ayşe Kadın, kocasının koltuk üzerine bıraktığı gömleğini kokladı. Kendi kendine: "Recep, her şeye rağmen ben seni seviyorum. Seni bu hale getirenler utansın!.." dedi. Annesinin ağladığını gören Küçük Ali: "Anneciğim babam bir daha eve dönmeyecek mi? Yoksa benim ellerimi istemek için doktor amcaların yanlarına mı gitti?"

K

'MA

128

Bir Yudum Hikâye

Ne olursun anneciğim babama söyle de doktor amcalar ellerimi geri taksınlar! Ben oyuncaklarımla oynayamıyorum." dedi masum bakışlarla. Ayşe Kadın, çocuğunun bu sözleri karşısında gözyaşlarını tutamadı. Kucağındaki yavrusuyla koltuk üzerinde uyuyakalmıştı.

Ertesi günü sabahleyin, iki polis memuru evlerine geldi. Kocasının bir ağaca bağladığı iple, kendisini asarak intihar ettiğini, kimlik kartını da üzerinde bulduklarını söylediler.

Ellerini kaybeden çocuğu için gözyaşı döken bir ananın henüz gurbetteki çilesi bitmemişti. Gözyaşları kurumadan karşılaştığı diğer bir olay, onu başka bir dünyada yapayalnız bırakmıştı.

Kocasının iş yerinde gördüğü baskıların izleri üzerinde, hayatını küçük Ali'yle sürdürecekti... Yüreğine çivilenmiş bütün acılara rağmen.

Üzeyir Lokman Çaya

İ1

Kader Öyküleri

129

Ölümler Randevu

Halife Bağdat'taki sarayının balkonunda otururken, başve-zirinin büyük bir heyecanla koşarak gelmekte olduğunu görmüş. Bu heyecanın nedenini merak etmiş ve gelir gelmez yanına alınmasını istemiş.

Başvezir gelir gelmez Halifenin ellerine sarılmış ve ağlamaklı bir sesle yalvarmaya başlamış:

"Ne olur Halifem bana izin verin, hemen buradan gideyim!"

"Peki ama neden?" diye sormuş Halife.

"Az önce saraya gelmek için büyük meydandan geçiyordum. O sırada birinin bana baktığını hissettim, döndüm. Ve onu gördüm. Ölüm'ü gördüm. Orada durmuş bana bakıyordu!"

Halife iyice meraklanmış:

"Ölüm'ü mü gördün, nasıl olur?"

"Oydu Halifem! Görür görmez tanıdım. Simsiyah giysileri vardı, boynuna'yine siyah bir atkı takmıştı. Gözlerini bana dikmişti... Ne olur Dana izin verin, en iyi atı alayım ve Semer-kand'a gideyim. Hemen yola çıkarım, karanlık basmadan da orada olurum..."

Halife pek inanmamış:

130

Bir Yudum Hikâye

"Emin misin Ölüm'ü gördüğüne?" diye yeniden sormuş.

"Eminim Halifem! Şimdi seni nasıl görüyorsam onu da öyle gördüm. Sizin siz olduğunuzdan emin olduğum gibi onun da Ölüm olduğundan eminim..."

Başvezirini çok seven Halife pek ikna olmamasına rağmen gitmesine izin vermiş. Vezir de hemen en iyi atına atlamış, hava kararmadan önce Semerkand'da olmak için dörtnala uzaklaşmış.

Veziri gittikten sonra Halifenin içi rahat etmemiş. Zaman zaman yaptığı gibi kıyafet değiştirmiş, sarayın arka kapısından çıkıp halkın arasına karışmış.

Yabancı bir gezgin gibi, kendisini tanımayan insanların arasından geçip büyük meydanın bir köşesinde durmuş ve o anda Ölüm'ü görmüş.

Görür görmez tanımış o da.

Kendisine bakan Halifeyi gören Ölüm yavaş yavaş yaklaşmaya başlamış. Yürürken ara ara duruyor, bir yaşlı adamın sırtına dokunuyor, sırtındaki yüklerin altında bükülmüş bir kadının kolunu tutuyormuş. Meydanda koşuşan çocuklar bazen fazla yakınına gelince onlara değmemek için hafifçe çeki-liyormuş.

Halife de ölüm'e doğru yürümeye başlamış. Ölüm'ün kendisine bakışından, tanıdığını anlamış. Karşı karşıya gelince Ölüm hafifçe eğilmiş, Halifeyi selamlamış. Halife onun kulağına eğilmiş:

"Sana bir şey sormak istiyorum."

"Seni dinliyorum Halife!"

"Başvezirim sabah saraya gelirken ona dik dik bakmış ve korkutmuşsun. O hem gençtir hem sağlıklıdır. Senin bakışından çok korkmuş."

Kader Öyküleri

131

Ölüm sakin bir sesle cevap vermiş:

"Ben onu korkutmak istemedim, korkutacak bakışlarla da bakmadım. Çünkü onu aramıyordum. Meydanda tesadüfen karşılaştık ve ben onu görünce şaşırđım. Gözlerimde sadece bu şaşkınlık vardı."

"Neden şaşırđın?" diye sormuş Halife.

"Şaşırđım çünkü onu burada, Bağdat'ta görmeyi hiç beklemiyordum. Onun Semerkand'da olduğunu sanıyordum. Onunla randevumuz bu akşam hava kararırken, Semerkand'da..."

132

Bir Yudum Hikâye

Bir Saatlik Dost

Hızlı bir çalışma temposunun ardından, saatin beş olduğunu kat nöbetini devretmeye gelen hemşire arkadaşlar sayesinde fark etmiştik. İşin çok olduğu bir servisti çalıştığım servis. Çocuk servisleri hastanelerin en yoğun ve gürültülü olan servisleridir.

Artık günün koşturmacası bitmiş, servis sessiz bir hal almıştı. Akşam tedavilerini henüz bitirmiş, ofiste çay içmeye gitme telaşındaydım. Çünkü "Günün ilk çayını içme fırsatını yakaladım!" diye, kendi kendime düşünüyordum. Kep dağılmış, saç baş karışmış, yorgun bitkin bir haldeydim tedavi odasından çıktığımda. Aynada kendimi tanıyamadım. Ofise geldiğimde hemşire odasının telefonu çalıyordu. Oturduğum yerden büyük bir güçlkle ayağa kalktım ve telefona gittim. Karşıdaki ses acilde trafik yaralılarının olduğunu, içlerinde çocukların da bulunduğunu, damar bulamadıkları için acile yardıma gelmemi söylüyordu. Bütün yorgunluğumu unutup hızla acil servisine yönelmişim ki, diğer telefonda nöbetçi hekimin ıcapçı beyin cerrahi hekimiyile gelip gelmeme konusundaki tartışmasını duydum. Nöbetçi hekimin sesi ortalığı çınlatıyordu:

Kader Öyküleri

133

- Ne yapalım? Bırakalım ölsün mü bu insanlar? Gelmek zorundasınız!

- Gittiğiniz davet beni ilgilendirmez! Nöbet değıştirseydi-niz, çok önemli bir davetti madem!

- Siz Hipokrat yemini etmediniz mi?...

Konuşma böyle sürüp giderken, gelen asansöre binip koşarak acil servisine gittim. Her yer kan revan içindeydi. Ağlayan, koşuşturan, yakınıni bulmaya çalışan bir yığın insan vardı serviste. Bu kalabalıkta sağlıklı bir iş nasıl yapılırdı bilmiyordum ama herkes elinden geleni, birilerine bakma gayretini gösteriyordu. Acil serviste yatak kalmamış, sedyelere insanlar yatırılıp ilk müdahale yapıncaya kadar bekletiliyor, yetersiz kalan personel yerine hastaları yukarı, sevk edilen servise aileleri çii kartıyordu.

v

Onca kazazede içinde başında kimsesi olmayan ama durumu da oldukça ağır 15-17 yaş arası bir genç vardı. Gerekli müdahalesi yapılmış fakat sevk edildiği beyin cerrahi hekimini henüz görev yerine gelmediği için orada bekletiliyordu. Kendime ait serum ve tedavileri uyguladıktan sonra o çocuğun başına gidip konuşmaya başladım. Konuştuklarımı anlıyor fakat cevap veremiyordu. Hayatının son anlarını yaşadığını görüyor ve yalnız olduğu için korkunç derecede üzülüyordum. Onu orada yalnız bırakamıyordum. Zaten ben onunla ilgilenirken acil servis boşalmış, bütün hastalar gerekli servislere dağıtılmıştı.

Genç, iyice kötü olmuştu. Ellerimi sınıksıkı tutuyordu "Bırakma!" dercesine... Gözlerinden yaşlar süzıldükçe ben de kendimi tutamaz hale gelmişim. Eğıldim, yanaklarından öptüm.

134

Bir Yudum Hikâye

- Bırakmayacağım seni, sakin ol, üzülme sakın, diyordum.

Hiç tanımadığım, daha önce hiç görmediğim bu insana, anlatılmaz bir yakınlık hissediyor, sanki onun acısının aynısını çekiyordum. Çok acı çekiyordu hem yalnızlığından, hem de geçirmiş olduğu beyin travmasından...

Ne kadar süre daha onunla kaldığımı hatırlamıyorum. O artık aramızda değildi. Bu dünyayı terk etmişti ve ben gelmeyen doktoru suçluyor, içimden lanetler yağdırıyordum.

Derken beyin cerrahi hekimi geldi. Hastanın, daha doğrusu ex, yani ölmüş gençin üzerindeki çarşafı almamı söyledi. Çarşafı kaldırdığımda doktorun hiçbir şey söyleme fırsatı olmadan yere düştüğünü gördüm. Ne olduğunu anlamaya çalışıyordum. "Yemekli bir davetten gelmişti. Acaba çok mu sarhoştun ya da kalp krizi mi geçiriyordun?" diye düşünürken, diğer hekim arkadaşları olaya müdahale etmişlerdi bile.

Ölen o gencecik insanın babasıydı bu doktor ve kendi evladının tedavisi için çok geç kalmıştı ne yazık ki! Kötü günde oğlunun acısıyla felç geçirmiş ve görevine yeniden dönememişti.

Yeniden Yaşayabilsem

Ye nideg Yaşay ab ilsem

137

Tüccar Hasan

Halife Harun Reşit ve veziri, halkın gidişatı ile ilgili bilgi almak için kıyafet değiştirip halkın arasına karışmış. Harun Reşit gezinirken oldukça büyük ve bakımlı bir konak görmüş. Ama bu koca konaktan nasıl haberi olmadığına da şaşmış. Başvezir-den, bu konağın kime ait olduğunu öğrenmesini istemiş. Baş-vezir evin Hoca Hasan adlı daha önce fakir, nasıl olduysa sonradan zengin olan halktan birinin evi olduğunu öğrenmiş. Halife bu işe daha da hayret etmiş. Başvezirine ertesi günü Hoca Hasan'ı görmek istediğini söylemiş.

Ertesi gün olmuş, Hoca Hasan ne için çağrıldığını bilmeden korkuyla saraya gelmiş. Halife:

- Hoca Hasan... Fakir birisiyken o görkemli konağı nasıl yaptığını merak ettim, demiş.

Hoca Hasan kaygılanacak bir şey olmadığını anlayarak rahatlamış.

- Efendimiz, sayın Halife Hazretlerimiz, demiş. Şu aciz kulunuz böyle büyük nimetlere nasıl kavuştuğunu size anlatmaktan zevk duyacaktır. Önce, hayatımı böylesine değiştiren Bağdatlı iki dostumdan bahsedeceğim. Bu dostlarımdan birinin adı Sadi, diğerinin adı Suat'tır.

138

Bir Yudum Hikâye

Sadi son derece zengindir. Bir insanın kendisine yetecek kadar serveti yoksa, bağımsız yaşayamayacağını ve mutlu olamayacağını düşünür.

Suat ise ondan çok farklıdır, insanların yalnız faziletleri ve Allah'ın ihsanı ile mutlu olacağına inanmıştır.

Bir gün iki arkadaş tartışmışlar, Sadi "serveti olmayan insanların, ellerindeki sanatları yeterince değerlendirip bir iş yapmayan insanlar olduğunu, yeterince birikim yapıp bunu da iyi bir şekilde işletip kullandıkları takdirde zengin olabileceklerini" iddia etmiş.

Sadi ise ısrarla şöyle bir iddia ortaya atmış:

"Ben aynı kanaatte değilim. Allah'ın dilemesi ile her şey değişir. Bazen, bir rastlantıyla, insan büyük bir maddi geliri işletip elde edeceği servetten daha üstün bir servet elde edebilir."

İki dost da iddiasında kararlıymış. Dolaşmaya çıkmışlar. Dededen kalma urgancılık mesleğiyle uğraştığım dükkana uğradılar. Yoksulluk içindeki halimi gördüler, ismimi sordular. "Urgancı Hasan!" dedim. Sadi bana gülümseyerek: "Bu işi bu kadar yıldır yaptığım halde neden birikimin olmadığını" sordu.

Ben de ona; sabahtan akşama kadar çalıştığımı, nasibimin bu kadar olduğunu söyledim. "Yine de şükredecek çok şeyim var, hem Allah bizi mahrum kaldığımız şeylere karşı, önüne geçilmez bir özlüm duymaktan korusun!" dedim.

Sadi, böyle teslimkâr, böyle mantıklı, böyle kanaatkar bir cevap karşısında:

"Seni anlıyorum! Seni kaderinden memnun olmaya mecbur kılan sebepleri de anlıyorum. Ancak seninle bir şey deneyelim. Sana iki yüz altınlık bir kese hediye etsem, bunu yerinde kullanabilir misin? Şehrin en zengin urgancıları kadar sen de

Yeniden Yaşayabilsem

139

zenginliğe kavuşabilir misin?" diye sordu.

Benimle alay ettiklerini sanarak "Hay hay efendim!" diye şaka yollu cevaplandırdım.

Bir kese çıkardı, "Al bakalım şu kese!" dedi ve ekledi: "Allah'tan dilerim ki lütfunu senden esirgemesin. Bu paranın hayatını güzelleştirip değiştirmesini dilemekteyim. Bu parayı senden geri istemeyeceğim. Ama senin değişecek hayatın beni de, dostumu da ilgilendiriyor."

iki yüz altınlık kese beni oldukça şaşırttı. Olduğum yerde dona kaldım.

Kafam birçok soruyla bunalıyordu. Ama sonunda: "Allah'ım sen her şeyi bilirsin, ben bilmem. Sen ne dilediy-sen elbette o olacaktır!" dedim, rahatladım. Az miktar ayırdım. Gerisini de sarığıma sakladım. Uzun süredir et yemediğimizden o gün bir miktar eve et aldım. Aldıklarımın yola koyuldum derken aç bir çaylak bana musallat oldu. Elimdeki ete saldırdı. Gücümün yettiğince mücadele etmeye çalıştım. Sonunda yere yuvarlandım. Başımın sarığıma fırlamıştı.

Sarığımı kaptı ve yükseldi. Sözde eti kurtarmıştım ama zararım daha büyük olmuştu.

6-7 ay sonra iki dost geldi. Servetime servet katıp rahat bir hayata kavuşmuş muydum, merak etmişler. Aynı durumda görünce, olanları anlattım. Oldukça şaşırmışlardı. Sadi bu kez dört yüz altın vermişti.

Altınları sağlam bir yere saklamalıydım. Eve gittiğimde kimse yoktu.

Her yeri araştırdım. Sonunda kilerdeki içi kepek dolu toprak çömleğin içine yerleştirdim. "Emin bir yer, kimsenin dikkatini çekmez!" diye düşündüm.

140

Bir Yudum Hikâye

Hiç kimseye söylemeyecektim. Ertesi günü bin bir hayalle işe gittim. Onları çok iyi değerlendirecektim. Akşam eve gittiğimde hanım yaptığı kârlı alışverişi anlatmaya başladı. Çamaşırları yıkamak için kil almış, karşılığında bir toprak çömlek ve kepek verdiğini söyledi. Toprak çömleği duyunca irkildim. Hakikaten toprak çömlek yoktu. Olanları anlattım.

Altınlar çömlekle gitmişti. Hanımım öyle üzülüydü ki, bu kez altınları unutup onu teselliye çalıştım. "Rızkımıza o altınlar yazılmamış, halimize şükür!" dedim.

Aradan aylar geçti, Sadi ve Suat tekrar yanıma geldiler. Çok üzülüyümü belirterek olanları tek tek anlattım. Sadi: "Ben fikrimi ispatlayamadım. Sıra sende Suat." dedi. "Bana sorarsan Hasan'a ne verilirse verilsin fayda etmez." diye eklemeyi de ihmal etmedi.

Suat ise "Elimde bir kurşun parçası var. Yerde bulmuştum. Senin gibi çil çil altın vermeyeceğim." dedi. Sadi kahkahalarla gülmeye başladı:

"Bir kurşun ne işe yarar Suat!" dedi. "Azıcık mantıklı ol lütfen!"

Suat kurşunu bıraktı ve gittiler.

O gece kapı çalındı, komşulardan biri balıkçıydı. Ağ için bir kurşun eksik gelmiş. Bütün gece çalmadık kapı bırakmamışlar. Kurşun olup olmadığını sordular. Suat'ın verdiği kurşunu hatırladım. Benim ne işime yarar, komşumun işine yarasan diye düşündüm. O kadar sevindi ki: "Yarın ilk tuttuğum balığı size getireceğim!" dedi. Ona: "Evinin nafakasını çıkar da bizi düşünme!" dedim.

Ertesi gün biraz irice bir balık getirdi. Hanım balığı temizlerken içinden şeffaf bir taş çıkmış. Bana gösterdi. Böyle bir taş görmemiştim ama "Ne işimize yarar ki!" diye çocuklara

Yeniden Yaşayabilsen

141

oynasınlar diye verdim. Ertesi gün bir komşumuz geldi. Çocuklar oynarken bu taşı görmüş, eşi kuyumcu olan komşumuz bu taş ile çok ilgilenmiş. "Eğer satmak isterseniz alırım." demiş.

Meğer eşi az bulunur bir elmas imiş. Kuyumcunun eşi kısa bir süre sonra tekrar geldi. Taşa karşılık yirmi altın vereceklerini söyledi. Suat'ın sözleri aklıma geldi. Acaba bir kurşun parçasıyla gelen bu taş hayatımı değiştirecek miydi?

Ben suskun kaldıkça kadın fiyatı artırıyordu. Taşın değerli olduğunu anlamıştım, en sonunda yüz bin altına anlaştık. Kısa sürede altınları getirip taşı aldılar. Bize bu kadar cömert davranan Allah'a sabaha kadar şükrettik. Ertesi gün bütün ticarethaneleri dolaştım, benimle çalışmalarını istedim. Onlar da birer iş imkanı bulmuş oldular. Birçok dükkan kiraladım, hepsine birer görevli oturttum. Açıkta olan insanlara barınak temin ettim, iş verdim. Servetime servet katmıştım ve o evi yaptırdım. Sadi ve Suat bu kez yıllar sonra geldiler. Beni bu durumda görünce oldukça şaşırdılar. Onlara tek tek her şeyi anlattım. Çok şaşırarak birlikte çok da sevindiler. Sadi anlattıklarına pek inanmamıştı. Önceki verdiği altınları değerlendirdiğimi düşünüyordu. Şüphelendiğine oldukça üzülüm. Her ikisine de velinimetim diye hitap ettim. Birkaç gün misafirim olmalarını istedim. Bütün gece eğlendik, sohbet ettik. Vicdanım rahat olmasına rağmen içten içe üzülüyordum. Söylediklerimi ispat edebilseydim iyi olacaktı ama çaresizdim.

Ertesi günü misafirleri kıra davet ettim. Önce biraz dinlendik, daha sonra bir şeyler atıştırdık. Bu arada çocuklara bakmakla görevlendirdiğim genç ağaca tırmandı. Kuş yuvasını çocuklara göstermek istemiş. Kısa bir süre sonra "ilginç bir şey göstereceğiz!" diye koşarak yanımıza geldiler. Kuş, bir sarıyı yuva olarak kullanmış. Dikkatlice inceledim, benim sarığım idi. Et yüzünden çaylağın götürdüğü sarıktı.

%J

142

Bir Yudum Hikâye

Aceyle sarıyı çözdüm. Sarığın içinden Sadi'nin bana verdiği altınlar çıkmıştı. Sadi keseyi tanımişti. Hayretten dili tutuldu. Çaylak hikâyesine inanmıştı. "Fakat çömlekteki altınlar işini görmüştür!" dedi. Çömlek kısmına inanmıyordu.

Akşam üstü at gezintisine çıktık, uzun süre dolaştıktan sonra atlar acıkmıştı.

Yardımcılarımı atların yemek ve su ihtiyaçlarını almak üzere civardaki yakın bir yere gönderdim. Arpa bulamamışlar, sadece bir tas kepek bulmuşlardı. Yardımcım kepekleri atların önüne yayarken bir kese bulmuşlar ve bana getirmişlerdi. Dikkatlice baktım. Bu kesede Sadi'nin bana verdiği diğer altınlar vardı.

Şaşırmamak, şükür secdesine kapanmamak elde değildi. Onlar da oldukça şaşırmışlardı. Sadi boynuma sarıldı.

"Dostum kusura bakma! Bir iddia uğruna sana inanmakta tereddüt ettim. Sen haklıymışsın. Bir daha kimsenin doğruluğundan şüphe etmek gibi bir hata yapmayacağım!" dedi. Sonra Suat'a döndü:

"Suat'çığım sen de haklıymışsın. Para her zaman parayı çeken ve insanı zengin eden tek güç değilmiş. Şüphesiz ki, ben de Allah'a ve onun takdirine inanan bir insanım. Ama bazı maddi konuların da insanın elinde olduğunu düşünüyordum. Şimdi o istemedikçe, o dilemedikçe elindeki paranın bile hükmünün olmadığını anladım. Yalnız onun izni olursa insan kendisine bağışlananın gerçek sahibi olabilirmiş." Suat:

"Sadi'ciğim ben zaten bunu biliyordum. Dostumuz tüccar Hasan da anlamıştı. Çünkü olayları yaşayan oydu. Bir sen kalmıştın şüpheler içinde. Bilesin ki bu karşılaşmalar, senin de bu gerçeğin farkına varman için Allah'ın bir lütfuydu. Şimdi içimiz rahat buralardan ayrılabiliriz." dedi.

Yenide

n Yaşayabilsen

143

Çıkan altınları fakirlere dağıtmaya karar verdiler. "Belki bugüne kadar bir başkası için saklı kalmış olabilir!" dediler. Onlarla vedalaştık. Daha sonra da görüşmeye devam ettik. Dostluğumuz hiç gölgelenmedi, bozulmadı. Ben bu eşsiz dostlarımla ömür övüneceğim, işte Halife Hazretleri benim evin hikâyesi böyle! Halife Harun Reşit:

- Tüccar Hasan, dedi. Allah'ın lütfuna bir kez daha hayran kaldım! Sana sevineceğin bir haber de ben vermek isterim. Hikâyenin bir kısmı da böylece tamamlanmış olacak.

Seni zengin eden o elması hatırlıyor musun? İşte o dünyada eşi bulunmayan kıymetli taşı, kuyumcu bana getirdi. Bu hediyesinin karşılığında ben de ona yüklüce bir hazine verdim. Eğer dostun Sadi'de balığın karnından çıkan taşın varlığına dair kuşku kalmışsa ona haber ver. Hazinadarım onlara bu taşı göstereyim. Senden bir şey daha isteyeceğim. Bu hikâyeyi

hazinedara anlat. O da bunları kitap yapsın ve elmasla saklasın. Bu taş varolduğu sürece senin hikâyen de onunla beraber anılacak.

144

Bir Yudum Hikâye

Yeniden Yaşayabilsem

Eğer yeniden başlayabilseydim hayata,
İkincisinde daha çok hata yapardım.
Kusursuz olmaya çalışmaz, sırtüstü yatardım.
Neşeli olurdu, ilkinde olmadığım kadar.
Çok az şeyi ciddiyetle yapardım.
Temizlik sorun olmazdı aslında,
Daha çok riske girerdim,
Daha fazla seyahat ederdim,
Daha çok güneş doğuşunu izler,
Daha çok dağa tırmanır, daha çok nehirde yüzerdim.
Görmediğim birçok yere giderdim,
Dondurma yerdim doyasıya ve daha az bezelye.
Gerçek sorunlarım olurdu hayali olanların yerine.
Yaşamın her anını gerçek ve verimli kılan insanlardandım
ben.

Yeniden başlayabilseydim eğer,

Yalnız mutlu anlarım olurdu.

Yeniden Yaşayabilsem

145

Farkında mısınız bilmem, yaşam budur zaten:
Anlar, sadece anlar, siz de anı yaşayın.
Hiçbir yere yanında termometre, su,
Şemsiye ve paraşüt almadan gitmeyen insanlardandım ben.
Yeniden başlayabilseydim, ilkbaharda pabuçlarımı fırlatır
atardım.

Ve sonbahar bitene kadar yürürdüm çıplak ayaklarla.

Bilinmeyen yollar keşfeder, güzelin tadına varır,

Çocuklarla oynardım, bir şansım olsaydı, eğer.

Ama işte 85'indeyim ve biliyorum...

Ölüyorum...

Jorge Luis Borges

X

146

Bir Yudum Hikâye

Yağmur Kaçamağı

Bir ipek böceğinin kozasından çıktıktan sonra, tekrar geri dönmesinin imkansızlığı kurcalıyordu kafasını. Annesinin ellerini ustalıklarla kullanıp yeni doğan bir bebeği okşayıp gıdıklaması gibi kaşınıyordu düşünürken beyni. Çok hoş bir duyguydu bu. Halbuki ona düşünmenin iyi bir şey olmadığını empoze etmişlerdi. Okulda, mahallede, evinde, televizyonda, radyoda... Her yerde bu tür motivasyonlar salmışlardı üstüne. Sokakları ıslatan sağanaklardan, pencere içlerine kaçan yağmur kaçaklarına benzetiyordu bunu. Konvansiyonel saldırılar gibi belli he-defle-i vuruyordu ve bu hedefler tüm toplumun elini ayağını bağılı /ordu.

Bir yandan da hayat devam ediyordu her şeye rağmen. Sıkıcı dersler, üç yıl önceki geceli gündüzlü çalışmaların boşa gittiğinin göstergeleriydi. Neyse ki sarılabileceği kitapları vardı. O gün Uygurluk Tarihi dersinin meşhur hocası, "Bu adam bu okul için fazla!" dedirtiren hocası, birtakım kitapların adlarını ve yayınevlerini vermişti. John Berger'den Umberto Eco'ya; Je-an-Paul Sartre'dan Niccolo Machiavelli'ye kadar onlarca yazarın kitabını not etmişti, balta girmemiş ormanlar gibi hiç bozulmamış defterine. Ders bitiminde yapacak bir şeyi olmaması canını sıkıyordu. Elindeki listeye baktı, cebindeki tüm parayı

Yeniden Yaş ay ab il s e

147

masanın üstüne döküp saydı. Biraz düşündü ve demli çayından son bir yudum aldı. Masadaki liralardan bir kısmını ayırıp sol cebine koydu. Kalan kısmın içinden çay parasını masaya bırakıp, arta kalanıyla en yakındaki otobüs durağına gitti ve iki öğrenci bileti satın aldı. İçi taş doluymuş gibi yüklü çantasını yokladı ve pasosunu buldu.

Alışkın olmadığı, boş bir otobüse binip, o çok sevdiği ama bir türlü fırsatını bulup da oturmadığı tekli köşe koltuklarından birine yerleşti. Yolu çok uzun değildi, üç durak sonra inecekti; ama olsundu, birkaç dakikalık da olsa bu keyfe değerdi. Yenikapı'ya giden otobüsün Elmadağ durağına ulaşmasıyla yerinden kalkıp kapıda durdu ve inmek için düğmeye bastı. Hay aksi, unutmıştu, Tarlabaşından önceki durak kaldırılmıştı ve meydanın oldukça aşağısında inmek durumunda kalmıştı. Kendi kendine "Önemseme!" telkinlerinde bulduysa da bu işe canı sıkılmıştı. Yolun karşısına geçmek için uzun

bir süre bekledi ve sonunda iki taksi ve bir siyah şahinin önüne atılarak yolu yaralamayı başardı. Yolu ikiye ayıran demir engelleri, üstünden atlamak yoluyla aşarak geçti ve cep telefonlarına duyarlı yeşil otobüsün durağa yanaşmasını fırsat bilerek bu zorlu barikatı aştı. Tarlabası'ndan İstiklal Caddesi'ne doğru sallana sallana yürüdü ve AFA Kitabevi'ne girdi.

Çantasına sıkıştırdığı defterini açıp, not aldığı sayfayı kopardı ve yaklaşan görevliye uzattı:

"Bu listedeki kitapları istiyorum!" dedi ve ekledi. "Hepsini almayacağım, içinden seçeceğim ama önce görmek istiyorum!" Kitapçıyla birlikte bütün kitapları tek tek araştırarak listede-kilerden 6 adetini buldular. Bu duruma önce üzüldü; ancak sonra seçmekte daha az zorlanacağı düşünerek kendini rahatlattı. Bir köşeye çekilip teker teker inceledi, fiyatlarına baktı.

\

148

Bir Yudum Hikâye

Kafasında bölmeler, toplamalar, çıkarmalar yaptı ve dördünü almaya karar verdi. Kasanın durduğu tezgâha yöneldi ve elindeki kitapları bıraktı.

"Sözcükler, Jean-Paul Sartre 4 milyon 800 bin; Görme Biçimleri, John Berger 4 milyon; Medya Denetimi, Noam Chomsky 2 milyon 250 bin; Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi, James Joyce 8 milyon 300 bin; toplam 19 milyon 350 bin. öğrenci indirimini de eklersek... Yuvarlayalım, 15 milyon 500 bin lira."

Sol cebindeki parayı çıkarttı ve tezgâha bıraktı, para tam yetmişti. Sevindi. Kitapları bir poşete koymakla uğraşan kasiyere teşekkür edip kitabevinden ayrıldı. Otobüs durağına doğru yürüdü. Bu sefer şanslı değildi ve ayakta kaldı. Bir saat süren yolculukta yolu izleyerek, düşündü...

Bir dakikalık uğraş sonucunda kapının kilidini açmayı başardı, montunu çıkarıp askıya astı. Ayakkabılarını yerine yerleştirdi. Evde kimse yoktu. Odasına gidip kapıyı içeriden kilitledi. Ailesi neden kapıyı kilitlediğine bir anlam veremiyordu. Amerikan dizilerindeki çocuk ve genç kahramanların etkisinde kaldığını düşünüyordular. 19 yaşma gelen çocuklarını hiç tanıyamamışlardı.

Kitapları poşetinden çıkarıp, çalışma masasına dizdi. Kapaklarını inceledi. Onları okşadı. Sonra diğer kitaplarını görüp yaptığından utandı. "Alındılar!" diye düşündü.

Bu kez de "önce hangisini okuyacağım?" diye düşündü. İnsanların garip huyları vardır. Kimisi kitaplarını başkalarıyla paylaşmayı sevmez, kitap fetişistidir, kimisi de yüzlerce kitap alır ama birçoğunu okumaz. Kahramanımızın da böyle değişik bir huyu var.

Daha önceleri yaptığı gibi, önce ince kitaplardan başlamayı uygun gördü. Böylesini seviyordu. Düşünüyordu ki, eğer kalın Yeniden Yaşayab ilsem

149

I

kitaptan başlarsa, diğer kitaplara ulaşması uzun zaman alacaktı. Sabırsızdı, bekleyemezdi. Noam Chomsky'nin Medya Denetimi kitabını bir kenara ayırdı. Diğerlerini, incitmeden, eski kitaplarla kaynaşabilmeleri için yüzlerce kitabın arasına koydu. Kitapların birbirlerini benimsemesi için bu gerekliydi.

"Asya felsefesi aydınlanmayı öğretir. Sağduyu ve içtenlik ise, ayartıcı mesajlar, monologlar, satış taktikleri, tuzaklar ve bilgi kısıntısı taşımayan aşırı sansasyonel haberlerin saldırısına her gün maruz kaldığımız koşullarda bize mücadele yürütebileceğimiz sağlam bir zemin sunar."* diye yazıyordu "Immediast Bildirgesi" başlığının altında.

Gökyüzü inledi o an, şiddetli bir ses duyuldu ve bardaktan boşanırcasına bir yağmur tüm sokakları temizledi. Pencereyi açtı, yağmur kaçaklarını** bekledi. Evet, işte evin içine giriyorlardı. İzledi. Bugün bütün benliğini saran, kafasını kaşındıran düşüncelerini hatırladı ve kitaba döndü pencereyi açık bırakarak.

"Her birimiz kitle iletişim araçlarının geniş bir saldırısına maruz kalmanın insanları bir duygusuzluk ve bulantı içinde nasıl donuklaştırdığını görebiliriz. Her kamusal alandan baskıcı bir monolog duyularımıza sızar ve dikkatimizi alt üst eder."

Kapının sesini duydu. Odasının kilidini açıp oturma odasına girdi. Küçük kardeşiydi gelen ve çantasını bir köşeye atıp, televizyonun karşısına kurulmuş, meşrubat içen kutup ayılarını seyrediyordu. Odasına dönüp kapıyı tekrar kilitledi ve okumaya devam etti.

• "Medya Denetimi-Immediast Bildirgesi", Noam Chomsky, Tümm zamanlar Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul, Ekim 1995

*• "Yağmur Kaçağı" sözcüğü Atilla İlhan'dan alınmıştır; ancak bambaşka bir anlamda kullanılmıştır.

150

Bir Yudum Hikâye

"Kendi hükümetimizi, kendi devletimizi ve iletişim medyamızı -yaşamların gerçekliğine tuttuğumuz ayna- denetleyemediğimiz sürece, her birimiz arzulanır, seçkin ve doğru yapmayı vaat eden ürünler çöplüğüne atılmış komik aynalarca çarpıtılan suretlerimizi görmek zorunda kalmaya devam edeceğiz. Her köşede saldırı altındayız."

Üşümüştü, yağmur kaçakları soğutmuştu odasını. Radyo Martı'yı düşündü, Panama'yı düşündü, ikiz kulelere yapılan saldırıyı ve sonrasını düşündü... Televizyon seyreden kardeşinin yok edildiğini düşündü. Pencereyi kapattı, kapısını açtı. Kitapları arasından Richard Bach'ın Martı'sını seçip oturma odasına yürüdü.

"Sen hiç kitap okudun mu?" diye sordu kardeşine. "Hayır!" cevabını aldı. "Okumak ister misin?"

"Evet, ama annem senin kitaplarına dokunmamam gerektiğini söyledi!"

"Gel!" dedi. Odasına yöneldi. Kardeşine elindeki kitabı verdi.

Bir teşekkür aldı karşılığında. Bugüne kadar aldığı teşekkürlerin en içteni, en güzeliydi.

Çocuk kitabı alıp oturma odasına girdi, televizyonu kapattı. Babasının her akşam gazete okuduğu koltuğa oturup, onun gibi, -babasının- gözlüklerini taktı. Ayaklarını koltuğun karşısındaki sehpaye uzatıp, kitabın kapağını kaldırdı.

Mehmet Sercan Tezcanoğlu

Yeniden Ya

şayabilsem

151

Kırlangıç

Günlerden bir gün kırlangıcın biri bir adama âşık olmuş. Ve adamın penceresinin önüne konup adama şöyle demiş:

"Ben seni çok seviyorum! Lütfen pencereyi açıp beni içeri al da birlikte yaşayalım.""

Adam:

"Olmaz alamam... Sen bir kuşsun, hiçbir kuş bir insana âşık olur mu?..." demiş. Kırlangıç tekrar:

"Lütfen pencereyi açıp beni içeri al, birlikte yaşarız. Hem ben sana dost ve arkadaş olurum, canın da sıkılmaz, birlikte yaşar gideriz." demiş.

Adam yine: "Olmaz alamam... Git başımdan!" diye cevap vermiş.

Üçüncü ve son defa kuş adamın penceresinin önüne konup adama tekrar şöyle demiş:

"Lütfen beni içeri al. Artık soğuklar da başladı. Dışarıda kalamam biliyorsun. Ben sıcak havalarda yaşayabilirim sadece. Beni içeri almazsan başka sıcak ülkelere gitmek zorunda kalırım. Lütfen beni içeri al da burada kalayım. Birlikte yemek yer,

Bir Yudum Hikâye

omzuna konar seni neşelendirir, sana yarenlik ederim. Hem sen de benim gibi yalnızsın."

Adam ona: "Git derhal başımdan!... Ben yalnız kalırım." demiş ve kuşu kovmuş...

Kırlangıç bu cevap üzerine üzüntülü bir şekilde uçmuş ve uzaklara gitmiş...

Adam kırlangıç uzaklara gittikten sonra kendi kendine: "Ben ne aptal, ne kadar akılsız bir adamım! Niye kırlangıçla birlikte kalmayı kabul etmedim? Ne güzel birlikte kalırdık." demiş ve çok pişman olmuş. Pişman olmuş ama iş işten geçmiş. Kendi kendine: "Nasıl olsa sıcaklar başlayınca kırlangıcım yine gelir. Ben de onu içeri alırım. Birlikte mutlu bir hayat süreriz." demiş. Ve penceresini sonuna kadar açıp beklemeye başlamış...

Yazın gelmesiyle kırlangıçlar da gelmeye başlamış. Ama onun kırlangıcı gelmemiş. Yazın sonuna kadar hiç penceresini kapatmadan pencerenin başında beklemiş ama boşuna... Kırlangıç yokmuş. Gelen kırlangıçlara sormuş ama onun kırlangıcını gören olmamış...

Sonunda bir bilge kişiye halini danışmak ve bilgi almak için gitmiş. Bilge kişiye olayı anlattıktan sonra bilge kişi ona şöyle demiş:

"Kırlangıçların ömrü altı aydır evlat."

Hayatta bazı fırsatlar vardır. Ömründe insanın eline bir defa geçer ve değerlendiremezsen uçup gider. Hayat akışınızda bir daha o fırsatla karşılaşsınız ya da karşılaşmazsınız. Sonradan "keşke" dememek için insan aklını iyi kullanmalı ve "doğru" seçebilmelidir. Yoksa giden bir daha asla gelmez.

Yeniden Yaşayabilsem

153

Anası Kurtmuş

Yıllar öncesi ülke ve halk padişahlıkla yönetilirken, halk yapılan ve uygulanan yönetimden ve şiddetten, "Ah!! Vah!!" edermiş. Fakat ne yapsalar ne etseler, mevcut yönetimden şikâyetlerini açık açık dile getiremiyorlarmış. Kısacası halk, yönetimden hiç mi hiç memnun değilmiş. Çünkü padişahın dışında yetkili makamlarda, devşirme olan misyoner görevi üstlenmiş insanlar, birtakım yollarla yer almışlar. Halka yaşamın her yönünden baskı yaparak yönetimin bozulmasını ve daha sonra bazı entrikalar çevirerek Padişahı halkın gözünde küçük düşürüp yönetimi ve ülkeyi ele geçirmeyi arzuluyorlarmış. Bu durumu Padişah bilmiyormuş.

Padişah, bir gün vezirini de yanına alarak ülkenin hemen her yerini dolaşıp, halkının neden hoşnut olmadığını, vergisini neden vermediğini araştırmak için tebdil-i kıyafet, halkın arasına girmiş. Ülkesinin topraklarını karış karış gezmeye ve her gittiği yerde vatandaşlarını dinlemeye başlamış.

Artık saraya dönecekleri gün, geniş ve büyük bir ovaya gelmişler. Ama akşam olduğu ve de çok yoruldukları için dinlenmeye karar vermişler. Padişah, vezirine:

Bir Yudum Hikâye

- Vezirim bir yer bulsak da dinlensek, demiş. Veziri:

- Padişahım, böyle ıssız bir yerde konaklayacak yer zor bulunur. Ama bakın şu ilerde küçük bir ışık yanıyor. Belki orada konaklayacak yer bulabiliriz. Ancak biraz daha yürümemiz gerekir, demiş.

Padişah da:

- Peki! O halde biraz daha yürüyelim, demiş ve yürümüşler. Yürümüşler ama iyice de yorulmuşlar.

Işık yanan yere geldiklerinde, ışığın küçük bir hayvan ağlının penceresinden geldiğini görmüşler. O sırada ağlın arkasından da hayvan sesleri geliyormuş. Padişah ve vezir küçük pencereden içeri bakmışlar. Bir çoban kabanını samanların üzerine sermiş, üzerine de bir tas su koymuş. Önünde de bir ekmeğe. Çoban, ekmeği küçük parçalara bölerek, tasın içindeki suya batırıp batırıp yiyormuş. Bu görüntü karşısında Padişah üzülmüş, vezirine:

- Vezirim bak benim çobanıma! Hayatını ve geçimini nasıl da zor sağlıyor! Tabii ki bu insanlar bana isyan ederler, demiş.

Vezir de:

- Padişahım, ne yapalım bu insan da ekmeğini böyle kazanıyor. Biz şimdi kapısını çalalım da kendimize kalacak bir yer soralım, demiş.

Padişah:

- Haydi vur bakalım kapısını, bizi Tanrı misafiri olarak kabul edecek mi, demiş.

Vezip, açılın kapısını başlamış vurmaya. -Tak! Tak! Tak!!!

Yeniden Yaşayabilsem

155

..... W ..... - - - - - . . . . .
içerdeki çoban seslenerek:

- Kim o?! Kim o, demiş. Vezip ve Padişah:

- Biz Tanrı misafiriyiz! Aç kardeş aç, demişler.

Çoban, merakla kapıyı açmış ve bakmış ki, iki yabancı insan.

- Belli ki siz buralı değilsiniz. Buyurun ağalar, buyurun beyler, demiş.

Çoban iki Tanrı misafirini buyur etmiş içeri ve yer göstererek oturtmuş. Dereden tepeden, ülkenin yönetiminden ve halkın çektiği zulümden falan konuşmuşlar. Hatta Çoban:

- Yahu arkadaşlar bu geçim sıkıntısı ve padişahın zulmü yetmezmiş gibi ayda bir kez de koyunlarımdan bir ya da iki tane çalmıyor. Ve ben bu hırsız bir türlü bulamıyorum, diye şikayette bulunmuş. Daha sonra Çoban:

- Arkadaşlar şimdi siz hem yorgunsunuzdur, hem de açsınızdır.

Samanın üzerindeki yiyeceğini uzatarak:

- İşte şu benim ekmeğim, bu da katığım olan su! Size başka katık veremem, demiş ve devam etmiş:

- Zalim padişahımızın askerleri, her gün akşam olmadan gelir, ne kadar katıklık için peynirim varsa alır giderler. Ne yapayım, ben de su ve ekmeğim ile idare ediyorum, varolanım bu! Bununla idare edeceksiniz. Aha, şurada da yatarsınız! Ben bu gece sizin için dışarıda, hayvanların arasında yatarım, demiş.

Padişah ve vezip:

156

Bir Yudum Hikâye

- Olur kardeş, demişler.

Çoban kabanını da alarak, dışarı çıkmış. Hayvanların yanına gitmiş. Köpeğine de:

- Bu gece beraber yatacağız, ne de olsa misafirimiz var, demiş.

Kabanını çitin kenar kısmına serip yatmış.

Bir hayli zaman geçtikten sonra Çobanın gözlerini uyku iyice sarmış ve uyumaya başlamış. Çobanın köpeği, Çobanın uyuduğundan iyice emin olduğunda, hemen çitin arkasında bulunan koyunlardan birini sessizce boğazlamış ve koyunu sürükleyerek ovanın karşısındaki ormana doğru götürmeye başlamış. O sırada gürültüye uyanan Çoban hiç sesini çıkarmadan köpeğini izlemeye başlamış. Köpek gitmiş, Çoban izlemiş... Köpek gitmiş, Çoban izlemiş... Derken ormana geldiklerinde köpeği bekleyen dişi bir kurt görmüşler.

Çoban, hayretler içinde köpeğinin boğazlamış olduğu koyunu, o dişi kurdun önüne bıraktığını görmüş. Ama hiç sesini çıkarmadan aceleyle yattığı yere geri dönmüş ve uyur gibi yapmaya başlamış.

Çoban köpeği geri dönmüş. Bakmış ki sahibi uyuyor. Hiç belli etmeden o da biraz ilerdeki çitin yanına uzanmış. Çoban biraz zaman geçirdikten sonra kalkıp köpeğin yanına gitmiş ve köpeğini seviyormuş gibi yaparken elindeki kalın urganı boğazına geçirivermiş. Gücünün yettiğince urganı sıkarak köpeğini boğmuş. Çoban bununla da kalmamış, öldürdüğü köpeğini ibret olsun diye açılın kapısına asmış. Köpeğine cezasını verdikten sonra Çoban rahatlamış. Çünkü, ayda bir-iki tane yok olan koyunlarının akıbetini böylece öğrenmiş.

Doğruca kabanını serdiği yere gelmiş ve uykuya dalmış.

Yeniden Yaşayabilsem

157

Sabah güneş doğarken uyanan Padişah ve vezip, açılın kapısını açtıklarında gördükleri manzara karşısında hayrete düşmüşler ve Çobana sormuşlar:

- Çoban Kardeş bu ne haldir? Senin köpeğini kim öldürüp, kapıya asmış ki? Çoban da:

- Ağalar, siz üzülüp, meraklanmayın. O namussuz, şerefsiz, âdi köpeği ben astım, demiş.

Padişah ve vezip:

- Neden yaptın bunu Çoban Kardeş, demişler.

Çoban:

- Ne siz sorun, ne de ben söyleyeyim!.. Siz, rahat ettiniz mi, iyi uyudunuz mu? O bana yeter. Köpeğimin durumunu da sormayın, demiş.

Padişah dayanamamış ve:

- Çoban Kardeş, neden ve niçin yaptın yıllardır senin sürüne sahip olan köpeğine bu işi? Hele anlat bakalım, demiş.

Çoban, Padişahın ısrarlarına karşın:

- Size ne kardeşlerim, köpeğimi ben öldürdüm. Nedenini sormayın! Köpek benim ekmeğim verdiğim, beslediğim bir hayvan değil mi? Siz karışmayın öldürdüm işte, demiş.

Ne kadar ısrar etseler de, sorsalar da, Çoban gece başından geçen olayı söylememiş. Bakmışlar ki Çoban, köpeğini öldürme nedenini söylememekte kararlı. Padişah vezirine:

- Eh! O zaman biz gidelim, demiş ve yola koyulmuşlar. Fakat bu olay Padişahı bir hayli etkilemiş. Çobanın, kendi köpeğini neden astığını bir türlü çözememiş.

158

Bir Yudum Hikâye

Günler sonra Padişah ve vezir saraya gelmişler. Üstünü değiştirip tekrar saraydaki tahtına oturan Padişah, askerlerine emir vererek, Çobanın, bulunduğu köyden alınarak getirilmesini istemiş.

Askerler, Çobanın köyüne gidip, Çobanı bulmuşlar ve ona Padişahın kendisini çağırdığını, eğer gelmezse kendileri tarafından zorla götürüleceğini söylemişler. Bunun üzerine Çoban, şaşkın, biraz da ürkek, Padişahın fermanına uyup askerlerle birlikte sarayın yolunu tutmuş.

Uzun bir süre yol aldıktan sonra Padişahın sarayına getirmişler. Çoban, huzura çıkmış. Çoban bakmış ki, günler önce Tanrı misafiri olarak yanına gelen kişilerden biri padişah, diğeri ise onun veziri. Şaşkınlığı bir kat daha artarak, kendi kendine:

- Oğlum, sen bir çobandın. Neye gerek Padişahı, idaresini kötölemek. Bak dilini tutmadın, guymağı yutmadın. Şimdi kellen kesilir ise şaşma. Kendin ettin, kendin bulacaksın, diye düşünüp beklerken, Padişah:

- Ey Çoban, seni niye çağırdığımı biliyor musun, diye sormuş.

Çoban; biraz tereddüt, biraz da korku içerisinde önceden Padişahla konuştuklarını hatırlayarak:

- Bilemeyeceğim Padişahım, demiş. Padişah da:

- Bana, kendi köpeğini neden astığını söylemezsen, şimdi senin kelleni kestiririm, demiş.

Bunun üzerine Çoban da:

- Sevgili Padişahım! Ben sana köpeğimi neden astığımı söylerim ama bir şartım var, demiş.

Yeniden Yaş ay ab ilse m

159

Padişah kızarak:

- Neeü! Bir de şart mı koşuyorsun bana? Sen kim oluyorsun bre adam! Altı üstü sen bir çobansın, ben ise bu koca ülkenin padişahıyım, diye bağırılmış.

Çoban ise:

- Padişahım, bana misafir olduğunuz zaman ben size kızdım mı? Neden benim şartımı kulak ardı ediyorsunuz, demiş. O sırada vezir Padişahın kulağına eğilerek:

- Padişahım hele bir dinleyelim şartını. Belki önemli bir nedeni vardır, demiş.

Padişah da:

- Pekâlâ Çoban, söyle şartını, demiş. Çoban da:

- Padişahım eğer kendi köpeğimi neden astığımı merak edip öğrenmek istiyorsan, üç aylığına padişahlığınızı bana vereceksiniz. Üçüncü ayın sonunda sana neden astığımın sırrını söyleyeceğim. Bu şartımı kabul etmiyorsan kellemi kestirebilirsin, size karşı boynum kıldan incedir, demiş. Padişah bakmış ki Çoban kararlı ve kendi köpeğini neden astığını söylemeyecek. Dönmüş Çobana:

- Peki Çoban! Al sana mührüm! İşte tahtım! İşte sarayım! İşte devletim! Yalnız üç ayın sonunda bu sırrı bana söylemezsen senin kelleni kendi elimle keserim, demiş. Tacını, tahtını, sarayını Çobana teslim edip, halk giysisini giymiş ve saraydan çıkıp gitmiş. Halkın arasına karışıp, normal bir hayat sürmeye başlamış.

Çoban daha padişahlığının ilk gecesi vezirini odasına çağırmış. Ve vezirine:

- Bak vezirim, ben aslen bu padişahın milletinin soyundan olan vatandaşı değilim, ben misyonerim. Sen şimdi yönetimde

160

Bir Yudum Hikâye

benim gibi ne kadar yabancı varsa hepsini Kirmana ovasındaki handa topla, bir araya getir. Konuşup, görüşelim ve tanışalım. Nasıl olsa ben ülkenin mührünü ele geçirdim. Mühür kimde ise padişah da odur. Bundan sonra ben padişahım ve yıllarca bizlere edilen zulmü bitirip, bu ülkenin tamamını ele geçirelim, demiş.

Vezir bakmış ki Çoban ciddi ve samimi konuşuyor, Çoban Padişaha:

- Padişahım ben de zaten misyonerim! Hatta yönetim kademelerindeki komutanlar hariç, herkes misyonerdir. Ne zaman dersen Kirmana ovasındaki handa toplanıp, kimler nereyi, nasıl ele geçirecekse iyi bir plan yapalım. Senin de bizden olduğunu söyleyip tanıtalım, demiş ve odadan çıkmış.

Ertesi gün, Padişah vezirine bir hafta sonra cumartesi günü Kirmana ovasında buluşmayı ve ülkedeki bütün ileri gelen misyonerlerin orada toplanmasını söylemiş. Daha sonra Çoban Padişah, komutan ile bu konuyu görüşüp:

- Kirmana ovasındaki hanın etrafını çevireceksiniz, ben işaret verdikten sonra bir kişi bile sağ kalmayacak şekilde baskın yapacaksınız, demiş.

Komutan, bu plan üzerine Kirmana ovasındaki hanın etrafında baskın için gereken hazırlıkları tamamlamış. Toplantı günü hanın etrafını ablukaya almış ve o gün olduğunda; Çoban Padişah, vezir ve yönetimdekiler belirtilen Kirmana ovasında handa toplanarak bir araya gelmişler. Tanışma ve konuşmalar yapılırken, Çoban Padişah bir bahaneyle dışarı çıkmış.

Komutan ve askerlerine işareti verince, hemen hana baskın yapılmış, vezir de dahil orada bulunan kötü ve art niyetli kişilerin hepsini kılıçtan geçirmişler. Daha sonra Çoban Padişah, komutan ve askerleriyle saraya dönmüş.

Yeniden Yaşayabilsen

161

•r

Ertesi günü yeni bir vezir, yeni yöneticiler, yeni kadınlar... Bütün yönetime kendi halkından olan insanları getirmiş. Böylece yeni yönetimle, Çoban Padişah ve halk arasında çok güzel diyaloglar kurulmuş. Devleti yeniden yapılandırıp, halkı huzurlu bir çalışmaya ve üretime yönlendirip herkesin verimli olmasını sağlamış.

Verimli olan bu yönetim kısa zamanda halka bir sevinç, bir mutluluk vermeye başladığından, önceki şikâyetlerin hemen hiçbiri kalmamış. Çünkü insanlar artık çalışıklarının, emeklerinin karşılığını alarak mutlu oluyorlarmış.

Bu arada eski padişah da üç ayın dolmasına iki-üç gün kala saraya gelmiş ve Çoban Padişahın karşısına çıkarak:

- Helâl olsun sana Çoban Kardeş! Artık halkım mutlu ve sevinçli! Hiç kimse isyankâr değil. Gezdiğim, gördüğüm kadarıyla her vatandaşım işinde ve ülkesi için çalışmakta. Bunu nasıl sağladığını bilmiyorum ama mührümü artık senden alacağım. Yalnız, seni göndermeyeceğim. Vezirlerimin veziri, başvezir yapacağım. Ancak bana artık kendi köpeğini neden öldürdüğünün sırrını da söyleyeceksin değil mi, demiş.

Çoban Padişah:

- Padişahım işte mührün, işte tahtın, işte sarayın! Sana söz verdiğim gibi iade ediyorum. Ben senden, başvezirlik falan istemiyorum. Yalnız senden halkına sahip çıkmanı istiyorum. Şimdi köpeğimi o gece neden öldürdüğümün sırrını da artık söyleyebilirim, demiş ve başlamış anlatmaya:

- Hani ayda bir-iki koyunumu hırsızlar çalıyor demiştin ya!!! İşte o hırsız benim kendi köpeğimmiş. O köpeğim meğer, ayda bir ya da iki tane koyunumu boğazlayıp götürüyormuş. Asıl hırsız, benimle berabermiş, bense günlerce hırsızın kim

162
Bir Yudum Hikâye

olduğunu arayıp durmuştum. Ancak, çaldığını kendisi de ye-miyormuş. Hani bizim ovanın ilerisindeki orman var ya... O ormanda yaşayan asıl anasına götürüyormuş. Kısacası Padişahım, benim köpeğimin anası kurtmuş, demiş. Ve tekrar çoban kıyafetlerini giymiş. Saraydan çıkıp, köyünün yolunu tutmuş.

Ercan Tombulun Halk Hikâyeleri kitabından

Yeniden Yaşayabilsen

163

Gaza Gelmek

Greater Idaho Falls Bilim Fuarı'nda, bir lise öğrencisi, yöre insanlarını, hazırladığı projeyi imzalamaya davet etti. Delikanlı, "dihydrogen monoksidi" adlı maddenin kullanımının tümüyle yasaklanmasını, mümkün olmadığı takdirde çok sıkı kontrolünü istiyordu.

Maddenin zararlarını, duvarlara astığı afişle açıklıyordu:

- 1- Yoğun terlemelere ve kusmalara sebep olabilir.
- 2- Doğaya büyük zararlar veren asit yağmurlarının ana unsurudur.
- 3- Gaz haline geçmiş hali, çok ciddi yanıklara sebep olabilir.
- 4- Kazara solunması, ciğerlere dolması ölüme yol açar.
- 5- Erozyona yol açar.
- 6- Otomobil frenlerinin etkinliğini azaltır.
- 7- Ölümcül kanser tümörlerinin hepsinin içinde bulunmuştur.

Bir saat içinde tam 50 bilim fuarı meraklısı insan, delikanlının kampanya açtığı standı ziyaret etti. 43 kişi, yasaklama isteğini şiddetle desteklediler. 6 kişi kararsız kaldı.

164

Bir Yudum Hikâye

Sadece bir kişi yasaklanması istenen "dihydrogen monoksi-de"nin H₂O, yani hayatın can damarı "su" olduğunu söyledi.

Delikanlının bu projesi "Ne kadar kolay aldatılabiliriz!" yarışmasının birincisi ilan edildi!..

Delikanlı "Amacım, kolayca saptırılmış, saçma bilimsel cümleciklerle insanların nasıl yanlış koşuUandırılabildiklerini göstermekti." dedi.

Yeniden Yaşayabilsen

165

Adamı Gören Var mı?

Temel, 55 yaşma kadar canını dişine takıp çalışmış...

Pastacı çıraklığı ile atıldığı hayata, pastane sahibi olarak devam etmiş, yetenekleri ve becerisi sayesinde Türkiye'nin en ünlü pastanesinin sahibi olmuş. Bu haliyle servetine servet katmış...

Bir gün karısına: "Paraları mezara götürecek halimiz yok. Kendimize yeni ve rahat bir hayat seçtim." demiş. "Bizim oradaki hemşehrilerle konuştum. Her şeyi iyice öğrendim. Kaliforniya'ya gideceğiz. Kazandığım para bize ömrümüzün sonuna kadar yeter. Çocuklar da güzel üniversitelerde okurlar."

Temel, neyi var, neyi yok satmış. Paralarını dolara çevirmiş. Bir milyon doları olmuş. Karısını yanına almış ve uçağa binmiş.

Bir gün Los Angeles'a uçmuşlar. Uçsuz bucaksız Nevada çölleri üzerinde uçarken, motorda bir arıza belirmiş. Las Ve-gas'a zorunlu iniş yapmak zorunda kalmışlar. Uçak şirketi görevlileri:

"Buranın en lüks otelinde, şirketimizin konuğu olarak kalacaksınız.

X

»i

166

Bir Yudum Hikâye

Yalnız bu şehrin Las Vegas olduğunu unutmayın. Kumar oynarsanız eğer, kendi hesabınıza..." demişler.

"Kumar mı?" diye sormuş Temel ve karısına dönüp: "Kumardan kazanmayı düşünen kişi, kafayı yemiş olmalı. Allah göstermesin!" demiş.

Ama bir kez şansını denemek için, rulete 500 dolarlık bir fiş atmaktan da kendini alamamış. Arkası çorap söküğü gibi gelmiş. Temel her şeyini rulet masasında bırakıvermiş. Rulet başında nefes almadan geçirdiği saatler sırasında fena halde de sıkıştığını hissetmiş. Hızla tuvalete koşmuş.

Ancak tuvalet kapıları otomatik. 25 sentlik bozuk para atılınca açılıyor.

Oysa Temel'de metelik kalmamış. Sıkıntı içinde dolanırken, oradan geçen biri, avucuna bir 25 sentlik sıkıstırmış... Bu konularda tecrübeli olduğu için Temel'in başına gelenleri hemen anlamış.

Temel: "Çok iyi bir insansınız. Bu iyiliğinizi hayat boyu unutmayacağım. Bana lütfen kartınızı verin. Bu borcumu da size ödeyeceğim." demiş.

Kartı alıp, cebine atmış... Tuvalete döndüğünde kapıyı açık bulmuş, içeri girip, işini halletmiş ve rahatlamış bir şekilde dışarı çıkmış. Elinde kalan 25 sentle yürürken, karşısına Tek Kollu Canavar çıkmış. Parayı deliğe atmış, kolu çekmiş ve bir şangırtı... Makine boşalmış adeta... Temel bir kova dolusu 25 sent kazanmış. Bunları fişe çevirmiş ve rulet masasına geri dönmüş...

Bundan sonrası peri masalı...

iki saat içinde tam 2 milyon doları olmuş Temel'in. iki ay sonra yeni Kaliforniyalı Temel, boş oturmanın kendisine göre bir iş

Yeniden Yaş ay ab ilse m

167

olmadığım fark etmiş. Elinden gelen tek iş pastacılık tabii. Parası da var. Bir pastahane açmış.

Pastaları öylesine tutulmuş ki, Temel Pastahaneleri önce Los Angeles'a, sonra Kaliforniya'ya, sonra da bütün Amerika'ya yayılmış...

Birkaç yıl sonra, Temel, Amerika'nın en zengin adamları arasına girmiş.

Temel Pastahaneleri'nin onuncu yılı dolayısıyla büyük bir gece düzenlenmiş.

Şirketin en gözde elemanları ile, ünlü konuklar yemekte bir araya gelmişler.

Temel yemeğin sonunda konuşma yapmak için kürsüye çıkmış ve başına gelenlerin hepsini bir bir anlatmış.

"Bütün bu başarıyı ve bu serveti bir tek kişiye borçluyum. O kişiyi bulana kadar, işte size söz veriyorum, gerekirse Amerika'daki her taşın altına bakacağım..." Şirketin genel müdürü sormuş:

"Ama Temel Bey, size 25 sent borç veren adamın kartını aldığınızı söylemişsiniz. Adı, adresi sizde olmalı zaten." "Bana 25 sent veren umurumda değil!" demiş Temel... "Ben, tuvaletin kapısını açık bırakan adamı arıyorum!"

ÇO

CD

Aşk Her Şeydir

171

Aşka Dair

L

Zaman; çok çok önce...

Mekan; iyi huylarla kötü huyların, ne yapacaklarını bilmeden dolaştıkları yerler...

Yine bir gün bütün huylar her zamankinden daha da sıkın halde otururken, Saflık birdenbire ortaya bir fikir atmış:

"Heey, neden saklambaç oynamıyoruz ki?..."

"Neden olmasın ki?.." demişler hep birden, bu teklifi beğenerek...

Tam bu sırada Çılgınlık, çılgık çılgıla:

"Ben ebe olup saymak istiyorum!" diye bağırılmış.

Hiç kimse Çılgınlık'ı saklanabileceği yerlerde arayacak kadar çıldırmadığı için, bu teklifi de herkes tarafından kabul görmüş. Ve Çılgınlık kollarını bir ağaca yaslayıp, yüzünü de kollarına dayamış, saymaya başlamış:

"Biiir, ikii, üüç, döört..."

O saydıkça iyi huylarla kötü huylar, kendileri için saklanacak yer aramaya başlamışlar.

Şefkat, Ay'ın boynuzuna asılmış...

ihamet, çöp yığınının içine dalmış...

-.>.-.!

172

Bir Yudum Hikâye

Sevgi, bulutların arasına kıvrılmış...

Yalan, bir taşın altına saklanacağını söyleyip, gölün dibine girmiş...

Tutku, dünyanın merkezine inmiş...

Para hırsı, bir çuvalın içine girerken onu da yırtmış...

Ve Çılgınlık saymaya devam etmiş:

"Sekseen, sekseen biir, sekseen iikii....."

Aşk dışında bütün iyi huylar o zamana kadar zaten saklanmış.

Aşk, kararsız olduğu gibi nereye saklanacağını da bilemiyormuş. Buna kimseler şaşırılmamış, çünkü "aşkı gizlemenin" ne kadar zor olduğunu herkes bilmekteymiş!...

Ve Çılgınlık doksan dokuzu da sayıp "Yüüz!" diyeceği anda, Aşk sıçramış, güllerin arasına girip saklanmış. O esnada Çılgınlık:

"Sağım solum sobe, saklanmayan ebe!" deyip, arkasını dönmüş ve döner dönmez de Tembellik'i ayakta görmüş. Çünkü onun saklanacak kadar enerjisi yokmuş...

Sonra Şefkat'i Ay'ın boynuzunda görüp sobelemiş. Ardından İhanet'i çöplerin, Sevgi'yi bulutların arasında, Yalan'ı gölün dibinde, Tutku'yu dünyanın merkezinde bulmuş birer birer, saklandıkları yerlerinden çıkarmış...

Sadece biri kalmış bulunamayan, o da Aşk'mış...

Çılgınlık tam umutsuzluğa kapıldığı sırada, Haset onun yanına yaklaşmış ve kulağına eğilerek;

"Aşk'ı başka yerlerde niye arıyorsun ki!" demiş. "O, güllerin arasında saklanıyor..."

Bunun üzerine Çılgınlık, sinsi sinsi gülerken eline ucu çatal şeklinde bir değnek almış ve güllerin arasına çılgınca saplamaya başlamış. Saplamış, saplamış... Ta ki yürek burkan bir haykırış

Aşk Her Şeydir

173

->"ı

onu durduruncaya kadar! Ardından da Aşk, elleriyle yüzünü kapatmış olarak ortaya çıkmış. Acı içinde kıvrıyor, gözlerini sınımsız bastırıyormuş avuçlarıyla. Ama akan kanı durdurarm-yormuş. Çılgınlık bir anlık heyecanla, istemeden kör ettiği Aşk'in karşısında dövünüyormuş şimdi:

"Ah ne yaptım ben, neden yaptım?..." diyor. "Seni kör ettim! Şimdi gözlerini nasıl iyileştirebilir, bu hatamı nasıl telafi edebilirim?"

"Gözlerimi geri veremezsin ki artık!" demiş acı içindeki Aşk. "Ama benim için bir şey yapmak istersen eğer, şunu yapabilirsin: Benim kılavuzum olabilirsin..."

İşte, o günden beri aşkın gözü kördür ve yanı başında da hep çılgınlık vardır.

174

Bir Yudum Hikâye

Aşk Her Şeydir

AŞK, iyi geceler öpücüğünü uzun tutmaktır. BEKLENTİDİR.

AŞK, zaafınızın olduğunu ortaya çıkarır. KABULLENMEKTİR.

AŞK, şimdi zamanı değil diye beklemeyi bilmektir. SABIRDİR.

AŞK, bağlandığını sandığında, karşındakine "Hayır!" deme şansını tanıdır. İNCELİKTİR.

AŞK, korumaktır. SORUMLULUKTUR.

AŞK, ciddi bir tokalaşmayı tebessüme dönüştürmektir. MİZAHTIR.

AŞK, evinizdeki her şeyin yerinin değiştirilmesini kabullenmektir. TESLİMİYETTİR.

AŞK, saatin kaç olduğunu bilip aldırılmamaktır. NEŞEDİR.

AŞK, sizi kucaklayan kolların gittikçe daha çok sarılmasıdır. MUTLULUKTUR.

AŞK, gecenin bir vaktinde "Sen uyu, benim gitmem gerek!" dediğinizde, "Uyanık kalıp seni biraz daha görmeyi tercih ederim!" cevabını almaktır. SICAKLIKTIR.

Aşk Her Şeydir

175

AŞK, tanıdığınızı zannettiğiniz insanın yeni yanlarını keşfetmektir. TAZELİKTİR.

AŞK, uyandığınızda rüyanızı yanınızda bulmanızdır. DÜŞ-LERİN GERÇEK OLMASIDIR.

AŞK, kocaman yatağın üçte birine sığışmaktır. YAKINLIKTIR. AŞK, evin anahtarlarından bir kopya daha yaptırmaktır. GÜVENDİR.

AŞK, "Hoşça kal!" dedikten sonra tekrar karşılaşacağını bilmektir. KADERDİR.

AŞK, "gerindiğinizde sızlayan vücut" lafının anlamını bilmektir. DERSTİR.

AŞK, ecza dolabını açtığında, dış macunu kapağını kapatılmamış bulmaktır. UYUMDUR.

AŞK, pencereden dışarıya baktığında kiminle olduğunu hatırlamaktır. DÜŞÜNCEYDİR.

AŞK, rüzgârın ağaçların arasında dolaşırken çıkardığı sesi dinleyip sevgilisinin yanında olmadığına hayıflanmaktır. YALNIZLIKTIR.

AŞK, asla anlatılmayacak hikâyelerdir. ÖZELDİR.

176

Bir Yudum Hikâye

Çaresiz Sevda

Yağmur yağıyor. Ve yere düşen her bir damlanın çıkardığı hoş ve tatlı ses, beynimin en ücre köşelerine kadar işliyor, kalbimin taşlaşmaya yüz tutan noktalarına serpiyorum. Sonsuzluğa dalmanın hazırlığı içinde bir an gözlerimi kapıyorum. Gözlerimi açtığımda pencerenin kenarında, karşı binanın çatısında kanatlarını açmış, yağın yağmurla düş yapan bir kuşla karşılaşıyorum. Daha da artan sağanak yağmura aldırış etmiyor, içimde bir an bir inkılap doğuyor.

Delicesine sağanak yağmurun altında koşmak... Kime mi, neye mi, niçin mi? Hiç düşünmeden yokluğa, meçhule... Nasıl ulaşacağımı bilmediğim özgürlük sevdası için. Dalgalarıyla sahilleri döven deniz kadar sebepsiz.

Fakat bir anlık.

Karşı binanın duvarlarına senelerin tozları dökülmüş. Her zaman münzevileşen, her zaman ölüme daha da yaklaşan bu bina. Yağmur bu tozları yıkamak, silmek istiyor. O da biliyor bunun imkansız olduğunu ama bir çaba. Belki de bir sevda. O da biliyor Ferhat'ın dağları deldiğinin koca bir yalan olduğunu!

Aşk Her Şeydir

Yağ yağmur yağ! Gönül ister ki hiç durma. Fakat her aşkın bir bitişi, her fırtınanın bir dinişi, her mumun bir söneşi olduğu gibi sen de bizi bırakacaksın. Dirilttiğin anılar yeniden ce-setleşecek.

özgürlükümüş, sevgiyimmiş, aşkmış... Sensiz hiçbir anlamı yok

bunların.

Hepsi sana muhtaç. Ben bile...

178

Bir Yudum Hikâye

Âşık Olacağım

Biliyorum; ama elimde değil söylememek... Bir gerçeklik vaat etmese de "Merhaba!" deyişin...

Yüzüme bakmadan konuşabilsen de elimde değil işte...

Ben de bakamıyorum senin yüzüne...

Seni; "elsiz" ezberliyorum!

Belki hiç dokunmayacaksın bana...

Bir gülün yaprağına dokunur gibi dokunacağım ben...

Sana değil; yine bir gül yaprağına...

Seni; "dilsiz" tanıyorum!

Seni ne zaman düşünmesem susuveriyorsun kulaklarımda...

Senden özge düş yok, hayâl yok! Sen duvarlarımda alışmış bir yalnızlıksın... Konuşamıyoruz "merhaba"dan başka kelime... "Nasıl"lar zoraki çıkıyor dudaklarımızdan. Duymuyoruz! Eminim...

Seni; "kör" bilmek de işime gelirdi belki...

Bir cam yansımada ya da yağmurlu bir yalnızlığında yolculuğunun, dışarıyı izlemediğini varsaymak. Anlamsız bir bakışa, belki biraz da siyaha bürünmesi gözlerinin...

179

Aşk Her Şeydir

I

Kendimi "hissiz"liğine inandıramıyorum...

Şu yazdıkların var ya; olmasa onlar?! Tüm noktalı virgüllerimle birlikte ben, sana âşık olacağım...

Şiirler umurumda değil!...

Şarkılar... Hepsinin boğazını sıkacağım... Duyduğum her güzel melodiye susacağım artık; çünkü ben, sana âşık olacağım...

Seni ilk okuduğum şiirde olduğum gibi... Seni ilk gördüğüm resimde olduğum gibi... Seni ilk tanıdığım günde olduğum gibi... Ve dün ve bugün olduğum gibi... Yarın da ben, sana âşık olacağım.

Aynı kaldırımlarda üşümüş olabiliriz bir ihtimal, bu sebepten seviyorum artık onları... Belki aynı suyu yudumladık bir zamanlar, aynı yağmura tutulduk... Aynı anda bakmışız ki ay ışığına; ben sana âşık olacağım.

"Sus!" diyecek gözlerin bana... Biliyorsun, bir daha bakamayacağım onlara... "Sus!" diyeceksin duyamayacağım sesini de... Beni reddedişini bile çok gördüm kendime. Bir hayal şiiri yazacağım ve onun içinde ben, sana âşık olacağım. "Sus!" diyemeyecek yazdıkların bana... Ben de "Sus!" olamayacağım yazdıklarımızda!.. Seni yazacağım; çünkü artık "Varsam varım..." Çünkü, ben sana âşık olacağım...

İçimde senden başka bir sen var artık ve ben onu sonsuza kadar yaşatacağım... Bir hayal kenti yaratacağım ve onun içinde ben, sana âşık olacağım...

Yaşlı değil aptalım!.. Hal bilmem, mazeret bilmem şimdi... "Ama..." diye başladığın hiçbir cümle ilgilendirmiyor beni... Sonbaharımın heyecanına kapılacağım... Ve ben...

f

180

Bir Yudum Hikâye

Sen bilmediğin için beni, gönlünce yazacaksın şiirlerini... Senin yazdığını okurken ben, o şiirde de bir başka "ben" olacağım... Böylelikle sen de "beni" anlatacaksın... En çözülmaz açmazlarla hazırladım sana... Bir değişiklik yapacağım...

Ve ben, bilmiyorsan söyleyeyim, sana âşık olacağım...

Aşk Her Şeydir

181

Aşk Dedikleri

Aşk; en yalın biçimde anlatılan tek kavramdır o, adı kendisidir zaten. Onu anlatmak için sonu gelmez cümleler kurmanıza gerek yoktur. "Âşık oldum!" dediğiniz an akan sular durur, küçücük çocuk bile sizi rahatlıkla anlayabilir, çünkü aşkın dili tektir.

Aşk cesaret ister, kocaman bir yürek ister.

Nedir bu aşk denilen şey? Elle tutulmaz, gözle görülmez bir şeyse nedir bu yaşanan somut acılar, güzellikler?

Aşk, hayatın bize hazırladığı en güzel sürprizdir, bu yüzden de kalpleri ne zaman ele geçireceği hiç belli değildir. Daha ne olduğunu bile anlayamadan onun hükümlerine giri-verirsiniz.

Aşkın zamanını biz ayarlayabilseydik eğer ve kime neden âşık olduğumuzu anlayabilseydik, aşkın sırrını da çözerdik herhalde. Ama o zaman da aşkın insanı alıp götürün büyüü tamamen kaybolurdu. Aşk hayata karşı işlenen en güzel ve en doğru suç ortaklığıdır, aşk hayatın bütün tekdüzelğine, bütün sıradanlığına en soylu başkaldırıdır. Ondandır korkup kaçmak hiç kimseye yakışmaz. Ve elbette yaşanan aşkı suçlamak, yargılamak, karalamak, inkâr etmek de aşka yakışmaz. Bu önce

P ı

182

Bir Yudum Hikâye

haksızlık, kendinize saygısızlık olur. İnsan sonuna kadar savunmalı aşkını, karşılık görmese de, acı çekeceğini hissetse de, yarın terk edileceğini bilse de, ailesini karşısına alacağını bilse de taviz vermemeli aşkından. "Seni seviyorum!" diyebilmeli göğsünü gere gere. Aşk işte o zaman aşktır. Ve bunun doğrusu yanlışı yoktur, zaten aşkın kendisi doğrudur. Kime karşı duyuluyorsa bu aşk, doğru insan da işte odur.

Aşkın zamanı yoktur, hep hazırlıksız yakalar insanı. Evli olmanız, sevgilinizin olması, bir ayrılığın taze yaralarını kurutmaya çalışmanız, bağlılıktan korkmanız, ailenizden çekinmeniz, hatta sevilenin hapse girmesi bile onun hiç mi hiç umurunda değildir. İşte aşk bütün bunlara tek başınıza karşı gelebilme yürekliliğidir, belki de yeni hayata geçebilme yoludur...

Aşkın ne zaman gelebileceği belli olmadığı gibi, ne zaman gideceği de hiç belli değildir. Fazla vakti yoktur onun, uzun süre beklemeye ve bekletilmeye tahammülü de yoktur. Bir başka göze bakmaya, bir başka tene dokunmaya başlaması o kadar da zor değildir... Aşktan değil, onun kaçmasından korkun ve doğruluğuna yanlışıyla bakmadan sonuna kadar savunun aşkınızı.

Biliyor musunuz, hayat zaten kocaman bir yalan. Bu kadar sahteliğin içinde gerçek ve doğru olan tek güzellik AŞK. Lütfen ona haksızlık etmeyin...

Aşkına, sana âşık olana sahip çık ve onu kaybetme. "SENİ SEVİYORUM!" demek için geç kalma! Sevgiyle kal...

Aşk Her Şeydir

183

Matematik ve Aşk

insan beyninin yaklaşık 100 milyar nörondan oluşmuş olduğu söylenir.

Nöronların birbirleriyle olan ilişkilerinden de düşünce dediğimiz şey ortaya çıkar. İnsan beynine beş duyu organı ile giren neredeyse sonsuz miktarda işaret, örgütlenmiş nöronlar sayesinde işlenir, yoğrulur ve sonuçta insan etkinliğini oluşturur. Kısaca nöronlar arasındaki iletişimin temeli kimyasal ve elektriksel bir alışveriş.

Bu yazıda, beynin en güzel etkinliklerinden iki tanesi; matematik ve aşk ele alınacaktır.

Bilindiği gibi matematik birtakım aksiyonları koyduktan sonra başlar. Bu aksiyonlardan yola çıkılarak çeşitli teoriler ileri sürülür, yeni kavramlar oluşturulur, sonuçlar çıkarılır. Bu aksiyonların ve sonuçların estetik olup olmadığı ile ilgili tartışmalar burada söz konusu edilmeyecektir. Sonuçta beyin, aldığı sonsuz miktarda işaretlerden bir şekilde bunları ayıklayarak bu aksiyonların oluşmasını sağlar. Çıkarılan sonuçlar doğada ve toplumda olan olayları açıklamak amacıyla model olarak kullanılır, yani bu olaylara bir kılıf uydurulmaya çalışılır. Açıklamak, anlamak, bir şeye bir şeyler uydurmaktan

184

Bir Yudum Hikâye

başka ne olabilir ki? Matematik kesinlikler dünyasıdır, belirsizliğe izin yoktur.

Bu işaretlerden bazıları da aşk denilen kavramı oluşturmaz mı? İnsanın beyninde oluşturduğu bir aşk aksiyonlar sistemi, devamlı bir şekilde karşısına çıkacak nesnenin bu sistem içerisine alınıp alınmayacağına, yani bu modele uydurulup uydurulamayacağına karar vermesini sağlar. Yani aşk gelmez. Bir potansiyel olarak aşk, beyinde ekilir ve büyütülür. Kim ne derse desin her aşk tek kişiliktir ve yalnız yaşanır.

Aşk her zaman dile getirilebilir mi? Ya da getirilmesi gerekir mi? Ya da her aşk yaşanabilir mi? Aşk insanın kaybettiklerini, görmediklerini, görmesi mümkün olmayanları gösteren bir süreç değil mi? Ya da her aşk biraz da insanın kendinden kaçıp kendine varışı değil mi? Aslında aşk kişinin kendi kendisiyle bir yüzleşmesi değil mi? Zaten her aşk yalnız yaşanmaz mı?

Hızla geçen gündelik yaşam kargaşası içerisinde insan nasıl kendisiyle baş başa kalabilir ki? İşte bunu önceden gören Allah, aşk denilen şeyi yaratmamış mı? Bir de şöyle düşünelim: Aşk tek kişilik bir yaşam oyununda nefes alma ortamı olamaz mı?

Hayatın tanımını yapamadıktan sonra ne önemi var ki anlamını sormak hayatın? Belki de, 'Mutluluğun resmini yapabilir misin?' sorusu da yanlış, eğer mutluluk, mutluluğun resmini yapmak değilse. Asıl sorun yaşama, ölüme ve aşka bir kılıf uydurma sorunundan başka nedir ki? Tüm yaptığımız bir şeye kılıf uydurma değil mi?

Her aşk ilk aşka yapılan göndermeden başka ne olabilir ki? İlk kez yaşanan aşk, aşk aksiyonlar sisteminin bazıını oluşturur ve bundan sonraki tüm aşklar bu bazı doğrusal veya doğrusal olmayan kombinasyonlarından ibarettir. Sisteme giren aşk nesnesi tıpkı Platon'un idealarındaki gibi tekleştirilir. Sonunda eğer aşkın limiti alınabiliyorsa bir kılıf uydurulmuş

185

Aşk Her

olur. Tüm aşklar mükemmel aşktan sapmakla ortalama almaya olanak sağlar, önemli olan varyansın küçük mü büyük mü olacağıdır, benzersiz aşk yoktur, olsa olsa beyindeki aşk aksiyonları sisteminin kılıf uydururken yaptığı oyunlar aşkın limitini belirsiz kılar.

Aşk aksiyomatiği nesnesine göre aşklar kümesindeki bir elemana yakınsamak ister, eğer yakınsama noktası bu kümenin içerisinde değilse burada bir sorun var demektir. Ya aksiyonlar sistemi tutarsızdır ya da yakınsamanın biçiminde bir -i, ^voUîr Ask aksiyomatiğinizi iyi oluşturma-

dıysanız değiştirebilirsiniz, bu sizin euuu,uv.. ,-----

çimini de değiştirebilirsiniz, kimse sizin beyninizdeki uzaya

karışamaz.

Seçim size kalmış; matematik kesinlik arar, aşkın seçtiği yol belirsizliktir. "Aşkı rastgelsin!" demekten başka yazarın elinden bir şey gelmez.

Ortalamayı ve varyansı da unutmayın sakın.

Levent Özbek

186

Bir Yudum Hikâye

*~ S

Aşka ve Terke Dair 0

Bazen öyle bir ilişkiye tutulursunuz ki, ne sevebilir, ne terk edebilirsiniz.

Kör kütük bağlanmışsınız aslında... En güzel yıllarınızın, acı tatlı hatıralarınızın ortağıdır; iç gelişmelerinizin müsebbibi, yazılarınızın ilhamı, sohbetlerinizin konusudur. Gözyaşları-nızda, bilinçaltınızda, kahkahanızdadır. Korkunca saklandığınız bir sığınak, çoşunca öptüğünüz bir bayrak...

Sevdanız riyasız, çıkarsız, karşılıksızdır. Sınırsız ve nihayetsiz; "Ölmek var, dönmek yok"tur.

* * *

Lâkin gün gelir anlarsınız; içten içe bir şeylerin kanadığını... Tutkulu sevdaların gizli hançerleri başlar parıldamaya... Şurasından, burasından eleştirmeye koyulursunuz: "Şöyle görünse, öyle demese, değişse biraz ya da eskisi gibi olsa..." Başkalarını örnek göstermeye, "Bak onlar nasıl yaşıyor!" demeye başlarsınız. Hem birlikte yaşayıp, hem özgür olmanın yollarını ararsınız. Aşkın gözünü kör değildir artık; yanışını görür, düzeltmek istersiniz. "Eskiden böyle miydi ya!.." diye başlayan sohbetlerde açılır eleştirinin kapısı; açıldıkça, bastırılmış itirazlar yükselir bilinçaltından... Böyle süremeyeceğini

Aşk Her

187

bilirsiniz. Değişsin istersiniz. O, sevgisizliğine yorar bunu... İhanete sayar. Tutkulu ilişkilerde ihanetin bedeli ölümdür.. "Ya sev böyle ya da terk et!" diye gürlür...

* * *

Bir zamanlar bir gülücüğüyle alaca karanlığı ısıtan o rüya, bir kâbusa dönüşür birden... Kapatır gönlünün kapılarını, yasaklar kendini size...

Hoyrattır, bakmaz yüzünüze.... Zehir akar dilinden, konuşurmaz, suçlar.

Yargılar, mahkum eder. Mühürler dudaklarınızı, yırtar atar yazdıklarınızı, siler sizi defterden...

"İyiliğin içindi hepsi, seni sevdiğim için..." dersiniz, dinlemezsiniz

Ayrılrır mezsınız

Ayrılrırnsanız yaşamayacağınızı bilirsiniz, lâkin böyle de seversiniz.

İhanetten kırılmıştır kaleminiz; severek, terk edersiniz...

"Madem öyle..."nin çağı başlar ondan sonra... Mademki siz böylesine tutkunken, o hep başkalarım seçmiştir, mademki kıymetinizi bilmemiştir, o halde "günah sizden gitmiştir". Lanet ederek bu karşılıksız aşka, çekip gitmeleri denersiniz.

Aşkın göçmenlik çağı başlar böylece... Daha özgür olacağınız limanlara demirlersiniz bir süre... Ne var ki unutamaz, uzaktan uzağa izlersiniz olup biteni... Etrafı bir sürü uğursuzla dolmuş, kurda kuşa yem olmuştur.

Deli kanlılar, eli kanlılar, uğruna ölenler, sırtına binenler sarmıştır çevresini... Gurur duyar onlarla, koynunda besler, gözünü oysunlar diye...

Uğruna kan dökenleri sever, yoluna gül dökenlerden fazla...

188

Bir Yudum Hikâye

"Bana ne... Kendi seçimi!" diye omuz silkmeye çabalarsınız bir süre... Ama sonra...

Ansızın kulağımıza çalınan bir şarkı ya da kapı aralığından süzülüp gelen bir kdku, hatırlatır onu yeniden.... Yaban ellerde, başka kollarda ondan bahseder ağlarsınız. Kokusunu özlersiniz; türküsünü söylemeyi, şarkısını dinlemeyi, yemeğini yemeyi, elinden bir bardak su içmeyi... Karşı nehrin kenarından hasret şiirleri haykırırsınız, sular kulağına fısıldasın diye... Dönüp "Seni hâlâ seviyorum!" diye bağırarak geçer içinizden... Dönemezsiniz... Göremedikçe bağlanır, uzaklaştıkça yakınlaşırsınız.

* * *

Anlarsınız ki bir çaresiz aşktır bu, ne onunla olur, ne onsuz... Hem kollarında ölmek, kucağına gömülmek arzusu, hem "Ne olacak sonunda?!" kuşkusu...

Böyle sevemezsiniz, terk de edemezsiniz. Sürünür gidersiniz...

Can Dünder

Aşk Her Şeydir

189

Aslında Aşk da Yoktur

Hayat bazen tatlı, bazen acı... Aşk da öyle. Bazen kelimelerle anlatılamayacak kadar güzel, enfes, harika, nefes kesici. Hele ki onu elde edebilmişsen, onunla bir bütünsen, o senin bir par-çansa, beraber bir bütünseniz...

Bu neye benzer biliyor musunuz? Hani bir dağcı kilometrelerce yükseklikteki bir zirveye günlerce uğraşarak, dininerek, türlü zorluklara göğüs gererek çıkıp zafer bayrağını doruğa dikince nasıl gururlanıp mutlu olursa, bir seven de sevgilisinin kalbini kazanınca aynen o sevinci hisseder. Coşkulanır, gururlanır, sevincinden ne yapacağını bilemez hale gelir. İçten gelen bir kahkaha tufanı koparır, yerinde duramaz artık. Çünkü sevdiği onundur artık... Yalnızca onun.

Aşk insana her şeyi yaptırır. Çoğu zaman güzel duygularla dolar insanın kalbi, kimi zaman olmayacak delilikler yapar, "ödün vermem!" dediğiniz kişiliğinizden bir bakmışsınız ki verilecek bir tek ödün dahi kalmamış.

Ne güzeldir onu düşünmek, ne güzeldir onunla olmak. Ne güzeldir, "En çok ben seviyorum!" tartışması, onu tutmak, sarılmak, hissetmek. Her şey güzel, çok güzeldir. Ta ki mutluluklar doruğuna ulaşıncaya kadar. Dorukta da mutlusunuzdur. Ama ya sonra?

190

Bir Yudum Hikâye

Sonra mı? Araya artık aşk ateşini söndüren bambaşka duygular girmeye başlar...

O kızgın ateş ki birbirini sevenler, o ateşi ilk başlarda bir yanardağ misali görürler. Yanardağı aşklarına, o yükseklerle coşkuyla fıskıran lâvları da hiç bitmeyen ve bitmeyecek sandıkları sevgilerine benzetirler...

işte aradaki fark buradadır: "Benzetirler" ya da "öyle sanırlar". Aslında gerçek bu değildir. "Zaman" dediğimiz şey, her derde deva olan bu şey, bazen ters tepki verir. Şifa vermesi gerekirken, şifa verecekken zehir olur ve yavaş yavaş aşkı zehirler. Dozajını gün geçtikçe artırır. Sinsice....

Adıce... Haince...

Bütün mutluluklar, bütün sevinçler, heyecanlar, coşkular, eğlenceler, bütün gülücükler yavaş yavaş yerini acı tebessümlere, kahırlı günlere, yalvarışlı bekleyişlere, mutsuz günlere, ağlamaklı gözlere ve acıyla kanayan kalplere bırakır.

Artık umutsuz bekleyişler vardır hayatında. Artık acı duyarak hissettiğimiz anılar vardır. Yaşadığın mutlulukları bir daha yaşamayacağını bilerek hatırlamak vardır. Ona dokunamazsın.

Bütün hayatın o sandığın kişi yoktur ve dolayısıyla da senin de hayatın bitmiştir. Her şey mazidir. Onunla beraber geçirilen, yaşanılan her gün, her an, her dakika artık anıdır. Acısıyla, tatlısıyla bir mazi pastasıdır varolan. Ve bu pastanın her parçasında buruk bir gülümseme ya da acı bir hatıra tadı bulabilirsin. Bu pastada sevgi, mutluluk, özlem, korku, ümitsizlik, bekleyiş... Yani insanoğlunun hissettiği her türlü duygu tadı fazlasıyla vardır. Bazısını severek yersin, bazısına sadece özlemle bakarsın, bazısını ise nefret ederek fırlatır atarsın. Dedik ya mazidir artık yaşanan, işte mutluluk yerini, derin bir acı birikimine bırakmıştır.

>

i

Aşk Her

191

Ne kadar çırpırsan o kadar batarsın. Çırpındıkça gücün kesilir. Gücün kesildikçe ümidin biter. Ümidin bitince işte, yavaş yavaş hayata, gerçek hayata dönmek üzeresindir. Artık ne toz pembe bir hayat, ne de kapkara bir dünya vardır. Şimdi hayat bir başka hayattır, şimdi yaşadığın gerçek hayattır. Ne pembesi olan, ne de karası. Yani şimdi orijinalindedir. Ve en önemlisi artık daha olgusundur. Geçirilen tecrübeler sonucu itibarıyla insan mantığa yönelmiştir. Karakter daha da güçlenir. Verilen ödünler bir daha geri verilmemek üzere geri döner ve artık insanı kalbi değil, iradesi ve mantığı yönlendirir.

Mantık+irade= Güç; artık formül budur. Artık kalbi sadece tek bir şey söyler ve iradesi kalbin sadece bu mesajını kabul eder:

"Bir daha mı?!" "Asla!..."

K /

X.

192

Bir Yudum Hikâye

Aslolan

"Aşkın en sağlam sigortası mesafedir." der Enis Batur, Coği-to'nun "Aşk" sayısına yazdığı önsözünde...

Yıllar yılı hasretle beklediği ışığa kavuşan bir hücre mahkumu nasıl körleşirse, aşk da körelir yakına gelince...

Sanki özlemdir aşkın çimentosu; özlem çekildi mi aşk, kumsalda şehvetinden soyunmuş yatan çıplak bir beden kadar sıradanlaşır, ehlileşir, söner. Belki ondandır aşkların en güzelinin mektuplara yazılmış, şarkılara dökülmüş, telefonlarda söylenmiş oluşu... Mutlu aşkta yazılacak bir şey bulunamamıştır çünkü...

Nâzım Hikmet'in hayatı bu tezin ispatıdır adeta... Nâzım, hep uzağındaki kadınları sevmiştir.

Piraye ile 1935'te evlendi. Ertesi yıl tutuklanarak içeri girdi. "Adını kol saatinin kayışına Piraye Hanımın oğlu Memet Fuat yayınladı..."

Nâzım karısına şöyle yazıyordu:

"Seni nasıl seviyorum biliyor musun? Ot yağmuru nasıl severse, ayna ışığı nasıl severse, sarhoşun şarabı, şarabın billur kadehi sevdiği gibi, annenin çocukları, çocukların anneleri

Aşk Her Şeydir

193

sevdikleri gibi, Lenin'in inkılabı ve inkılabın Marx'ı sevdiği kadar; elhasıl seni Nâzım Hikmet'in Hatice Zekiye Pirayende Piraye'yi sevmesi gibi seviyorum."

O mektuplardan birinde Nâzım, "Çıkarsam ve sana kavuşsam, bu öyle dayanılmaz bir saadet olacak ki, gebereceğim diye korkuyorum!" diyordu. Oysa öyle olmadı.

Taze bir ekmeğe hayaliyle yıllar yılı aç yaşayan biri, hasretle dişlediği somunun dördüncü diliminde ne hissederse onu hissetti Nâzım; ot yağmura, ayna ışığa kavuştuğunda ne olursa, o oldu. Alışıldı. Sarhoş şaraptan bıktı, şarap kadehten taşı, inkılap Marx'ı aştı. Aşk bitti ve ayrıldılar.

Nâzım yeni bir aşktaydı çoktan... 1949'da Bursa cezaevinde dayısının kızı Münevver'e tutulmuştu. Boşandığı 1951 yılında Münevver'den bir oğlu oldu.

Yeniden içeri alınacağını hissedince, "7 tepeli şehrinde bırakıp gonca gülünü" yurt dışına kaçtı. Vatandaşlıktan çıkarıldı ve yeniden başladı hasret mektupları... Bu kez mektupların üzerinde Münevver'in adresi yazılıydı: "Yüz yıl oldu yüzünü görmeyeli belini sarmayalı gözünün içinde durmayalı aklının aydınlığına sorular sormayalı dokunmayalı sıcaklığına karnının yüz yıldır bekliyor beni bir şehirde bir kadın aynı daldaydık, aynı daldaydık aynı daldan düşüp ayrıldık

194

Bir Yudum Hikâye

aramızda yüz yıllık zaman
yol yüz yıllık..."

Sonra yüz yıldır bekleyen o kadın, oğlunu sırtlayıp çıkageldi bir gün; yüz yıllık yolu aşarak...

Lâkin hasret bitince bitti aşk. Nâzım yeni bir aşktaydı çünkü... 1959'da Vera ile evlendi. 1963'te öldü. Aslında onun sevdiği, kadınlar değil, sevme fikriydi... Kadınlar sadece öznesiydi o sevginin; nesnesi oldukları anda değiştirdi onları... Ona aşkı anlatabilmek için vesileler, ilhamlar lâzımdı...

Son şiirlerinden birinde, "Üstümüze yazdıklarımın hepsi yalan!" dedi. "Onlar olan değil, olmasını istediklerimdi aramızda..."

Sevgiyi, yaşamaktan çok yazmayı sevdi... Ve onca aşktan damıttığını iki sözcüğe sıkıştırıp özetledi:

"Aslolan hayattır."

Can Dünder

Aşk Her Şeydir

195

Ayrılık

Tam göğsünüzün ortasında bir yeriniz acıyacak... Evinizin sizi içine sığdıramayacak kadar dar olduğunu fark edeceksiniz... Sokağa fırlayacaksınız... Sokaklar da dar gelecek... Tıpkı vücudunuzun yüreğinize dar geldiği gibi...

Ne denizin mavisini açacak içinizi, ne pırlı pırlı gökyüzü... Kendinizi taşıyamayacak kadar çok büyüyecek, bir yandan da kaybolacak kadar küçüleceksiniz...

Birileri size bir şeyler anlatacak durmadan: "önemli olan sağlık." "Yaşamak güzel." "Boş ver, her şey unutulur." Ancak siz hiçbirini duymayacaksınız... Gözyaşlarınızdan etrafı göremez hale geleceksiniz. Ondan ölmesini isteyecek kadar nefret edecek, az sonra kollarında ölmek isteyecek kadar çok seveceksiniz... Hep ondan bahsetmek isteyeceksiniz... "Ölüme çare bulundu!" ya da "Yarın kıyamet kopacakmış!" deseler başınızı kaldırıp:

"Ne dedin?" diye sormayacaksınız...

196

Bir Yudum Hikâye

Yalnız kalmak isteyeceksiniz... Hem de kalabalıkların arasında kaybolmak... ikisi de yetmeyecek. Geçmişini düşüneceksiniz. Neredeyse dakika dakika... Ama kötülerini atlayarak... Onunla geçtiğiniz yerlerden geçmek isteyeceksiniz... Gittiğiniz yerlere gitmek... Bu size hiç iyi gelmeyecek... Ama bile bile yapacaksınız.

Biri size içinizdeki acıyı söküp atabileceğini söylese, kaçacaksınız... Aslında kurtulmak istediğiniz halde, o acıyı yaşamak için direneceksiniz. Hayatınızın geri kalanını onu düşünerek geçirmek isteyeceksiniz...

Aksini iddia edenlerden nefret edeceksiniz...

Herkesi ona benzetip, kimseyi onun yerine koyamayacaksınız...

Hiçbir şey oyalamayacak sizi. ilaçlara sığınacaksınız. Birkaç saat kafanızı bulandıran ama asla onu unutturmayan... Sadece bir müddet buzlu camın arkasından seyrettiren...

Bütün şarkılar sizin için yazılmış gibi gelecek... Boğazınız düğümlenecek, dinleyemeyeceksiniz...

Uyumak zor, uyanmak kolay olacak. Sabahı ipe çekeceksiniz... Bazen de "Hiç güneş doğmasa..." diyeceksiniz. Ne geceler rahatlatacak sizi, ne gündüzler...

Ölmeyi isteyip, ölemeyeceksiniz...

Belki çivi çiviye söker diye can havliyle önünüze çıkana sarılmak isteyeceksiniz. Nafile... Düşüncesi bile tahammül edilmez gelecek... Rüyalara göreceksiniz, gerçek olmasını istediğiniz... Her sıçrayarak uyandığınızda onun adını söylediğinizi fark edeceksiniz...

Telefonun çalmasını bekleyeceksiniz... Aramayacağını bile bile... Her çaldığında yüreğiniz ağzınıza gelecek... Ağlamaklı konuşacaksınız arayanlarla... Yüreğiniz burkulacak... Canınız

Aşk Her Şeydir _____197

yanacak... Bir daha sevmemeye yemin edeceksiniz.

Hayata dair hiçbir şey yapmak gelmeyecek içinizden...

Onun sesini bir kez daha duymak için yanıp tutuşacaksınız... Defalarca aradığı günlerin kıymetini bilmediğiniz için kendinizden nefret edeceksiniz...

Yaşadığınız şehri terk etmek isteyeceksiniz... Onunla hiçbir anınızın olmadığı bir yerlere gidip yerleşmek... Ama bir ümit... Onunla bir gün bir yerde karşılaşma ümidi... Bu ümit sizi gitmekten alıkoyacak... Gelgitler içinde yaşayacaksınız... Buna yaşamak denirse...

Pakize Suda

198

Bir Yudum Hikâye

Ona Âşiksın

Onunla aynı ortamdayken görmezlikten geliyor ama etrafta olmadığı zaman çaktırmadan gözlerin her yerde onu arıyorsa; EVET, ONA ÂŞIKSIN...

O an yanında seni her zaman güldüren biri daha olduğu halde senin gözlerin ve bütün dikkatin hâlâ ötekinin üzerindeyse;
EVET, ONA ÂŞIKSIN...
Gittiği yerden seni arayacağını söylediği halde telefonun bir türlü çalmıyorsa ve "Acaba sağ salim oraya vardı mı?" diye, senin için içini yiyorsa, sabırsızlıkla telefonun çalmasını bekliyor, dualar ediyorsan;
EVET, ONA ÂŞIKSIN...
Başkalarının upuzun e-mektuplarını ondan gelecek kısacık bir not için okumadan silip geçiyorsan;
EVET, ONA ÂŞIKSIN...
Telesekreterine bıraktığı mesajı haftalarca saklıyorsan, ka-sedi defalarca başa sarıp onun sesini dinliyorsan;
EVET, ONA ÂŞIKSIN...
Aşk Her Şeydir
199
Eline iki tane sinema bileti geçtiğinde ilk aklına gelen kişi oysa;
EVET, ONA ÂŞIKSIN...
Durmadan "Hayır o sadece iyi bir arkadaşı!" diyorsan, ama bir araya geldiğiniz zaman o tarif edilemez çekimi hissediyorsan;
EVET, ONA ÂŞIKSIN...
Ve bu mesajı okurken gözünde biri caalandıysa;
İŞTE ONA ÂŞIKSIN...
O

Ölürken Doğmak
203

Affet Babacığım

Evlendiğinden beri evinde kalan babası yüzünden eşiyile sürekli tartışıyordu. Eşi babasını istemiyor ve onun evde bir fazlalık olduğunu düşünüyordu. Tartışmalar bazen inanılmaz boyutlara ulaşıyordu.

Yine böyle bir tartışma anında; eşi, bütün bağları kopardı ve "Ya ben giderim ya da baban bu evde kalmayacak!" diyerek rest çekti. Eşini kaybetmeyi göze alamazdı...

Babası yüzünden çıkan tartışmalar dışında mutlu bir yuvası, sevdiği ve kendini seven bir eşi ve bir de çocukları vardı. Eşi için çok mücadele etmişti evliliği sırasında. Ailesini ikna etmek için çok uğraşmış ve çok sorunlarla karşılaşmıştı. Hâlâ onu ölürcesine seviyordu.

Çaresizlik içinde ne yapacağını düşündü ve kendince bir çözüm yolu buldu. Yıllar önce avcılık merakı yüzünden kendisi için yaptırdığı kulübe tipi dağ evine götürecekti babasını. Haftada bir uğrayacak ve ihtiyacı neyse karşılayacak, böylelikle eşiyile de bu tür sorunlar yaşamayacaktı.

Babasına lâzım olacak bütün malzemeleri hazırladıktan sonra yatalak babasını yatağından kaldırdı ve kucakladığı gibi arabaya attı. Oğlu Can:

204

Bir Yudum Hikâye

"Baba ben de seninle gelmek istiyorum!" diye ısrar edince onu da arabaya aldı ve birlikte yola koyuldular.

Kara kışın tam ortalarıydı ve korkunç bir soğuk vardı. Kar ve tipi yüzünden yolu zor seçiyorlardı. Minik Can, sürekli babasına "Baba nereye gidiyoruz?" diye soruyor ama cevap alamıyordu. Öte yandan; nereye götürüldüğünü anlayan yaşlı adamsa gizli gizli gözyaşı döküyor, oğlu ve torununa belli etmemeye çalışıyordu.

Saatler süren zorlu yolculuktan sonra dağ evine ulaştılar. Epeydir buraya gelmemişti. Baraka tipindeki dağ evi artık çürümeye yüz tutmuştu ve tavan akıyordu. Barakanın bir köşesini temizleyip hazırladı ve arabadan yüklendiği yatağı oraya itina ile serdi. Sonra diğer malzemeleri taşıdı. En son da babasını sırtlayarak yatağa yerleştirdi.

Tipi, adeta barakanın içinde hissediliyordu. Çaresizlik içinde babasını izledi. Daha şimdiden üşümeye başlamıştı. "Yarın yine gelir bir yorgan ve birkaç battaniye getiririm." diye düşündü.

Öyle üzgündü ki, dünya başına göçüyor gibiydi. O, bu duygular içindeyken babası, yüreğine bıçak saplanmış gibiydi. Yıllarca emek verdiği oğlu tarafından bir barakaya terk ediliyordu. Gururu incinmişti, içi yanıyordu ama belli etmemeye çalışıyordu. Minik Can ise olanlara hiçbir anlam veremiyordu. Anlamsızca ama dedesinden ayrılacak olmanın vermiş olduğu üzüntüyle sadece seyrediyordu.

Artık gitme zamanıydı. Babasının yatağına eğildi, yanaklarını ve ellerini defalarca öptü. "Beni affet!" der gibi sarıldı, kokladı. Artık ikisi de kendine hakim olamıyor ve hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. "Buna mecburum!" der gibi baktı babasının yüzüne ve Çan'ın elini tutup hızla barakayı terk etti. Arabaya binip evin yolunu tuttular.

Ölürken Doğmak

205

Can yola çıktıklarında ağlamaya başladı; "Neden dedemi o soğuk yerde bıraktın?" diye. Verecek hiçbir cevap bulamıyordu... "Annen böyle istiyor!" diyemiyordu. Can: "Baba, sen yaşlandığında ben de seni buraya mı getireceğim?" diye sorunca dünyası başına yıkıldı. O sorunun yöneltmesiyle birlikte deliler gibi geri çevirdi arabayı.

Barakaya ulaştığında "Beni affet baba!" diyerek babasının boynuna sarıldı. Baba oğul sıkı sıkı sarılmış, çocuklar gibi hıçkıra hıçkıra ağlıyorlardı. Oğlu: "Baba beni affet! Sana bu muameleyi yaptığım için beni affet!" diye hatasını belli etti...

Babası oğlunun bu sözlerine en anlamlı cevabı verdi: "Geri geleceğini biliyordum yavrum! Ben babamı dağ başına atmadım ki, sen beni atasın... Beni bu dağda bırakamayacağını biliyordum!"

206

Bir Yudum Hikâye

Ana Gibi Yâr Olmaz

Olur olmaz her şeye ağlayan "Anne", kocasının ölüm haberini aldığında evi badana ediyordu... Elinde badana fırçası olduğu halde yere çöktü, kaldı...

Ağlamadı... Konuşmadı da... Günlerce konuşmadı...

Demiryolcu olan kocası bir tren kazasında ölmüş, beş çocukla dul kalmıştı. Büyük kızı evliydi, bir sonraki kızı hukuk fakültesine gidiyordu. 40-50 bin nüfuslu bir doğu şehrinde kızını da Ankara'lara, hukuk fakültesine göndermek kolay bir iş değildi o dönemde. Hısım akrabasının, konu komşunun fiskoslarına aldirmamış, okumaya göndermişti kızını. Büyük oğlu lisede, ortanca oğlu ortaokulda, en küçük oğlu ise ilkokulda okuyordu.

Çocukken gönderildiği Kur'ân Kursu'nda Arapça ve Osmanlıca öğrenmişti. Türkçe okuyup yazmayı çocukları ilkokula başladıktan sonra, onlara ders çalıştırmak için öğrendi... Bu sayede tanıştı dış dünya ile. Kocasının her akşam eve getirdiği gazeteleri okuyarak... Akıllıydı... "Reis" derdi kocası ona... Her

Ölürken Doğmak

207

türlü ev işinden başka tarla, bahçe işleri ile de o ilgilenirdi... Buna rağmen çok severdi kocasını. Hâlâ da çok sever. Arada bir rüyasında görür onu. Gördüğü rüyayı unutmaması diye gecenin bir yarısı çocuklarını uyandırıp anlatır...

Çocuklarını büyütüp, yetiştirmesi ise uzun hikâye... Kocasının ölüm haberini aldıktan üç gün sonra ağzını ilk kez açtığında söylediği ilk cümle "Gideceğiz buradan!" oldu.

Bu karara karşı çıkan hısım akrabaya "Çocuklar..." diyerek direndi. "Onların okuması lazım."

Tanıdık berberlerin, terzilerin, iyi niyetli "çırak alma" tekliflerini kulak arkası etti. O güne dek saygıda kusur etmediği kaynanasının "Kötü kadın olmaya mı gidiyorsun Ankara'ya?" sözünü ise tınmadı bile. Yıllar sonra "O da haklıydı!" demişti. "Genç yaşta yitirdiği tek oğlunun yanı sıra bir de onun yadigarlarından, torunlarından ayrı düşmenin acısı ile söyledi o sözü." Yapılırken kerpicini, harcını sırtında taşıdığı evini kiraya vererek, taşı tarağı toplayıp bir vagona yükledi. Çocukları ile beraber bir kompartimana doluşup Ankara'ya gitti...

Bütün okullara yakın olmasına dikkat ederek bir ev kiraladı. Çocuklarını yürüme mesafesindeki okullara kaydettirdi. Okul tatillerinde memleketine gidip yıllık erzakını yaptı ama yine de zordu hayat. Kira, okul masrafları ağır gelmeye başladı. Oğullarına kıyamıyordu ama "Abla"ya nazının geçeceğini biliyordu. Fedakârlığı ondan istedi. Abla hukuk öğrenimini bırakıp, demir yollarında işe girdi. Çocuklar, ne yaşanan hayatın zorluğunu fark etti, ne de babasızlığı. Hepsini okudu. Büyük oğlu devletin açtığı sınavları kazanarak gittiği Almanya'dan yedi yıl sonra doktorasını yaparak döndü. Kısa sürede profesör oldu.

208

Bir Yudum Hikâye

Ortanca oğlunun küçüklüğünden bu yana merak sardığı tiyatrodan vazgeçmeyeceğini anlayınca ancak bir üniversite bitirmesi ve daha da önemlisi yedek subay olarak askerliğini yapması koşulu ile "tiyatrocun" olmasına izin verdi. Şimdilerde onu sahnede, televizyon ekranlarında görüp, kocasının ölüm haberini aldığı zaman tuttuğu gözyaşlarını esirgemiyor.

Söylemeyi unuttum.

O, yani "Anne" sadece mutluluk duyduğunda yâ da duyulduğunda ağlar...

Küçük oğlu da en büyük ağabeyin izinden giderek akademik kariyerini tamamladı. Profesör oldu...

Yaşı bilinmiyor "Anne"nin. En az 85'indedir diye tahminler yapılıyor. Belki de 90!.. Uç büyük ameliyat geçirdi. Tansiyonu ancak ilaçlarla dengede duruyor.

Romatizma ve yaşlılık, bir zamanlar taşı sıkıca suyunu çıkaracak kadar güçlü olan adalelerini bitirip tüketti. Yatağa bağlandı. Tekerlekli yürütecinin yardımı ile tuvalete gidebiliyor ancak. Ve buna şükrediyor... Her zaman ilgi duyduğu dış dünya ile tek bağlantısı katarakt ameliyatına rağmen okumakta zorlandığı gazeteler, işitme cihazı ise hiç işe yaramıyor. Dudak okuyarak anlaşıyor etrafı ile... Yine de mutlu. Tek pişmanlığı son seçimlerde Ecevit'in partisine verdiği oy. Tek dileği ise kimselere, özellikle de yatağa bağlandıktan sonra kendisine çiçekler gibi bakan çileli kızına, "Abla"ya daha fazla yük olmadan sessizce ölmek... Ölüp cennete gitmek ve orada henüz 35 yaşındayken yitirdiği kocası ile buluşarak "Adam"ına; "çocuklarını vatana, millete hayırlı birer evlat olarak yetiştirdiğini ve kendilerini kurtardığı" müjdesini vermek...

Anneler gününde "annem" geldi aklıma...

Ölürken Doğmak

209

Şöyle ya da böyle Anadolu'daki yüzbinlerce anneye olduğu kadar sizin de annenize benzeyen kendi annem... Ne desem bilmem ki!.. Ne desek!..

Kenan Işık

210

Bir Yudum Hikâye

Anne ve Çocuk

1 yaşımızdayken sizi elleriyle besledi ve yıkadı,

Bütün gece ağlayıp, onu uyutmuyarak teşekkür ettiniz...

2 yaşımızdayken size yürümeyi öğretti,

Size seslendiğinde odadan kaçarak teşekkür ettiniz...

3 yaşımızdayken size özenle yemekler hazırladı, Tabağınızı masanın altına dökerek teşekkür ettiniz...

4 yaşımızdayken elinize rengârenk kalemler tutuşturdu, Evin bütün duvarlarına resim yaparak teşekkür ettiniz...

5 3 aşınızdayken sizi cici kıyafetlerle süsledi,

G ördüğünüz ilk çamur birikintisine atlayarak teşekkür ettiniz...

6 yaşımızdayken okula kadar sizinle yürüdü,

Sokaklarda "Gitmeyeceğim!" diye ağlayarak teşekkür ettiniz...

7 yaşımızdayken size bir top hediye etti, Komşunun camını kırarak teşekkür ettiniz...

9 yaşımızdayken size piyano öğretmeni buldu, Notaları bir gün bile çalışmayarak teşekkür ettiniz...

Ölürken Doğmak

211

10 yaşımızdayken doğum günü partilerinden dans derslerine kadar her yere sizi arabayla götürdü,

Arabadan fırlayıp giderken arkanıza bile bakmayarak teşekkür ettiniz...

11 yaşımızdayken sizi arkadaşınızla sinemaya götürdü, "Sen bizimle oturma!" diyerek teşekkür ettiniz...

12 yaşımızdayken zararlı televizyon programlarını seyretmenizi istemedi,

O evde değilken hepsini seyrederek teşekkür ettiniz...

15 yaşımızdayken sizi yurt dışında yaz kampına gönderdi,

Tek satır mektup yazmayarak teşekkür ettiniz... 17 yaşımızdayken arkadaşınızla partiye gitmenize izin verdi,

Bir telefon bile etmeden sabaha karşı eve dönerek teşekkür ettiniz...

19 yaşımızdayken okul masraflarınızı karşıladı, sizi arabayla kampüse götürdü ve eşyalarınızı taşıdı,

Arkadaşlarınız alay etmesin diye kampus kapısında vedala-şarak teşekkür ettiniz...

21 yaşımızdayken iş hayatı ve kariyerinizle ilgili size fikir vermek istedi:

"Ben senin gibi olmayacağım!" diyerek teşekkür ettiniz...

22 yaşımızdayken kep giyme töreninizde size gururla sarıldı, Avrupa seyahati için para isteyerek teşekkür ettiniz...

24 yaşımızdayken evlenmek istediğiniz çocukla tanışmak istedi,

"Zamanını ben bilirim!" diye tersleyerek teşekkür ettiniz...

25 yaşımızdayken düğün masraflarınızı karşıladı, sizin için hem mutlu oldu, hem çok duygulandı,

212

Bir Yudum Hikâye

Siz, dünyanın bir ucuna taşınarak teşekkür ettiniz...

30 yaşınızdayken bebek bakımı hakkında size akıl vermek istedi,

"Artık bu ilkel yöntemleri bırak!" diyerek teşekkür ettiniz...

40 yaşınızdayken sizi arayıp bir akrabanızın doğum gününü hatırlattı,

"Anne işim başımdan aşkın!" diyerek teşekkür ettiniz...

50 yaşınızdayken o çok hastalandı, hafta sonunda onu görmeye gittiğinizde mutlu oldu,

Ona yaşlıların çocuk gibi nazlı olduğunu söyleyerek teşekkür ettiniz...

Derken bir gün... O öldü.

O güne kadar onun için yapmadığınız ne varsa, o anda kalbinize bir yıldırım gibi düştü...

O zaman gidin, hâlâ fırsat varken, o yanınızda iken, o hayatta iken, vakit ayırıp ilgilenin. Ve onca sene veremediğiniz sevginizi verin.

Fırsat varken, sevin, sevdiğinizi belli edin ve mutlu edin... Haydi geç kalmayın lütfen.

Acele edin... Bakın yine geçiyor dakikalar ve saatler. ' Bitmeden, sona ermeden yapın şu işi.

Ölürken

Doğmak

21.3

Aşçı Kadın

Aşçılığıyla ün yapmış yaşlı bir kadın, akşam yemeğine gelecek olan oğlu ve yeni gelini için yine mutfağına kapanmış, yemek yapıyordu. Aynı akşam yemeğe eski bir aile dostu da davetliydi.

Beklenen misafirler gelip sofraya oturduklarında çok şaşkıncu bir durumla karşılaştılar:

Yaşlı kadının o gece yaptığı yemekler, değme oburların bile iştahını kapatacak kadar berbattı. Tatlılar un kokuyordu, patatesler yanmıştı, köfteler ise neredeyse hiç pişmemişti.

Oğlu, yeni gelini ve aile dostu, kadıncağıza durumu fark ettirmemek için ellerinden geleni yaptılarsa da, yemek sırasında pek iştahlı göründükleri söylenemezdi.

Nihayet yemek bitti ve yeni evli çift annelerinin ellerini öperek evlerine gittiler.

Aile dostları ise biraz daha kaldıktan sonra gitmeyi düşünüyordu. Oğlu ve gelini gittikten sonra, yaşlı kadına:

"Senin harika bir aşçı olduğunu adım gibi biliyorum. Bana söyler misin, bu geceki yemekler neden o kadar kötüydü?

Bence ya hastasın ya da bir sorunun var!" dedi.

^' /"

ıafi

214

Bir Yudum Hikâye

Yaşlı kadın gülümseyerek cevap verdi: "Hayır, hiçbir şeyim yok! Kasten yaptım. Bu yemekten sonra oğlum asla ikide bir annesinin yemeklerini hatırlatıp karısının kalbini kıra-mayacak."

Ölürken Doğmak

215

İsimsiz Melek

Bir zamanlar dünyaya gelmeye hazırlanan bir bebek varmış. Bir gün Allah'a sormuş:

- Allah'ım, beni yarın dünyaya göndereceğini söylediler, fakat ben o kadar küçük ve güçsüzüm ki, orada nasıl yaşayacağım?
- Bütün meleklere arasından senin için bir tanesini seçtim. O seni bekliyor olacak ve seni koruyacak. Meleğin sana her gün şarkı söyleyecek ve gülümseyecek. Böylece sen onun sevgisini hissedecek ve mutlu olacaksın.
- Peki... İnsanlar bana bir şeyler söylediklerinde, dillerini bilmeden söylenenleri nasıl anlayacağım?
- Meleğin sana dünyada duyabileceğin en güzel ve tatlı sözcükleri söyleyecek, sana konuşmayı dikkatle ve sevgiyle öğretecek.
- Peki Tanrı'm, ben seninle konuşmak istersem ne yapacağım?
- Meleğin sana ellerini açarak bana dua etmeyi de öğretecek.
- Dünyada kötü adamlar olduğunu duydum, beni kim koruyacak?

216

Bir Yudum Hikâye

Ölürken Doğmak

217

- Meleğin seni kendi hayatı pahasına dahi olsa daima koruyacak.
- Fakat ben, seni daha göremeyeceğim için çok üzgünüm.
- Meleğin sana sürekli benden söz edecek ve bana gelmenin yollarını sana öğretecek...

O sırada cennette bir sessizlik olur ve dünyanın sesleri cennete kadar ulaşır. Bebek gitmek üzere olduğunu anlar ve son bir soru sorar:

- Tanrı'm eğer şimdi gitmek üzereysem lütfen çabuk söyle, benim meleğimin adı ne?
- Meleğinin adının önemi yok yavrum, sen onu ANNE diye çağıracaksın...

Ölürken Doğmak

Anne rahmine düşen ikiz kardeşler önceleri her şeyden ha-bersizmiş. Haftalar birbirini izledikçe onlar da gelişmişler. Elleri, ayakları, iç organları oluşmaya başlamış. Bu arada, etraflarında olup biteni fark ediyorlarmış. Buldukları rahat, güvenli yeri tanıdıkça mutlulukları artmış. Birbirlerine hep aynı şeyi söylüyorlarmış:

"Anne rahmine düşmemiz, burada yaşamamız ne harika değil mi? Hayat ne güzel şey be kardeşim!"

Büyüdükçe, içinde yaşadıkları dünyayı keşfe koyulmuşlar. Öyle ya, hayatın kaynağı neymiş? İşte bunu araştırırken, karşılıklarına anneleriyle bunları birbirine bağlayan kordon çıkmış. Bu kordon sayesinde, hiçbir zahmet çekmeden, güven içinde beslenip büyütüldüklerini tesbit etmişler.

"Annemizin şefkati ne kadar büyük! Bize bu kordonla ihtiyacımız olan her şeyi gönderiyor."

Artık aylar birbiri ardınca geçiyor, ikizler hızla büyüyor, diğer bir deyişle "yolun sonu"na yaklaşıyorlarmış. Bu değişiklikleri hayretle gözlemlerken, bir gün gelip bu güzelim dünyayı terk edeceklerinin işaretlerini almaya başlamışlar.

K

218

Bir Yudum Hikâye

Dokuzuncu aya yaklaştıklarında, bu işaretleri daha kuvvetli hissetmeye başlamışlar. Durumdan telaşlanan ikizlerden birisi diğerine sormuş:

"Neler oluyor? Bütün bunların anlamı ne?"

Öteki daha sakin ve akli başındaymış. Üstelik, buldukları bu dünya çoğu zaman ona yetmiyor, duygulan daha geniş bir âlemi arzuluyormuş. O cevap vermiş:

"Bütün bunlar, bu dünyada daha fazla kalamayacağız anlamına geliyor." Ve eklemiş:

"Buradaki hayatımızın sonuna yaklaşıyoruz."

"Ama ben gitmek istemiyorum!" diye haykırmış kardeşi.

"Hep burada kalmak istiyorum."

"Elimizden gelen bir şey yok. Hem, belki doğumdan sonra hayat vardır."

"Bize hayat veren o kordon kesildikten sonra bu nasıl mümkün olabilir ki?!" diye cevaplamış öteki.

"Bize hayat veren kordon kesilirse nasıl hayatta kalabiliriz, söyler misin bana? Hem, bak bizden önce başkaları da buraya gelmiş ve sonra da gitmişler. Hiçbirisi geri gelmemiş ki bize doğumdan sonra hayat olduğunu söylesin. Hayır, bu her şeyin sonu olacak." demiş.

Bütün bunları söyledikten sonra eklemiş: "Hem, belki de anne diye bir şey de yok!"

"Olmak zorunda!" diye itiraz etmiş kardeşi. "Buraya başka türlü nasıl gelmiş olabiliriz, nasıl hayatta kalabiliriz ki?"

"Sen hiç anneni gördün mü?" diye üstelemiş öteki. "O belki de sadece zihinlerimizde var. Bir annemiz olduğu düşüncesi bizi rahatlattığı için onu belki de biz uydurduk."

Ölürken Doğmak

219

Böylece anne rahmindeki son günleri derin sorgulamalar ve tartışmalarla geçmiş. Sonunda doğum anı gelmiş çatmış, ikizler dünyalarını terk ettiklerinde gözlerini başka bir dünyaya açmışlar ve sevinçten ağlamaya başlamışlar.

Çünkü gördükleri manzara hayallerinin bile ötesindeymiş.

(1)

SADIK YALSIZUÇANLAR

İyiliğiyle bilinen bir ülkeden, akıllı bir delikanlı deniz yoluyla Rum limanına gelmişti. Genç adamın iyi davranışlarını fark eden birileri onu alıp konuk etmek üzere dergaha götürdüler. İzzet ve ikramda bulundular Konukluk süresi dolduğunda, Şeyh'in huzuruna çıkarıldı Şeyh, 'Mescit çok kirlenmiş, orayı temizle' dedi...

KUR'AN'DAN ÖYKÜLER

SADIK YALSIZUÇANLAR

Ve bir de Rabbin arıya, 'Dağlarda, ağaçlarda ve insanların hazırladığı kovanlarda kendine yuva edin' diye vahyettiğini ve ona, 'Sonra her türlü üründen ye ve Rabbinin senin için öngördüğü yolları, mutlak bir boyun eğmişlikle izle' diye emrettiğini düşünün.

Onların karınlarından, içinde şifalı unsurlar bulunan farklı renk ve tatlarda bir sıvı çıkar.

Kuşkusuz bunda düşünenler için mutlaka bir ders vardır...

W

00

m

ıo er

s» sr sn

O M

KS

W

O O

SUFİ ÖYKÜLER

SADIK YALSIZUÇANLAR

Bir gün sivrisinek, Hz. Süleyman'a (as) gelerek, 'Sen' dedi, 'adaletinle ünlenmiş, rüzgara, ateşe ve suya hükmü geçen bir elçisin. Yardımını istiyorum. Senin adalet ve bağış denizinde benim de hissem var.' Allah'ın elçisi, 'Ne istiyorsun, derdin nedir?' diye sordu. Sivrisinek, 'Sorma sultanım' dedi, 'ne tadımız kaldı ne tuzumuz, hayatımız zindana döndü...'

o ro

H. M

OT

ta

m *.

oi..

ıo

er x

fi)

3C «ı

O M H N>

Öi

O O

timaş yaytnarı

o

cn w

OD

.. J

ERDEM ÖYKÜLERİ

SADIK YALSIZUÇANLAR

Zünnun Yemen'e gitmiş, orada genç bir adamla tanışmıştı. Ona dedi ki 'Allah sana rahmetini esirgemesin! Allah için seven insanın özelliği nedir sence?' Adam şöyle cevap verdi: 'Allah için sevenlerin kalbini Allah öyle yaratmıştır ki, kalplerin nuruyla onlar Allah'ın Celali'nin büyüklüğünü görmüşlerdir. Onlar melekler arasında dolaşırlar ve bu hakikatleri yakından görürler. Cenneti arzulama ve Cehennem'den korkmaktan uzak kalarak ellerinden geldiğince Allah'a ibadet ederler...'